

η ΦΩΝΗ του ΛΑΟΥ ²ΧΡΟΝΙΑ

έκδοσι έθνικού καί κοινωνικού προβληματισμού

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

καί ΙΝΔΟΕΥΡΩΠΑΙΟΙ

σελ. 12

τεύχος 12 - νοέμβριος 1983 - 6ρχ. 50

40

ΣΕΛΑΔΕΣ

Ο ΠΟΛΕΜΟΣ
(β μέρος)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- σελ. 3: 2 Ήρδνια "Φωνή τοῦ Λαοῦ".
σελ. 5: Οἱ... "Ἕλληνες σύντροφοί τοῦ Τσελάκη.
σελ. 6: "Ἔτσι τιμοῦνται οἱ ἐθνικοὶ εὐεργέτες.
σελ. 7: "Ἡ Οὐγγρική ἐπανάστασι. "Αφιέρωμα στήν ἱστορική ἐπέτειο.
σελ. 9: Τό νέο ἔγκλημα τοῦ κομμουνισμοῦ - Τί πρέπει νά μάς διδάξη.
σελ. 11: Νέα τῆς Κύπρου μας.
σελ. 12: "Ἑλληνική γλῶσσα καί "Ἰνδοευρωπαϊοί.
σελ. 17: μέ ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΣΚΕΨΙ.
σελ. 19: Φιλελεύθερη Οἰκονομία-Προοπτική ἀνατροπῆς.
σελ. 22: "Ο Πόλεμος. (Β' μέρος)
σελ. 29: "Ἠθική "Αριστοτέλους.
σελ. 36: ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ/"Ὅτε ἡ ἀρετή ἐνέκα τὴν ἠθικήν.
σελ. 38: Βιβλίο - Παρουσίασι.

ΤΟ ΕΞΟΦΥΛΛΟ ΜΑΣ

"Ο δίσκος τῆς Φαιστοῦ, τὸ ἀρχαιότερο γραπτὸ μνημεῖο τοῦ "Ἑλληνικοῦ χώρου. Οἱ πρὸ διακεκριμένοι ἐπιστήμονες πιστεύουν ὅτι ἀποτελεῖ ἕναν ὕμνο πρὸς μία ἀρχαία θεότητα, ἀποδεικνύει δὲ ὅτι οἱ ἀρχαῖοι Κρήτες ὁμιλοῦσαν τὴν "Ἑλληνική μέ μία πολὺ ἀρχαϊκή μορφή της.

ἡ ΦΩΝΗ τοῦ ΛΑΟΥ

Περιοδική ἔκδοσις

"Ἡ ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΛΑΟΥ"

"Εκδότης-Διευθυντής συντάξεως:

Βασίλειος Χρήστου

Συντάσσεται ὑπὸ ἐπιτροπῆς

Διεύθυνσις: Φιλ. "Εταιρείας 25

Θεσσαλονίκη

Τιμὴ τεύχους: δραχμαὶ 50

Συνδρομὴ ἐσωτερικοῦ: Διὰ 12

τεύχη δραχμαὶ 500.

2 ΧΡΟΝΙΑ "ΦΩΝΗ του ΛΑΟΥ"

η **ΦΩΝΗ** του **ΛΑΟΥ**
 αγρωιάτικη εθνικοκομματική επιθεώρηση
 ΤΕΥΧΟΣ 8 ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 1982 ΔΡΧ.30

ΦΡΑΝΣΟΥΑ ΜΙΤΤΕΡΑΝ
 Ο ΜΕΓΑΛΟΣ
 ΦΙΛΟΣ"

η **ΦΩΝΗ** του **ΛΑΟΥ**
 εθνικοκομματική επιθεώρηση
 ΗΜΕΡΗΣΙΟΣ
 ΑΡΙΘΜΟΣ 20

η **ΦΩΝΗ**
 του **ΛΑΟΥ**
 ΑΓΡΩΙΑΤΙΚΗ ΕΘΝΙΚΟΚΟΜΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

η **ΦΩΝΗ** του **ΛΑΟΥ**
 Θεσσαλονίκη
 Ιούλιος 1983
 ΤΕΥΧΟΣ 11
 30 ΔΡΧ

η **ΦΩΝΗ** του **ΛΑΟΥ**
 αγρωιάτικη εθνικοκομματική επιθεώρηση
 ΤΕΥΧΟΣ 5 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1982 ΔΡΧ. 20

ΟΧΙ ΣΤΗΝ ΕΙΡΗΝΗ ΤΗΣ ΠΑΛΑΤΑΣ

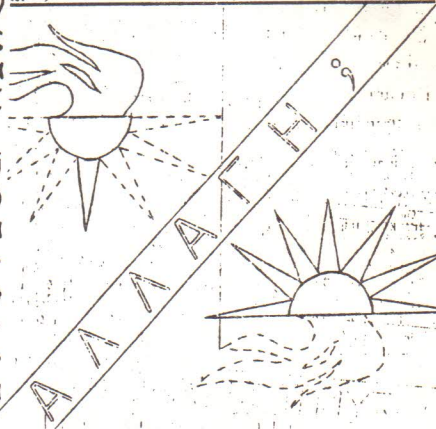
Φίλε και αναγνώστη,
 μέ το τεύχος πού κρατάς στα χέρια σου ή Φωνή του Λαού κλεί-
 νει δύο χρόνια έκδοτικής ζωής. Γιορτάζοντας τά μικρά αυτά
 γενέθλια έμεϊς, όσοι αγωνιστήκαμε αυτό τόν καιρό γιά κάτι
 καινούργιο και πρωτοποριακό στόν εθνικιστικό χώρο, κοιτά-
 ζουμε γιά λίγο πίσω στό παρελθόν γιά νά άντλήσουμε δι-
 δάγματα και κουράγιο γιά τό μέλλον.
 "Όταν στίς 23/9/1981 κυκλοφόρησε τό πρώτο τεύχος του πε-
 ριοδικού όλοι μας νοιώσαμε ότι μπήκε πλέον τό θεμέλιο γιά
 μία έκδοσι πού θά πρεσβεύη άπλά και μόνο τήν ΑΛΗΘΕΙΑ. Κι'
 άς ήταν εκείνο τό πρώτο τεύχος ένα όλιγόφυλλο, ως επί τό
 πλείστον χειρόγραφο και μή έμφανίσιμο φωτοτυπημένο έντυ-
 πο. Στηριζόταν όμως στή ΔΥΝΑΜΙ και στή ΘΕΛΗΣΙ των νέων Έλ-
 λήνων πού τό δημιούργησαν. Καί αυτές άκριβώς, οι άρετές
 ήταν υπεραρκετές γιά νά τρανώσουν και νά βελτιώσουν αυτή
 τήν προσπάθεια.

"Ετσι, παρά τις φοβερές οικονομικές δυσκολίες, τις δυσκολίες διακινήσεως και τις τυπογραφικές δυσχέρειες η Φωνή του Λαού όχι μόνο έμεινε όρθια στις επάλξεις του 'Αγώνα για ένα καλύτερο 'Ελληνικό Αύριο, αλλά και μέρα με την ημέρα βελτιωνόταν σέ εμφάνισι, αυξάνοντας τούς συνεργάτες της, αυξάνοντας τις σελίδες της και παραμένοντας πάντα προσιτή στον κάθε καλοπροαίρετο νέο 'Ελληνα πού μοχθεί για τό καλό του τόπου.

Τώρα, 2 χρόνια μετά τον Σεπτέμβριο του '81, η Φωνή του Λαού δέν έχει καμιά σχέση, όσον αφορά την εμφάνισι, μέ τό πρώτο εκείνο τεύχος της. Παραμένει όμως άσβεστη ή φλόγα του 'Ελληνικού πνεύματος της αναδημιουργίας, πού την διακατέχει και την πλημμυρίζει διαρκώς ζωρότερη σέ κάθε νέο της βήμα. "Ετσι, μπορούμε νά πούμε ότι ή Φωνή του Λαού έχει φθάσει σ'ένα επίπεδο πού θά τό ζήλευαν πολλά άλλα φιλόδοξα αναλόγων επίδιώξεων και στόχων περιοδικά. Βέβαια

ΦΩΝΗ του ΛΑΟΥ

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΘΝΙΚΟΔΙΑΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ
ΤΟΜΟΣ 3
ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 1981
ΑΡΧ. 20

ΦΩΝΗ του ΛΑΟΥ

Θεσσαλονίκη, 1983, τεύχος 10, 30 δρχ

Η ΤΕΧΝΗ ΣΗΜΕΡΑ

αστική-μαρξιστική
και έθνικιστική
τέχνη

ΦΩΝΗ του ΛΑΟΥ

ΕΚΗ ΕΘΝΙΚΟΣΟΛΙΑΣΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΟΧΙ στά άντιανθρώπινα

συστήματα

ΠΕΡΙΣΧΟΝΕΝΑ
ΚΑΘΥΣΤΕ ΒΙ-ΕΣΟΔΙΑ
ΕΣΘΡΟΣ ΑΓΡΥΠΝΑ-ΕΤΟΙΧΙΑ
ΓΙΣΤΟΣ-ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΗΝΑ
ΠΕΡΙΟΥΣΙΟΣ ΛΑΟΣ-ΕΤΟΙΧΙΑ
ΛΟΙ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΡΑΣΤ-ΑΝΑΛΥΣΙΣ
ΝΑΟΣΚΟΠΗΣΙΣ-ΔΟΚΙΜΙΟΝ

ΦΩΝΗ του ΛΑΟΥ

ΕΘΝΙΚΟΔΙΑΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 1982 ΑΡΧ. 20

Η
ΒΟΡΕΙΟΣ
ΗΠΕΙΡΟΣ
ΕΙΝΑΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ

ΡΟΥΑΡΙΟΥ 1914

ΦΩΝΗ του ΛΑΟΥ

ΕΘΝΙΚΟΔΙΑΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1981 ΑΡΧ. 20

ΙΣΠΑΝΙΚΗ ΦΑΛΑΓΓΑ

ΔΙΕΡΩΜΑ

000.000 ΙΣΠΑΝΟΙ
στό μνημόσυνο
του ΧΟΣΕ ΑΝΤΟΝΙΟ

ΑΝΑΛΥΣΙ ΠΕΡΙ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ
ΤΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ ΛΕΝΝΟΝ
ΡΟΥΜΑΝΙΚΟΣ ΕΘΝΙΚΟΣΟΛΙΑΣΜΟΣ
ΑΝΘΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΡΟΠΑΓΑΝΔΑ

Σ' ΑΥΤΟ ΤΟ ΤΕΥΧΟΣ:

- Άνεργία
- Συνέντευξις μέ τόν ΛΕΟΝ ΝΤΕΓΚΡΕΛ
- Οί αφέντες τών μέσων ένημερώσεως (β' μέρος)
- ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ: Ένα φανταστικό καθεστώς
- Έλλας - Κύπρος - Ένωσις

επισημασμένης της
που δέν είναι
γεννήθηκε από
έτσι και ταύτην

έχει παρατηρηθεί μία χρονική άραίωσι όσον αφορά τις ήμερομηνίες έκδόσεως της, αλλά θέλουμε νά σέ διαβεβαιώσουμε αγαπητέ αναγνώστη ότι αυτή οφείλεται αποκλειστικά στην προσπάθεια μας για νά σοϋ προσφέρουμε ό,τι καλύτερο μπορούμε. Γι' αυτό, και σέ συγκερασμό μέ τις δυσκολίες πού προαναφέραμε, προτιμούμε νά καθυστερούμε κάπως την έκδοσι του περιοδικού, αλλά όπωσδήποτε τό αποτέλεσμα πρέπει νά σέ ικανοποιή.

Κλείνοντας αυτή τή σύντομη έπικοινωνία μας θά θέλαμε νά σέ διαβεβαιώσουμε ότι δέν θά πάψουμε από τή μεριά μας ποτέ, νά αγωνιζόμαστε "για τή Φυλή και τό Λαό", όπως ακριβώς σοϋ είχαμε υποσχεθεί στό πρώτο μας τεύχος. Από έσένα ζητούμε μόνο νά μή πάψης νά πιστεύης στις υπέρτατες αξίες του "Εθνους και στις προσταγές του "Ελληνικού σου αίματος. Η μεγαλύτερη ανταμοιβή μας θά είναι νά σέ δοϋμε αύριο συναγωνιστή μας και συνεχιστή του αγώνα μας.

ΟΙ... ΕΛΛΗΝΕΣ ΣΥΝΤΡΟΦΟΙ ΤΟΥ ΤΣΟΛΑΚΗ

Ο ύμνητής και υποστηρικτής των προδοτών, μελλοντικός δε διάδοχος του Φλωράκη στην αρχηγία του Κ.Κ.Ε., σε μία έκφραστική του πόζα.

Όργη και έθνική αγανάκτησι προκάλεσε ο λόγος του μέλους του Πολιτικού Γραφείου του ΚΚΕ Τσολάκη σε συγκέντρωσι επαναπατρισθέντων συμμοριτών στα Γιάννενα. Λόγος, πού φανέρωσε τόν πραγματικό τρόπο μέ τόν όποιο διαχειρίζεται τό ΚΚΕ τά έθνικά θέματα. Ακόμη απέδειξε ότι ήταν καί παραμένει τό κόμμα τής προδοσίας, έθνικης μειοδοσίας, πού δέν διστάζει νά ξεπουλήση τή χώρα γιά τίς κομματικές του επιδιώξεις.

Οί...δυστυχεῖς "Έλληνες σύντροφοι του Κ. Τσολάκη γιά τούς όπούλους διέρρηξε τά ιμάτια του και οί όποιοι δέν άναγνωρίζονται από τό σημερινό κράτος ως "Έλληνες, είναι στην πραγματικότητα μία χούφτα βρωμερών προδοτών, ένα συνοθύλευμα σκουληκιών πού ζοῦσαν παρασιτικά στόν έθνικό κορμό.

Η ιστορία τους αρχίζει τήν εποχή πού στην Αθήνα έκτυλισσόταν ή τραγωδία των Δεκεμβριανών μέ τίς χιλιάδες άθώων θυμάτων στό όνομα τής "προλεταριακής επανάστασης". Τότε στό χωριό Σαρακηνοί του νομού Πέλλης μαζεύτηκαν περίπου 1000 από αυτούς τούς σύγχρονους Έφιάλτες καί ὕψωσαν τό " λάβαρο " του αυτόνομου "Σλαβομακεδονικού κράτους". Φυσικά πίσω από τήν πλάτη τους είχαν τό ΚΚΕ τό όποιο τούς πατρονάριζε. Αυτό διαφάνηκε μέ τή συμφωνία τής Βάρκιζας, όταν τό ΚΚΕ (ύποθετικά) παρέδωσε τόν δ-

πλισμό του. Τότε οί περισσότεροι από αυτούς διέφυγαν στό έξωτερικό (άνατολικές χώρες) όχι σαν πολιτικοί πρόσφυγες, αλλά σαν μέλη τής Σλαβομακεδονικής μειονότητας του Έλλαδικού χώρου! Αυτοί είναι οί ... "Έλληνες σύντροφοι του Τσολάκη. Γι'αυτά τά πουλημένα καθάρματα φωνάζει νά επιτραπή ή έπιστροφή στη χώρα μας. Θά πρέπει νά σημειωθῇ ακόμη ότι αυτοί πού παρέμειναν στην Μακεδονία μας πολέμησαν κατά τόν συμμοριτοπόλεμο στό πλευρό του ΚΚΕ, επιδιδόμενοι στά φοβερώτερα έγκλήματα κατά του Έλληνισμού.

Αν πράγματι νοιάζεται ό Τσολάκης γιά τούς "Έλληνες του έξωτερικού, υπάρχουν πάντα οί επί αιῶνες καταδιωκόμενοι "Έλληνες τής Βορ. Ηπείρου, του Κοσσυφοπεδίου καί τής Μ. Ασίας καί Άν. Θράκης, ή αυτοί τής σκλαβωμένης μας Κύπρου. Γι'αυτούς τούς Έλληνες πρέπει νά αγωνίζεται ό Τσολάκης καί όχι γιά εκείνους πού άπαρνήθηκαν, πρόδωσαν, ξεπούλησαν ό.τι ιερό καί όσιο τούς πρόσφερε ό τόπος αυτός.

Σ'αυτούς καί στους υποστηρικτές τους άρμόζει μόνον ή περιφρόνησι καί ή έθνική αποπομπή.-

ΕΤΣΙ ΤΙΜΟΥΝΤΑΙ ΟΙ ΕΘΝΙΚΟΙ ΕΥΕΡΓΕΤΕΣ

τῆς Ἰφιγένειας Παπαδοπούλου

Τόν Αὐγουστο κατεδαφίσθηκε το Μουσείο Ἰωάννη Πασσᾶ.....

Ὁ Ἰωάννης Πασσᾶς ἐμπνευστής καί δημιουργός τῆς Ἐγκυκλοπαιδείας τοῦ Ἡλίου, δημοσιογράφος καί συγγραφεύς πολλῶν βιβλίων καί ἀρθρῶν ἐμπορουμένων ἀπ' τὰ ἀκατάλυτα ἔθνη ἰδεώδη, θέλησε ἐκτός τῶν ἀνωτέρω νά δωρήσῃ στό ἔθνος τήν ἀμηθύτου ἀξίας καλλιτεχνική συλλογή του ἔργων ἀνατολικῆς καί εὐρωπαϊκῆς τέχνης.

Ἡ κυβέρνηση Γεωργίου Παπανδρέου ἐκτιμῶσα τήν πρόθεσι του παρεχώρησε οἰκόπεδο καί τοῦ ἔδωσε δάνειο γιά τήν ἀνέγερση Μουσείου Ἀνατολικῆς τέχνης ὅπου θά στεγάζονταν τὰ καλλιτεχνήματα. Σημειωτέον ὅτι αὐτές οἱ παραχωρήσεις τῆς Πολιτείας ἦταν ἐλάχιστες ἐν σχέσει μέ τήν ἀξία τῶν δωριζομένων καλλιτεχνημάτων.

Τά ἔργα ἀρχίσαν καί συνεχίσθησαν καί ἐπί κυβερνήσεως Γεωργίου Παπαδοπούλου.

Ἡ μεταπολίτευσι '74 θεώρησε ὅλα τὰ ἀνωτέρω σάν σκάνδαλο τῆς ἐπταετίας καί ἀποφάσισε τήν κατεδάφισι τοῦ ἀνεγερθέντος Μουσείου.

Οἱ μισαλλόδοξοι ἰσοπεδωτιστές συναισθανόμενοι ἴσως τήν μηδενικότητά τους προσπάθησαν νά κατεβάσουν στήν ἐπιφάνεια τῆς γῆς τόν ἀσυλλήπτου πνευματικότητας ἄνδρα. Εἰλικρινά ὅσο καί ἂν ψάξουμε στήν νεώτερη Ἑλληνική ἱστορία πολύ δύσκολα θά βροῦμε ἄνδρα μέ πνευματική εἰσφορά συγκρινομένη μ' αὐτή τοῦ Ἰωάννη Πασσᾶ καί τοῦ ἀξίου συνεργάτη τοῦ Κωνσταντίνου Γεωργούλη. Ἡ Ἐγκυκλοπαίδεια τοῦ Ἡλίου θεωρεῖται τό βασικώτερο πνευματικό βοήθημα στὸν ἀγῶνα γιά τήν ἐθνική μας ἀναγέννηση. Τά Ὀρφικά τοῦ Ἰωάννη Πασσᾶ καί τό Ἀρχαῖο Ἑλληνικό Πνεῦμα τοῦ Κωνσταντίνου Γεωργούλη τῆς ἀνωτέρω Ἐγκυκλοπαιδείας εἶναι τὰ πιό χρήσιμα ἐφόδια γιά τήν ἐθνική μας ταυτοποίηση.

Τό Μουσεῖο κατεδαφίσθηκε. Στήν χώρα τῆς μεγαλοπρέπειας καί τῆς μικροπρέπειας, μ' αὐτόν τόν τρόπο τιμοῦνται οἱ ἐθνικοὶ εὐεργέτες. Ἡ ἰδεολογία τοῦ ἀτομικοῦ συμφέροντος ἐπιτρέπει ἐλάχιστα ὅρια "φολκλορικοῦ τύπου" ἀγάπης γιά τό ἔθνος. Εἶναι σκάνδαλο νά εὐεργετεῖς τήν πατρίδα σου. Εἶναι σκάνδαλο ν' ἀφιερώνῃς τήν ζωή σου στήν Πατρίδα. Εἶσαι ὑποπτος ἂν δέν κυττάζεις μόνο τό ἀτομικό σου συμφέρον.

Ἄδικα θορυβοῦν οἱ μικροὶ τῷ πνεύματι. Ὁ Ἰωάννης Πασσᾶς ζωντανός θρύλος σήμερα, στέκεται ἀγέρωχος στήν κορυφή τοῦ πνευματικοῦ του δημιουργήματος. Αὐτός ὁ πρῶτος Ἕλληνας παρακολουθεῖ στό βάθος τῆς ἀβύσσου τοῦς ἀμφιβόλου Ἑλληνικότητας ἑλλαδικούς νά φωνασκοῦν.

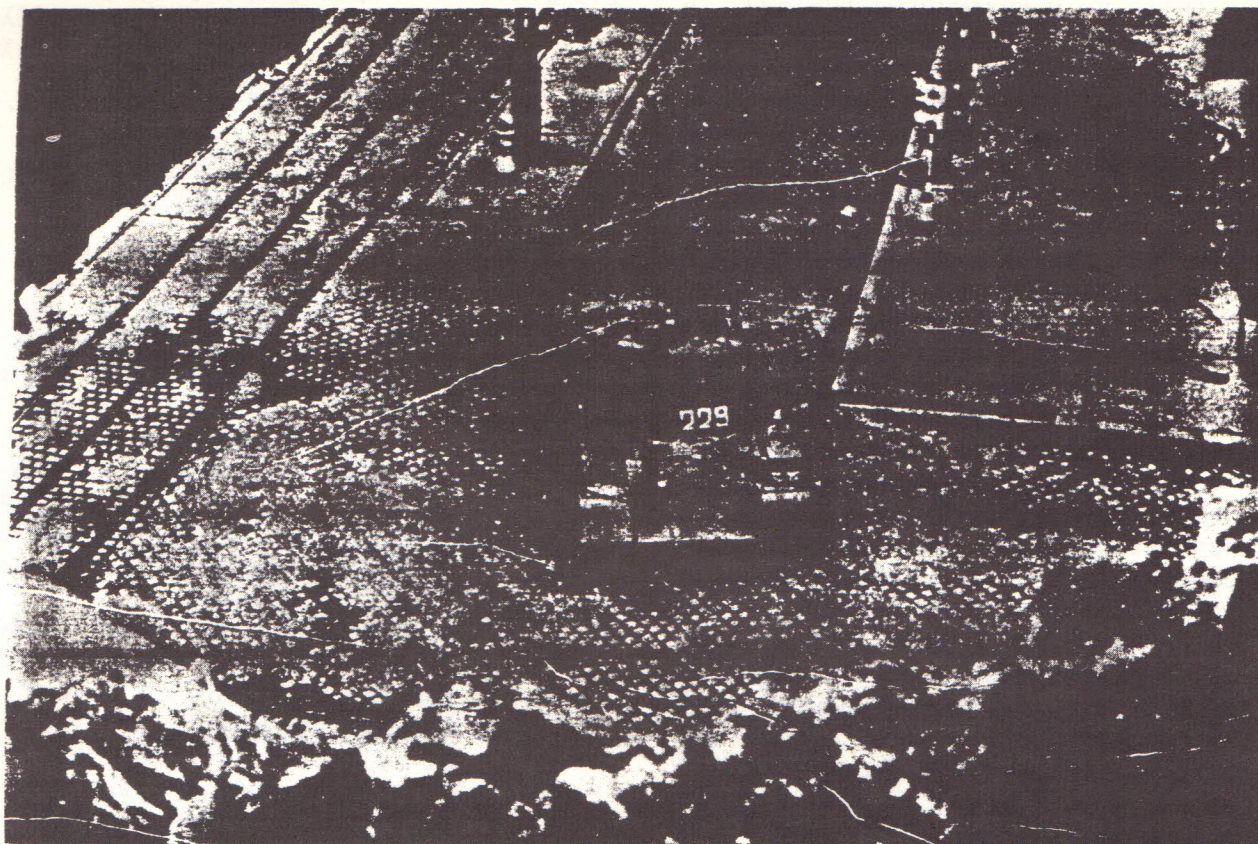
Ἄδικα θορυβοῦν οἱ μικροὶ τῷ πνεύματι. Ὁ Ἰωάννης Πασσᾶς ζωντανός θρύλος σήμερα, στέκεται ἀγέρωχος στήν κορυφή τοῦ πνευματικοῦ του δημιουργήματος. Αὐτός ὁ πρῶτος Ἕλληνας παρακολουθεῖ στό βάθος τῆς ἀβύσσου τοῦς ἀμφιβόλου Ἑλληνικότητας ἑλλαδικούς νά φωνασκοῦν.

Ἄδικα θορυβοῦν οἱ μικροὶ τῷ πνεύματι. Ὁ Ἰωάννης Πασσᾶς ζωντανός θρύλος σήμερα, στέκεται ἀγέρωχος στήν κορυφή τοῦ πνευματικοῦ του δημιουργήματος. Αὐτός ὁ πρῶτος Ἕλληνας παρακολουθεῖ στό βάθος τῆς ἀβύσσου τοῦς ἀμφιβόλου Ἑλληνικότητας ἑλλαδικούς νά φωνασκοῦν.

Ἄδικα θορυβοῦν οἱ μικροὶ τῷ πνεύματι. Ὁ Ἰωάννης Πασσᾶς ζωντανός θρύλος σήμερα, στέκεται ἀγέρωχος στήν κορυφή τοῦ πνευματικοῦ του δημιουργήματος. Αὐτός ὁ πρῶτος Ἕλληνας παρακολουθεῖ στό βάθος τῆς ἀβύσσου τοῦς ἀμφιβόλου Ἑλληνικότητας ἑλλαδικούς νά φωνασκοῦν.

Ἄδικα θορυβοῦν οἱ μικροὶ τῷ πνεύματι. Ὁ Ἰωάννης Πασσᾶς ζωντανός θρύλος σήμερα, στέκεται ἀγέρωχος στήν κορυφή τοῦ πνευματικοῦ του δημιουργήματος. Αὐτός ὁ πρῶτος Ἕλληνας παρακολουθεῖ στό βάθος τῆς ἀβύσσου τοῦς ἀμφιβόλου Ἑλληνικότητας ἑλλαδικούς νά φωνασκοῦν.

Καί ὑποσχόμαστε, ὅτι θά ὑπάρξουν κι ἄλλοι τέτοιοι Ἄνδρες, κι ἄλλοι τέτοιοι Ἕλληνες...

Τά σοβιετικά τάνκς στους δρόμους τῆς Βουδαπέστης.

Η ΟΥΓΓΡΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙ (1956)

τοῦ Δ. Ἐλευθεριάδη

Ὁ Ὀκτώβριος του 1956 ἔμελλε νά ἀποτελέση γιὰ τήν Οὔγγαρία, ἀλλά καί γιά ὅλοκληρη τήν ἀνθρωπότητα, σταθμό ἱστορικό, κοινωνικό, πολιτικό. Τόν μῆνα αὐτό ἐξερράγη ἡ μεγάλη Οὔγγρική Ἐπανάστασι, αὐτή ἡ φοβερή θύελλα πού μέσα σε λίγες ἡμέρες στήν κυριολεξία κονιορτοποίησε το κομμουνιστικό κόμμα καί ἔξαφάνισε τόν κρατικό μηχανισμό. Τόσο ἦταν τό δίκιο τοῦ Οὔγγρικοῦ λαοῦ καί τόση δύναμι τοῦ προσέδωσε ὥστε ἀναγκάστηκε ὁ περιβόητος μαρξιστής διανοητής Κορνήλιος Καστοριάδης, νά ὁμολογήσῃ ὅτι: "Οἱ Οὔγγροι

ἀπέδειξαν μέ τις πράξεις τους ὅτι ἡ διαφορά μεταξύ τῶν ἐργατῶν καί τοῦ ἐργατικοῦ κράτους τοῦ κομμουνισμού, εἶναι ἡ διαφορά μεταξύ ζωῆς καί θανάτου καί ὅτι θά προτιμοῦσαν νά πεθάνουν πολεμώντας τό ἐργατικό κράτος, παρά νά ζοῦν σάν ἐργάτες κάτω ἀπό τό ἐργατικό κράτος". Ἀνάλογες ἦταν οἱ ἀντιδράσεις καί πολλῶν ἄλλων μέχρι ἐκείνη τή στιγμή κομμουνιστῶν καί συνοδοιπόρων, πού κατανόησαν τούς πραγματικούς σκοπούς τῆς ἐδεολογίας τους. Ἀλλά ἄς πάρουμε τά πράγματα ἀπό τήν ἀρχή....

Μέ την λήξει του Β' παγκοσμίου πολέμου ή Ούγγαρία έπεσε στά χέρια του έρυθρου στρατού. Ευνουμένο έτσι τό κομμουνιστικό κόμμα ανασυστάθηκε καί απέτέλεσε μαζί μέ διάφορα δημοκρατικά κόμματα (Σοσιαλιστικό, Άγροτικό), τό Έθνικό Ούγγρικό μέτωπο τής ανεξαρτησίας. Θα πρέπει νά σημειωθί ότι τό κομμουνιστικό κόμμα έλαβε μόλις τό 17% τών ψήφων, πού ήταν καί τό μεγαλύτερο ποσοστό πού πήρε πρίν καταλάβη τήν έξουσία. Άκολουθώντας έκτοτε τήν " τακτική του σαλαμιού" καί του "διαίρει καί βασίλευε", κατάρθωσε νά έξουδετερώση σταδιακά όλους τούς αντιπάλους του, αρχίζοντας από τήν δεξιά καί προχωρώντας μέχρι καί τούς σοσιαλιστές. Τακτική πού του επέτρεψε χρησιμοποιώντας τούς θεσμούς, καί τίς διευκολύνσεις πού του προσέφεραν οί δημοκρατικές - κοινοβουλευτικές διαδικασίες ύπουλα καί παρασκηνιακά νά αναρριχηθί στήν έξουσία. Έξ άλλου αυτή ήταν καί ή τακτική πού τούς διδάξε καί ό Λένιν, όταν τούς έλεγε ότι "κατά τό πρώτο στάδιο τής επανάστασεως (sic) οί κομμουνιστές μπορούν νά έπωφεληθούν από τήν βοήθεια τής πατριωτικής μπουρζουαζίας" ή " οί άστοί θά μάς δώσουν τό σκοινί μέ τό οποίο θά τούς κρεμάσουμε".

Μέ τήν άνοδό του στήν έξουσία τό κομμουνιστικό κόμμα είχε ήδη όλες τίς συνθήκες μέ τό μέρος του. Συγκεκριμένα, υπήρχε σταθερό νόμισμα, άνορθωμένη οικονομία, άφθονία αγαθών, έλλειψη άνεργίας. Άλλά τό σπουδαιότερο άπ' όλα, γιά τούς κομμουνιστές καί τό όλεθριώτερο γιά τόν Ούγγρικό λαό, ήταν ή πνευματική καί πολιτιστική άλλοτρώσι στήν όποία τόν όδήγησαν οί προηγούμενες δημοκρατικές - κοινοβουλευτικές κυβερνήσεις. Βρίσκοντας, όπως είπαμε, πρόσφορο έδαφος οί κομμουνιστές έριξαν τά μαρξιστικά δηλητήρια στόν πνευματικό χώρο τής Ούγγαρίας, πού μέχρι τότε διέπρεπε στίς τέχνες καί τά γράμματα. Αυτή ή πνευματική άλλοτρώσι ήταν ό κύριος λόγος τής μή ύπάρξεως άντιδράσεως κατά τά πρώτα έτη τής κομμουνιστικής τυραννίας.

Ήρθε όμως ή ώρα τής άφυπνίσεως τών συναισθημάτων του Ούγγρικού λαού, πού σέ συνδυασμό μέ τήν φοβερή τυραννία, τήν έλλειψη έστω καί στοιχειωδών έλευθεριών καί κάθε μορφής άντιλόγου καί μέ τό φωτεινό παράδειγμα τής έξεγέρσεως τής Πολωνίας στις 19 Όκτωβρίου 1956, γίνονται άφορμή γιά τήν έκρηξι τής Ούγγρικής Έπανάστασεως στις 23 Όκτωβρίου του ίδιου έτους. Έτσι:

23/10/56: 150.000 Ούγγροι μπροστά στό Κοινοβούλιο. Ή άστυνομία άνοίγει πύρ 90 νεκροί! Έργάτες καί νεολαία όπλισμένοι βαδίζουν μαζί γκρεμίζοντας τό άγαλμα του Στάλιν.

24/10/56: Ό "πρωθυπουργός" Γκέρε καλεί τά Σοβιετικά στρατεύματα. Όλοήμερες μάχες. Τήν νύχτα άναλαμβάνει "πρωθυπουργός" ό Ίμρε Νάγκε.

25/10/56: Οί έπαρχίες προσχωρούν στήν Έπανάσταση. Γενικό σύνθημα: ΕΞΩ ΟΙ ΡΩΣΟΙ.

26/10/56: Οί Ρώσοι άποχωρούν ήττημένοι.

27/10/56: Πλήρης έλεγχος τής έξουσίας από τούς Έπαναστάτες.

28/10/56: Τό κράτος διαλυμένο. Ό Νάγκυ ζητά άποχώρησι τών Ρώσων. Αυτοί δέ χονται.

29/10/56: Όλόκληρη ή Ούγγαρία πανηγυρίζει

30/10/56: Κυβέρνησι συνασπισμού πολλών κομμάτων.

31/10/56: Οί Ρώσοι συγκεντρώνουν τεράστιο στρατό σέ Ίσσεχσλαβακία, Ρωσία, Ρουμανία.

1/11/56: Διαβεβαιώσεις του Ρώσου πρέσβυ Γιούρι Άντρόπωφ ότι θά άποσυρθούν οί Ρώσοι από τά σύνορα.

3/11/56: Φθάνουν νέα ρωσικά στρατεύματα. Οί σοβιετικοί συλλαμβάνουν μέ δόλο καί έκτελούν άργότερα τών άρχηγό του Ούγγρικού στρατού.

4/11/56: 4.000 τάνκς καί 200.000 Ρώσοι εισβάλλουν στήν Βουδαπέστη. Ή πόλη καταστρέφεται.

5-7/11/56: 200.000 πρόσφυγες. Ή καταστροφή συνεχίζεται. Κυβέρνησι Καντάρ

8-10/11/56: Λεηλασίες. 70.000 παιδιά καί νέοι στό παιδομάζωμα γιά τήν Σιβηρία.

15/11/56: Πλήρης κατάληψη τής Βουδαπέστης.

23/11/56: Σύλληψη μέ δόλο καί έξαφάνισι του Νάγκυ.

Ό θλιβερός άπολογισμός:

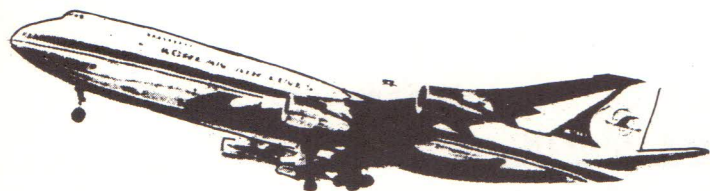
70.000 Ούγγροι νεκροί
195.000 Ούγγροι πρόσφυγες
17.000 Ρώσοι νεκροί.

Ή Έπανάσταση του Ούγγρικού Έθνους είναι ένα φωτεινό όρόσημο στήν Ίστορία. Είναι αυτό πού καθοδήγησε καί θά καθοδηγή όλες τίς μετέπειτα έξεγέρσεις μέσα από τά σίδερα του παραπετάσματος.

Β Ι Β Λ Ι Ο Γ Ρ Α Φ Ι Α

1. ΛΑΙΚΕΣ ΕΞΕΓΕΡΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΑΝΑΤΟΛΙΚΟ ΚΟΣΜΟ Γεωργίου Γεωργαλά (Έκδόσεις Έλευθέρη Σκέψις - 1979)
2. ΟΥΓΓΡΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ 1956 - Δημιουργική πηγή τής σύγχρονης ίστορίας - Κορνηλίου Καστοριάδη. (Έκδόσεις Ύψιλον / Βιβλία - Μάρτιος 1980).
3. ΣΒΑΡΝΟΥΤ- Τό προδομένο άντάρτικο - Νικολάου Μέρτζου. (Έ Έκδοση - Άπρίλιος 1983).

ΤΟ ΝΕΟ ΕΓΚΛΗΜΑ ΤΟΥ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΜΟΥ

του Γ. Αλεξάνδρου

Συγκλονισμένη ή ανθρωπότητα παρακολούθησε τό νέο άποτρόπαιο έγκλημα τών κομμουνιστών. Από τήν ήμέρα πού έμφανίστηκε στους τίτλους τών έφημερίδων ή έξαφάνισι του άεροπλάνου, όλοι γνώριζαν τί πράγματι συνέβη, παρά τίς διαμαρτυρίες τών κόκκινων φονιάδων. Καί πραγματικά, 10 ήμέρες άργότερα (!) τό παραδέχτηκαν καί οί ίδιοι, παρουσιάζοντας μάλιστα στήν τηλεόρασί τους τόν πιλότο πού κατέρριψε τό νοτιοκορεατικό άεροσκάφος.

Τής πρωτοφανούς αύτής όμολογίας προηγήθηκαν, κατά χρονολογική σειρά, άγνοιες, δικαιολογίες, ύποθέσεις καί κατηγορίες. Έτσι άφού στήν άρχή οί Ρώσοι δήλωσαν πλήρη άγνοια, στή συνέχεια είπαν πώς τό άεροσκάφος έπεσε μόνο του, για να ύποθέσουν έπειτα πώς ίσως οί χειριστές του σοβιετικού ραντάρ, από λάθος, να θεώρησαν τό άεροπλάνο στρατιωτικό άμερικανικό, για να κατηγορήσουν, τέλος, τήν Ούάσιγκτων πώς χρησιμοποιεί ναζιστικές (!) μεθόδους, στέλνοντας γυναικόπαιδα σαν προκάλυμμα για τίς κατασκοπευτικές της δραστηριότητες.

Άμέσως μετά τήν όμολογία τών Σοβιετικών, όλες σχεδόν οί δυτικές χώρες, του "έλεύθερου" κόσμου, έσπευσαν να λάβουν κυρώσεις κατά της ΕΣΣΔ. Όποσδήποτε κατακριτέα καί άπάνθρωπη ή πράξι τών Σοβιετικών, έρχεται νιοστή στή σειρά της, όμως δέν θα πρέπει τή φορά αύτή να χρησιμοποιηθώ καί πάλι άπλώς καί μόνο για έσωτερική κατανάλωσι καί για έναν στείρο άντικομμουνισμό. Καί αυτό γιατί άν γίνη κάτι τέτοιο, θα ξεχασθώ καί αύτή, όπως ξεχάστηκαν τόσα καί τόσα έγκλήματα του έρυθρού μιάσματος, σέ βάρος της

ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ

ΝΑ ΜΑΣ ΔΙΔΑΞΗ

άνθρωπότητας. Τήν ενέργεια αύτή τών Σοβιετικών πρέπει να τή θυμόμαστε πάντοτε, γιατί ξεσκεπάζει όλότελα τό κομμουνιστικό προσωπεΐο καί φανερώνει "άγνωστες" πτυχές της ιδεολογίας της "είρήνης".

Η ΕΣΣΔ δήλωσε μέ τήν πράξι της αύτή ότι είναι άποφασισμένη να τσακίση άμείλικτα κάθε προσπάθεια τών αντιπάλων της (άν φυσικά δεχθώμε ότι τό άεροσκάφος ήταν κατασκοπευτικό) ένάντια στα συμφέροντά της. Μπροστά σ' αύτή τήν άπόφασί της δέν δίστασε να έκτελέσει έν ψυχρώ 270 ανθρώπους, δίνοντας συγχρόνως ένα τραγικό παράδειγμα προς μίμησι στίς έπερχόμενες Σοβιετικές γενεές. Πράγματι ή ενέργεια αύτή όπως θα παρουσιασθώ κατάλληλα από τή φοβερή κομμουνιστική προπαγάνδα, θα χρησιμεύσει για να κάνουν τούς σοβιετικούς στρατιώτες άδίστακτους καί άνυποχώρητους μπροστά στό σκοπό τους. Οί παραπάνω συλλογισμοί άποκτούν μεγαλύτερη σημασία, άν υποθέσουμε ότι τό άεροπλάνο ήταν πολιτικό καθαρά καί είσήλθε από λάθος στό σοβιετικό έναέριο χώρο.

Δέν θα πρέπει άκόμη να λησμονώμε ότι τά διάφορα κομμουνιστικά κόμματα πού δρούν άνενόχλητα σέ όλες τίς δημοκρατικές χώρες, έχουν πραγματικά στρατιωτική όργάνωσι καί στα όργανωμένα μέλη τους ή ενέργεια αύτή θα έχη αντίκτυπο θετικό στόν τομέα της άποκκτησης κουράγιου για τήν επίτευξι του τελικού τους σκοπού, δηλαδή της δρώσεως του "Έθνους καί της ένκαθιδρώσεως του πιο άντε ανθρώπινου τυραννικού καθεστώτος της Ιστορίας.

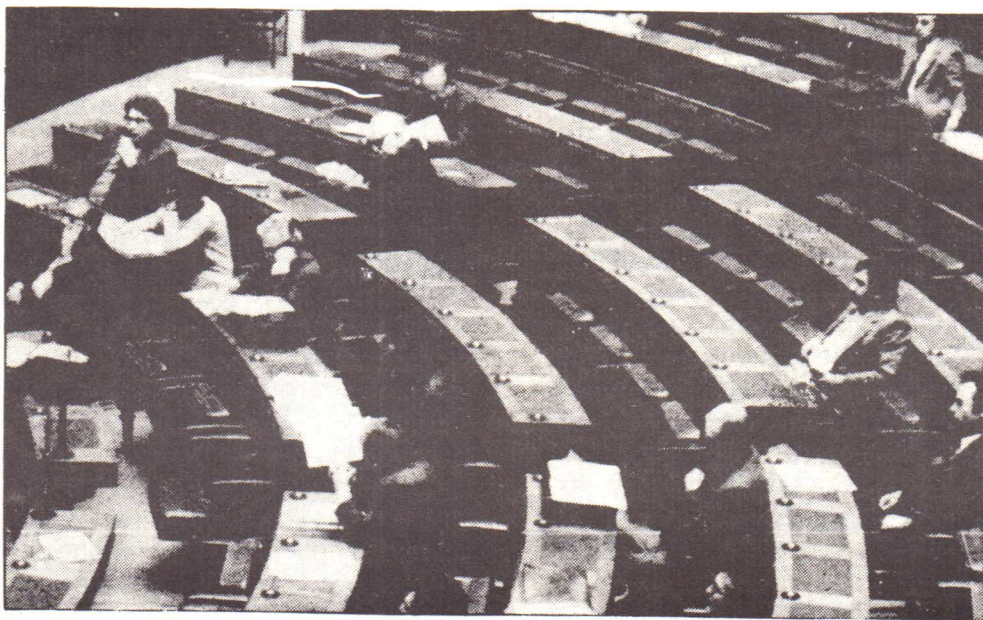
Πρέπει να άνοίξουν λοιπόν τά μάτια όλοι οί καλοβολεμένοι καί καλοταΐσμένοι άστούλγηδες καί να συνειδητοποιήσουν ότι τό φίδι πού κρύβουν στόν κόρφο τους καμιά σχέση

δέν μπορεί νά ἔχη μέ τήν εἰρήνη καί τή "δημοκρατία" τίς ὁποῖες εὐαγγελίζεται. Καί αὐτό, γιατί ἡ πηγὴ τῆς ἰσχύος τοῦ κομμουνισμοῦ εἶναι ἡ τυραννία (μέ τήν σημερινή διαστραβλωμένη ἔννοια τῆς λέξεως) καί "χωρίς αὐτήν ὁ κομμουνισμός θά κατέρρεε ὅπουδῆποτε βρίσκεται στήν ἐξουσία, γιατί εἶναι ἀντίθετος πρὸς τοὺς φυσικοὺς νόμους καί τήν ἀνθρώπινη φύσι" (Α. Δενδρινός - "Ἑλληνικὴ Πρόκλησις" - σελ. 88 ἐκδ. ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΣΚΕΨΙΣ)

Δέν ἀρκοῦν λοιπόν μόνον ἀποκηρύξεις καί "κυρώσεις". Ἀπαιτεῖται πάνω ἀπ' ὅλα συνειδητός ἀγώνας κατὰ τοῦ σιωνιστικοῦ κατασκευάσματος, πού ἀπειλεῖ ἅμεσα μέ διάβρωσι τήν ἀνθρωπότητα. Εἰδικότερα ἀπὸ ἐμᾶς τοὺς "Ἕλληνες πού γνωρίσαμε τίς πραγματικὲς διαθέ-

σεις τοῦ κομμουνισμοῦ, κατὰ τήν περίοδο 1940 - 49, ἀλλά καί μετέπειτα. Ὡς γνωστόν γιὰ τήν Ἑλλάδα τό πρόβλημα εἶναι ὀξύτερο, ἀφοῦ караδοκοῦν οἱ πράκτορες τοῦ Πανσλαϊσμοῦ καί τῆς βαλκανιοποιήσεως τῆς Ἑλλάδος. Γι' αὐτό καί πρέπει νά μᾶς ἀποτροπιάζουν ἐνέργειες ὅπως αὐτὴ τῆς κυβερνήσεως, πού ἔσπευσε, ὡς μόνη ἀπὸ τίς κυβερνήσεις τῆς ΕΟΚ, νά ἀντιταχθῇ στήν καταδίκη τῆς ΕΣΣΔ, ἀπὸ τό συμβούλιο ὑπουργῶν τῆς Κοινότητος. Μὲ τέτοια τακτικὴ μειοδοσίας ἐξυπηρετοῦνται καί ἐνισχύονται οἱ Σοβιετικὲς βλέψεις γιὰ τήν Ἑλλάδα. Βλέψεις πού ποτέ δέν πρόκειται ν' ἀλλάξουν καί τίς ὁποῖες πλήρωσε κάποτε ἀκριβὰ τό "ἔθνος.

ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΑ

Μέ τήν ἔναρξι τῆς νέας περιόδου λειτουργίας τῆς Βουλῆς, ἄρχισαν καί πάλι οἱ ἐντατικὲς τῆς συνελεύσεως. Σιγά παιδιὰ μή μᾶς ἀρρωστήσετε.

ΝΕΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΜΑΣ

του ανταποκριτού μας
'Ανδρέα Λοΐζου

Στις 21 Σεπτεμβρίου 1956 απαγχονίστηκαν από τους "Αγγλους οί 'Ανδρέας Παναγίδης, Μιχαήλ Κουτσόφτας και Στέλιος Μαυρομμάτης." Ήταν τρεις από τους άμέτρητους ήρωες του Κυπριακού απελευθερωτικού αγώνα της ΕΟΚΑ κατά τὰ ἔτη 1955-1959.

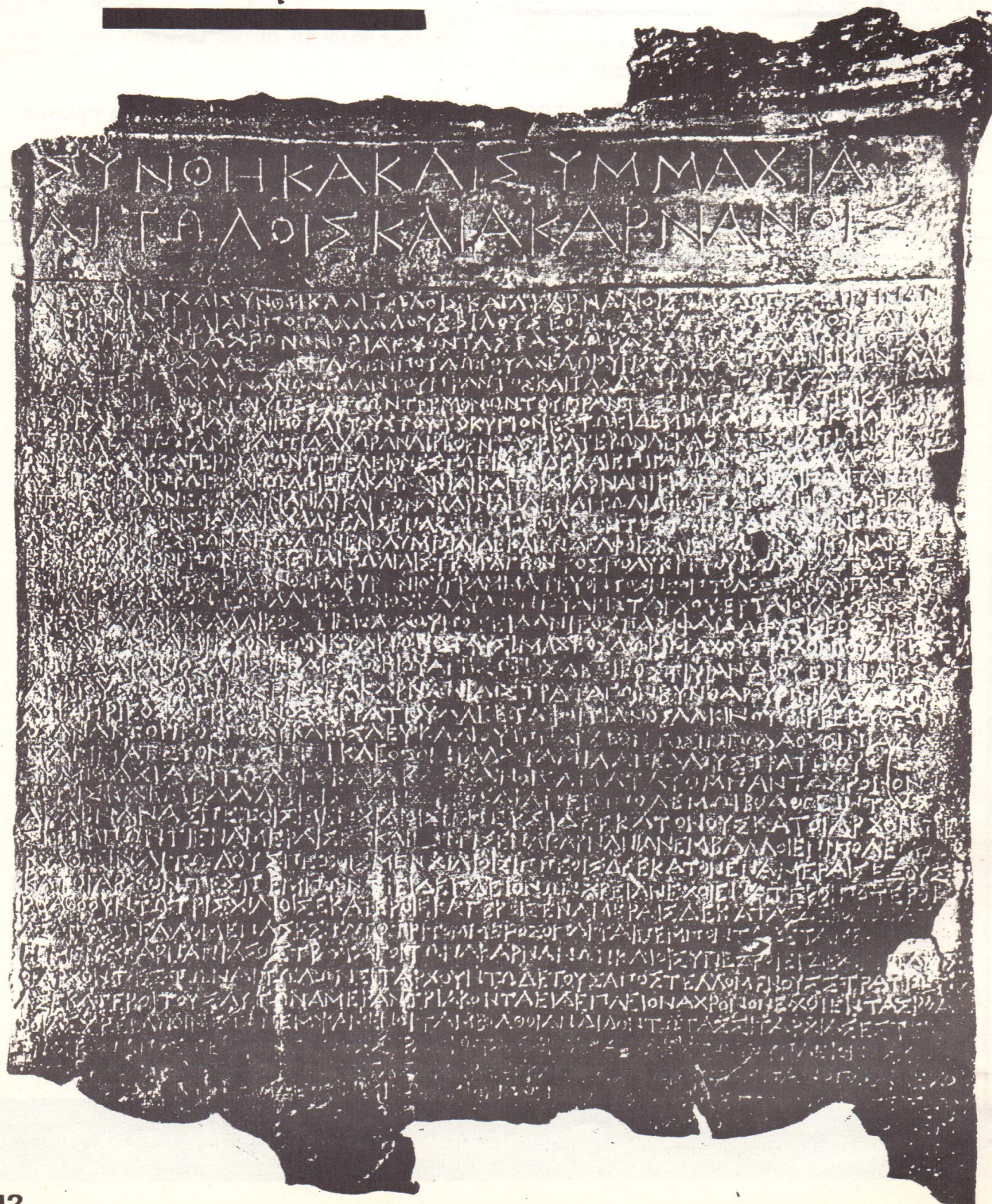
Φέτος συμπληρώνονται 27 χρόνια από τήν θυσία τών παλληκαριών του μαρτυρικού νησιού. Τὰ ήρωικά λεβεντοπαίδια ἄφηναν τήν τελευταία τους πνοή φάλλοντας τόν ἔθνικό ὕμνο. Ἡ θυσία τους πρόβαλε και προβάλλει σήμερα περισσότερο από κάθε ἄλλη φορά, ἐπιτακτική τό αίτημα τής συντριπτικής πλειονότητας τών Κυπρίων για ἔνωση μέ τήν μητέρα Ἑλλάδα. Τό κυπριακό κράτος τους τίμησε και φέτος μεταδίδοντας στήν νέα γενιά τής Κύπρου τό μήνυμα για μιὰ ἀδιαίρετη και Ἑλληνική Κύπρο.

Σέ ἀνακοίνωσι του ιδρύματος ΣΤΡΑΤΗΓΟΥ ΓΡΙΒΑ ΔΙΓΕΝΗ ἀναφέρεται ὅτι τό Ἰδρυμα, στήν προσπάθειά του νά ἐκπληρώσῃ ἕναν ἀπό τους στόχους του πού εἶναι ἡ παροχή ὑποτροφιών στους νέους τής Κύπρου για σπουδές στά πανεπιστήμια τής (ὑπέλοιπης) Ἑλλάδας, ἀποφάσισε τήν ἐπανεκδοσι τών ἀπομνημονευμάτων του ἀρχηγού τής θρυλικῆς ΕΟΚΑ. Τό ἀπλό ὕφος του συγγραφέα και ἡ ἐξιστόρησι τών κυριοτέρων γεγονότων τής ἐποχῆς, καταλήγει ἡ ἀνακοίνωσι του ιδρύματος, σίγουρα θά ἀποτελέσουν ἕνα ἀναβάπτισμα για τήν ἑθνική συνείδησι ὅλων τών Ἑλλήνων, εἰδικά σ' αὐτές τίς δύσκολες και δραματικές στιγμές για τή μαρτυρική μας μεγαλόνησο. Ἀκόμη θά συντελέσουν στήν διατράνωσι τής ἀποφάσεως τών Ἑλλήνων τής Κύπρου νά κρατήσουν τό νησί Ἑλληνικό ἀντί πάσης θυσίας.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΙΝΔΟΕΥΡΩΠΑΙΟΙ

του Γ. Κουριαννιδου

Η Ελληνική γλώσσα είναι αυτότελές πα-
ρακλάδι της ινδοευρωπαϊκής ομογλωσσίας. Ο
όρος "ινδοευρωπαϊκός" χρησιμοποιήθηκε για
πρώτη φορά για τον χαρακτηρισμό των γλωσ-
σών οι οποίες ομιλούνται στην Ευρώπη (έξαί-
ρεσι αποτελούν η φιλανδική, η ουγγρική, η
τουρκική, η βασκική και η έσθονική διάλε-
στος), καθώς και στην δυτική Ασία (έξαί-
ρεσι αποτελούν έδω η τουρκική, η άραβική
και η έβραϊκή διάλεκτος).

Η ινδοευρωπαϊκή ομογλωσσία περιλαμβάνει 11 διαλεκτικές ομάδες, μεταξύ των ό-
ποίων συγκαταλέγεται και η Ελληνική. Θα
πρέπει να τονισθί έδω, ότι αυτές οι ομάδες
είναι γνωστές από διάφορα κείμενα που βρέ-
θηκαν και που ανήκουν σε διάφορες εποχές,
όχι όμως παλαιότερες, μέχρι τώρα, του 2000
π.χ. Η Ελληνική διαλεκτική ομάδα είναι
γνωστή με διάφορες φάσεις και μορφές αυτής
όπως μυκηναϊκή, ομηρική, ιωνική, αττική,
νεοελληνική.

Η ποικίλη διαλεκτική μορφή της αρχαίας
Ελληνικής γλώσσας οφείλεται στο ότι αυτή
είσήχθη στην Ελληνική χερσόνησο από διά-
φορα συγγενικά μεταξύ τους φύλα, τα όποια
κατήλθον από Βορρά, και τα όποια μιλούσαν
όλα την ίδια γλώσσα, αλλά με διαφορετική
διαλεκτική μορφή τό καθένα. Τό θαυμαστό
στην Ελληνική γλώσσα είναι ότι παρά την
φθορά του χρόνου και τις φοβερές αντίξοες
συνθήκες που έπεκράτησαν επί 400 χρόνια
σκληριάς στον Ελληνικό χώρο, κατάφερε να
υπεριπδήση κάθε έμπόδιο και να παρουσιά-
ζεται σήμερα με πολύ λίγες, σχετικά, μετα-
βολές. Ακόμη, η πληθώρα των γραπτών κει-
μένων σε όλη την ιστορική της εξέλιξη, σε
συγκεκριασμό με την προφορική παράδοσι αυ-
τής, έδωσε πρόσφορο έδαφος στους διαφόρους
μελετητές γλωσσολόγους να έρευνήσουν και να
βρουν τη λύσι πολλών και δυσκόλων γλωσσο-
λογικών προβλημάτων· σ' αυτό βοήθησε και η
όμαλή συνεχής εξέλιξη και βελτίωσι της γλώσ-
σας μας σε όλους τους τομείς (γένεσι, δια-
μόρφωσι, σχέσι προς άλλες γλώσσες, γραπτή

απόδοσι, διαλεκτική κατάτμησι, δημιουργία
κοινής λογοτεχνικής κλπ.) Όλα τά παραπά-
νω, σε συνδυασμό με τους ιδιάζοντες χαρα-
κτήρες που ανέπτυξε (π.χ. ο τονικός νόμος
της τρισυλλαβίας) καθώς και η αυτότέλεια
των λέξεων και η πληθώρα λέξεων για τόν χα-
ρακτηρισμό ενός πράγματος και η μεγάλη έ-
νότητα του λόγου, την κατέστησαν ανώτερη
από όλες τις συγγενείς αδελφές ινδοευρω-
παϊκές γλώσσες και σύμφωνα με την κοινή ο-
μολογία των μεγαλύτερων γλωσσολόγων του
κόσμου, την τελειότατη όλων των ανθρωπίνων
γλωσσών.

* * * * *

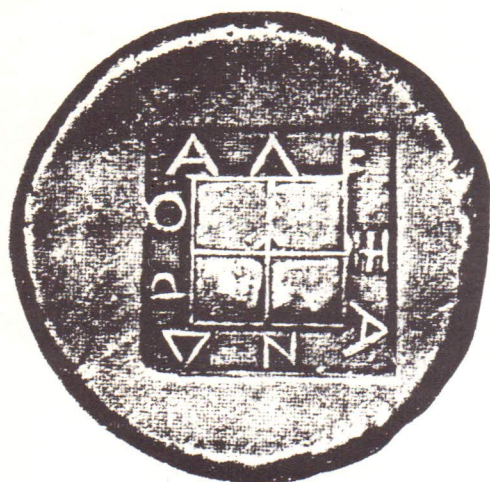
Η ιστορία της Ελληνικής γλώσσας δια-
κρίνεται σε πέντε μεγάλες περιόδους. α) την
προϊστορική (άρχίζει από την απόσπασί της
από τις λοιπές ινδοευρωπαϊκές και τελειώ-
νει την εποχή της δημιουργίας των ομηρικών
έπων), β) την αρχαία (φθάνει μέχρι τους
χρόνους του Αριστοτέλη), γ) την μεταγε-
νέστερη (άλεξανδρινοί και ρωμαϊκοί χρόνοι),
δ) την μεσαιωνική ή βυζαντινή (μέχρι του
1453) και ε) την νεώτερη (μέχρι σήμερα).

Παραπέρα επέκτασι και παρουσιάσι των πε-
ριόδων αυτών όπωσδήποτε δεν είναι του πα-
ρόντος. Θα πρέπει μόνο να τονισθί ότι κατά
την προϊστορική περίοδο, λόγω της μεγάλης
έλλείψεως γραπτών μνημείων, είναι δυσχερές
ή παρακολούθησι και μελέτη της γλώσσας μας.
Η πρόσφατη όμως αποκρυπτογράφηση των πι-
νακίδων της Πύλου και της Κνωσού, γραμ-
μένες στη "γραμματική γραφή Β", έδωσε πολύ-
τιμα στοιχεία· έτσι αποδείχθηκε ότι οι Α-
χαιοί μιλούσαν, περί τά μέσα της β' π.χ. χε-
λιετηρίδος, την ελληνική γλώσσα με μία πο-
λύ αρχαϊκή μορφή της και ότι γενικά παρα-
τηρείται μία ποικιλομορφία και πλήρης ανά-
πτυξι των αρχαϊκών διαλέκτων, που όλοκλη-
ρώνεται στην αρχαία περίοδο, για να έπέλ-
θη τελικά μία όμοιογένεια κατά την μεταγε-
νέστερη περίοδο.

Η έλλειψι όμως γραπτών μνημείων της
προϊστορικής περιόδου, αναπληρούται και με
τό παραπάνω μάλιστα, από την πληθώρα τέ-
τοιων κατά τις επόμενες γλωσσοχρονικές πε-
ριόδους. Με τά μνημεία αυτά γίνεται σαφέ-
στατη η γλωσσική συγγένεια της Ελληνικής
γλώσσας με τις αδελφές της ινδοευρωπαϊκές.

Ο πρώτος που κατέδειξε, με άτράνταχτα
έπιχειρήματα, αυτή τη συγγένεια ήταν ο Γερ-
μανός έπιστήμων FRANZ BOPP τόν ιθ' αί. Αυ-
τός ήταν και ο θεμελιωτής της "συγκριτικής
γραμματικής", δηλαδή της μεθόδου που μάς έ-
πιτρέπει να αναπαραστήσουμε τό προϊστορικό
πρωτότυπο μιας γλώσσας. Η συγκριτική γραμ-
ματική στηρίζεται πάνω σε παλαιότατους τύ-
πους κάθε διαλέκτου, κυρίως της σανσκριτι-
κής, χιττιτικής, λιθουανικής, ελληνικής και

Χάλκινη έπιγραφή της Αίτωλικής συμπολιτείας,
τά γραφόμενα της οποίας αναφέρονται στην συν-
θήκη και συμμαχία Αίτωλν και Ακαρνανών. Βρέ-
θηκε στο θέρμον της Αίτωλίας και αποτελεί ένα
έπό τά πολυτιμότερα γραπτά μνημεία του Έλλη-
νισμού.

Μακεδονικά νομίσματα της εποχής του Μ. 'Αλεξάνδρου, με αρχαία 'Ελληνικά γράμματα. 'Από τά πιο αξιόλογα ευρήματα στον Μακεδονικό χώρο.

λατινικής, οι οποίες διетήρησαν τον αρχαϊσμό τους σε πολύ μεγάλο βαθμό. Έτσι μπορούμε να θεωρήσουμε έναν ινδοευρωπαϊκό τύπο *esmi* (= είμαι), αν λάβουμε υπ'όψιν το χιττιτικό *esmi*, το σανσκριτικό *asmi*, το ελληνικό *είμι* και το λιθουανικό *esmi*, ή ακόμη έναν ινδοευρωπαϊκό τύπο για τον ιππο, τον *ekwos*, από το σανσκριτικό *asva*, το ιρανικό *aspa*, το λατινικό *equus*, το γαλατικό *ero* κ.λ.π.

Ο F. Bopp λοιπόν καθιερώνοντας την ονομασία "ινδοευρωπαϊκή όμογλωσσία" για να χαρακτηρίσει όλες αυτές τις διαλέκτους, άνοιξε νέους δρόμους στα πεδία έρευνας και μελέτης των γλωσσολόγων. Έτσι, από τά μέσα του 19'αι. διατυπώθηκαν τεκμηριωμένες θεωρίες και βγήκαν πολλά συμπεράσματα πού διατράνωσαν την θεωρία των ινδοευρωπαϊών και έκαναν την υπόθεση βεβαιότητα. Θά αναφέρουμε άμέσως παρακάτω όρισμένα στοιχεία, πού συνηγορούν αίσθητά στο ότι και ή 'Ελληνική γλώσσα είναι ένα παρακλάδι της ινδοευρωπαϊκής όμογλωσσίας.

Αν εξετάσουμε από τυπολογική άποψη την γλώσσά μας παρατηρούμε ότι ανήκει στις λεγόμενες κλιτές γλώσσες, όπου έξ άλλω συμβαίνει και μέ όλες τις ινδοευρωπαϊκές. Κοινό επίσης χαρακτηριστικό της ελληνικής γλώσσας μέ τις άλλες ινδοευρωπαϊκές είναι και ή σαφέστερη διάκρισι του όνόματος, της ά-

ντωνυμίας και του ρήματος, τά όποια κλίνονται τό καθένα σύμφωνα μέ ιδιαίτερο σύστημα. Πρέπει να σημειωθεί έδώ ότι στις αρχαίες ινδοευρωπαϊκές γλώσσες τά όνόματα (και τά επίθετα, τά όποια στην αρχή δέν διέφεραν μέ αυτά) κατανέμονταν σε δύο τάξεις (ή γένη): τό έμψυχον (άρσενικό - θηλυκό) και τό άψυχο (ούδέτερο). Αργότερα, και μέ την εξέλιξι των γλωσσών διαφοροποιήθηκαν τά δύο είδη της πρώτης τάξεως και έμφανίστηκαν τά άρσενικά και θηλυκά όνόματα και επίθετα· παραμένουν όμως και σήμερα διάφοροι όνοματικοί τύποι, όπως ό, ή ούραγός κλπ. πού δηλώνουν μέ την παρουσία τους την εξέλιξι πού παρουσιάσε ή γλώσσα μας.

Τό ρήμα, από την άλλη μεριά, στην ινδοευρωπαϊκή γλώσσα δέν έχει πραγματική κλίσι. Συγκεκριμένα, μία ρίζα πού άπαρτίζεται από σταθερά συμφωνικά στοιχεία, παράγει διάφορους ριζικούς τύπους, πού χαρακτηρίζουν τις μορφές της δράσεως (διαρκή, τετελεσμένη, στιγμιαία). Πρέπει να τονισθεί έδώ και ή μεγάλη σημασία της "φωνηεντικής έναλλαγής", πού έχει σαν συνέπεια να παρουσιάζονται μεγάλες παραλλαγές εξαιτίας των πολύπλοκων κανόνων πού την διέπουν (συγκοπή, μετάθεσι, συστολή, τροπή, έκτασι φθόγων και ακόμη επαύξησι και πρόσληψι προσφωμάτων, δημιουργούν πάμπολλες παραλλαγές και άνωμαλίες στον σχηματισμό των ρημάτων·

αυτό είναι φαινόμενο που παρατηρείται εκ-
τεταμένως σ' όλες τις ινδοευρωπαϊκές γλώσ-
σες).

"Ένα άλλο κοινό στοιχείο της ελληνικής
γλώσσας με τις αδελφές της ινδοευρωπαϊκές,
είναι και ο τρόπος γεννήσεως των επιρρη-
μάτων. Αυτά προήλθαν από μία σειρά παλαι-
ών κλιτών ονομάτων που με τον καιρό κατά-
ντησαν ακλιτα και κατέληξαν να χρησιμοποι-
ούνται για τον προσδιορισμό τοπικών και χρο-
νικών σχέσεων· αυτό ακριβώς όμως είναι και
ο ρόλος των επιρρημάτων. Έκτοτε, σε διά-
φορους τύπους και σε διάφορες χρονικές πε-
ριόδους, τα επιρρήματα χρησιμοποιήθηκαν ως
προθέσεις, επιθήματα ή προρρήματα.

"Αν εξετάσουμε τώρα την ινδοευρωπαϊκή

νοματικά και ρηματικά επιθήματα, παίρνει
μία κάπως σταθερή μορφή ή ρίζα των λέξεων,
περιορίζονται οι κλίσεις, κάτω από την πίε-
σι της φωνητικής φθοράς ή όποια προσέβαλε
τό τέλος των λέξεων και ελαττώνεται ο ά-
ριθμός των πτώσεων. Καμιά φορά, εξαφανί-
ζεται έντελως ή ονομαστική πτώσι. Αντίθε-
τα, γενικεύονται οι προθέσεις και δημι-
ουργείται το άρθρο. Τό ρήμα αποκτά επιτέ-
λους κανονική κλίσι και δημιουργούνται νέ-
οι χρόνοι και έγκλίσεις (μέλλων, απαρέμφα-
το). Ακόμη, σε κάθε διάλεκτο, σταθεροποι-
είται ή θέσι των λέξεων μέσα στις φράσεις.
Με όλες αυτές τις εξελίξεις δημιουργήθηκε
ο νεώτερος τύπος της αγγλικής, των λατινο-
γενών γλωσσών και της περσικής, ο όποιος

"Οστρακο με τό όνομα του νικητού της Σαλαμί-
νος Θεμιστοκλή, τό όποιο συνετέλεσε μαζί με άλ-
λα παρόμοια στην έξορία του μεγάλου άνδρός από
τήν δημοκρατική Αθήνα.

γλώσσα από την άποψι της φωνητικής δομής
βλέπουμε ότι χαρακτηριζόταν από μουσικό τό-
νο (που ξπαιζε γραμματικό ρόλο) και από τον
ύπαρξι ειδικών φωνημάτων, των "ήχηρων" (so-
nantes), δηλ. των l, r, m, n, y, w, h, τά
όποια υπό ώρισμένες προϋποθέσεις μπορούν
νά χρησιμοποιηθούν είτε ως φωνήεντα είτε
ως σύμφωνα. Όπως είναι όμως γνωστό και πα-
ραδεκτό από όλους τους μελετητές της έλλη-
νικής γλώσσας, και ή αρχαία ελληνική είχε
μουσικό τόνο και αρκετά από τά γράμματα
του ελληνικού αλφαβήτου χρησιμοποιούντο
για νά δώσουν έμφασι σε κλέξι ή σε πρότα-
σι. "Ας σημειώσουμε ακόμη τόν ρόλο του "υ"
στις διφθόγγους, όπου χρησιμοποιείται ακό-
μη και σήμερα ως σύμφωνο, ενώ μόνο του εί-
ναι φωνήεν. "Ας μή λησμονούμε επίσης τό "ρ"
τό όποιο στην αρχή των λέξεων συνωδεύετο
από δασεία, σάν φωνήεν.

Με τό πέραςμα του χρόνου, όλες οι ινδο-
ευρωπαϊκές γλώσσες εξέλιχθηκαν παράλληλα
πρός ένα νέο γλωσσικό τύπο, αλλά με διαφο-
ρετικό ρυθμό. Έτσι, απαλύνονται οι φωνη-
τικές έναλλαγές, πολλαπλασιάζονται τά ό-

δέν έχει πλέον με την ινδοευρωπαϊκή παρά
τόν δεσμό της συγγένειας κόρης προς μητέρα
δηλαδή της αδιάσπαστης ιστορικής και κλη-
ρονομικής αλληλουχίας.

"Αναμφισβήτητα, ή μόνη από τις ινδοευ-
ρωπαϊκές γλώσσες που κατάφερε νά διατηρήση
τις περισσότερες όμοιότητες και νά ύποστη
τις λιγότερες διαφοροποιήσεις, " επιλέγο-
ντας " κατά τό μέτρο του δυνατού, τις θε-
τικές από αυτές, είναι ή ελληνική. Και όλα
αυτά, γιατί ή γλώσσα αυτή είναι γέννημα
του ωραιότερου απανθίσματος του ινδοευρω-
παϊκού φυλετικού κορμού, του ελληνικού έ-
θνους· και ήταν εύτύχημα που άνετέθη από
τήν ιστορία στό απάνθισμα αυτό νά κρατήση
τις μογγολικές αρδές και νά διατηρήση κάτω
από την πίεσι σκλαβιάς αιώνων τή γλώσσα αυ-
τή, που σύντομα αποδείχθηκε ο φορέας της ελ-
ρωπαϊκής αναγεννήσεως.

Κλείνοντας, θά πρέπει νά τονίσουμε την
προσπάθεια που γίνεται τα τελευταία χρόνια
από διάφορους γνωστούς κύκλους και που σκο-
πό έχει την αφελληνοποίησι της γλώσσας μας.
Είναι πάμπολλοι οι τομείς των δραστηριοτή-

Νόμισμα τοῦ βασιλέως τῆς
Ἡπείρου Πύρρου (297-272
π.χ.)

των τους. Φθάνει μόνο μία βιαστική καί ἐπιφανειακή ἐπισκόπησι τους γιά νά δῇ κανεῖς τή συνωμοσία. Τό πιό σοβαρό πλῆγμα πού ἐπέφεραν στήν γλῶσσα μας μέχρι στιγμῆς εἶναι ἡ κατάργησι τῶν τόνων καί πνευμάτων. Πολύς λόγος γίνεται, ἀνάλογος μέ αὐτόν πού γινόταν γιά τούς τόνους καί γιά τήν κατάργησι τῶν "η", "υ", "οι", "ει", "υι" καί τοῦ "ω", ὥστε νά ἀπλουστευθῇ ἡ γραφή μας καί ἡ ἐκμάθησι τῆς γλώσσας μας. Καί ὅλα αὐτά καί τ' ἄλλα τερατώδη πού θ' ἀνακαλύψῃ ὁποῖος ἀσχοληθῇ γίνονται πίσω ἀπό τό ὄνομα τοῦ "δημοτικισμοῦ" πού μάχεται ἐναντίον τοῦ "λογιωτατισμοῦ", διαμάχη πού ἔντεχνα καί ὕπουλα καλλιεργήθηκε ἐπὶ δεκαετίες καί πού σκοπό εἶχε ἐν πρώτοις νά διχάσῃ τόν ἑλληνικό λαό καί στή συνέχεια νά λατινοποιήσῃ καί ἐκφυλίσῃ τήν ἑλληνική γλῶσσα. Σ' ὅλα αὐτά θά πρέπει νά προστεθῇ καί ἡ πλημμύρα τῶν ξενικῶν λέξεων πού κατακλύζει καθημερινά τό ἑλληνικό λεξιλόγιο, διὰ μέσου ἐφημερίδων, ραδιοφώνου καί τηλεοράσεως. Καί τό λυπηρότερο ἀπ' ὅλα εἶναι ὅταν οἱ σημερινοί νεο-Ἕλληνες ἀρέσκονται νά προφέρουν καί νά ἀναμασοῦν λέξεις ὅπως "AEROBIC", "DISCOTHEC" κ.λ.π., πού ἀπό γνήσιες ἑλληνικές λατινοποιήθηκαν καί ἐπιστρέφουν τώρα, ἑτοιμες πῖλεις γιά τά στόματα τῶν νεοελληνικῶν βρεφῶν.

Ὅπως δὴποτε οἱ καιροί εἶναι δύσκολοι γιά τήν ἑλληνική γλῶσσα. Καί εἶναι οἱ δυσκολότεροι στήν ἱστορία της, γιατί αὐτή τή φορά ὁ κίνδυνος προέρχεται μέσα ἀπό τα σωθικά της. Καί εἶναι αὐτός ἕνας κίνδυνος πού ἀπαιτεῖ μεγάλη προσοχή ἀπό αὐτούς πού θά ἀναλάβουν νά ὀρθώσουν τό ἀνάστημά τους ἐναντίά του. Ἀπαιτεῖται πάνω ἀπ' ὅλα Ἡρωϊσμός.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. "Γλῶσσα καί Λατρεία" (1948) Γ.Κουρμούλη
2. Ἐγκυκλοπαίδεια Πάπυρος - Λαρούς - Μπριτάνικα (1982)
3. Ἐγκυκλοπαίδεια τοῦ Ἡλίου (1957)
4. "Ἑλληνική γραμματολογία ἀπό τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων, μέχρι τῆς ὑπὸ τῶν Τούρκων ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως" (1894 - 1897) - Γ. Μιστριώτου.
5. "Ἱστορία τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους" -Κ. Παπαρρηγόπουλου.
6. "Ἱστορική γραμματική τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς γλώσσας" (1949-1950)- Ι. Σταματάκου
7. "Ἡ γλῶσσα καί ἡ ἑλληνικότητα τῶν ἀρχαίων Μακεδόνων" (1952)- Ν. Ἀνδριώτη.
8. "Μέγα Λεξικόν Ρημάτων" (1972)- Ἐκδ. Θ. Κοντέου.
9. "Νέα Γενική Ἱστορία τῶν Ἑλλήνων" 1972 Δ. Ἀπέργη - Κ. Ἐμμανουήλ καὶ ΣΙΑ Ο.Ε. Τόμος 1ος.
10. "Περὶ τοῦ νόμου τῆς συνθέσεως τῶν ρημάτων ἐν τῇ ἀρχαίᾳ ἑλληνικῇ γλώσσῃ" (1947) Ἀ. Χ. Χατζῆ.
11. "Τό Ἑλληνικό Ἀλφάβητον" (1981)- Κ. Πλεῦρη.

μέ

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΣΚΕΨΙ

του Γ. Κουριαννίδου

ΟΙ ΣΗΜΕΡΙΝΟΙ ΕΥΡΩΠΑΪΣΤΕΣ

Ἡ ἔνωση τῆς Εὐρώπης ἀποτελοῦσε καί ἀποτελεῖ τό ὄραμα πολλῶν παλιῶν καί σύγχρονων διανοουμένων, πολιτικῶν καί στρατιωτικῶν. Γιά πρώτη φορά ἐμφανίστηκαν ἐνοποιητικές τάσεις τῆς Εὐρώπης τήν ἐποχή τοῦ Γάλλου φιλιππου τοῦ Ὁραίου γύρω στά 1255 μ.χ. καί τοῦ Πιέρ Ντυμπονά. Ἀπό τότε ἐμφανίστηκε μία πλειάδα ὑποστηρικτῶν τῆς ἰδέας αὐτῆς. Ἐπιβλητική προσωπικότητα μεταξύ αὐτῶν ὁ Φρειδερίκος Νίτσε καί ἀπό τοὺς λίγους, ἂν ὅχι ὁ μόνος, πού πολύ σωστά ἐντόπισε τήν γένεσι τῆς ἰδέας αὐτῆς στό ἀρχέγονο κληρονομικό ἐνστικτο τοῦ ἰνδοευρωπαϊοῦ ἀνθρώπου.

Δυστυχῶς ὅμως πολλοί ἦσαν καί ἐκεῖνοι πού δρῶντες βάσει τῶν ἐντολῶν τῶν γνωστῶν διεθνιστικῶν κυκλωμάτων, προσπάθησαν νά ἐκμεταλλευθοῦν τήν φυσική αὐτή παρόρμησι τῶν εὐρωπαϊκῶν ψυχῶν καί νά τή διαστρεβλώσουν. Ἔτσι ἡ Εὐρώπη τῶν Πατρίδων, ἀλλά μέ κοινή φυλετική καταγωγή, μέ κοινή κληρονομιά, μέ σύνορα ἐξωτερικά, κατέληξε νά παρουσιάζεται ἕνα πανευρωπαϊκό κράτος, ὡς ἕνας ἀπαράδεκτος καί ἀφύσικος Διεθνιστικός Εὐρωπαϊσμός.

Σήμερα ἡ Εὐρώπη εἶναι διεφθαρμένη πνευματικά ἀπό τή διεθνιστική σκέψι, πού χύνει ἀσταμάτητα τό δηλητήριό της στὶς ρίζες τοῦ ἐπὶ δεκάδων αἰώνων ἀνθίζοντος πολιτιστικοῦ μας δένδρου. Τό δένδρο αὐτό τείνει νά μαραθῇ στερημένο ἀπό τό κύριο συστατικό ἐπιβιώσεώς του, τό ἀρχαῖο Ἑλληνικό Πνεῦμα. Ἡ σημερινή φιλοσοφία τῆς Εὐρώπης περιστρέφεται γύρω ἀπό θέμα ὑλιστικά, θεοκεντρικά, ἀναρχίας, ἰσοπεδωτισμοῦ, ἐξωπραγματικά.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα τῆς νοσηρότητος τῆς εὐρωπαϊκῆς σκέ-

ψews, εἶναι ἡ πρόσφατη εἰσηγητική ἔκθεσι τοῦ Ἰταλοῦ GIOVANNI PARAPIETRO, σχετική μέ θέματα παιδείας, ὅπου σέ γενικές γραμμές "ὁμιλεῖ γιά ὑποβιβασμό τῆς ἰδέας τοῦ ἔθνους καί τῆς στενῆς ἐννοίας τῆς πατρίδος καί προβάλλει ὡς μοντέλλο νέου ἀνθρώπου τόν πολυεθνικό Εὐρωπαῖο. Οἱ κυβερνήσεις τῶν κρατῶν-μελῶν καλοῦνται νά δεχθοῦν ὑποχώρησι τῶν μαθημάτων τῆς ἱστορίας, τῆς μητρικῆς γλώσσας καί τῶν θρησκευτικῶν καί τήν ἀντίστοιχη ἀντικατάστασί τους ἀπό τίς ἀνθρωπιστικές ἐπιστήμες, τή γλώσσα συνεννοήσεως καί ἠθικοκοινωνικά μαθήματα.. Κρίνεται ὅτι ἡ ἀντικατάστασι τῆς διδασκαλίας τῆς ἱστορίας καί τῆς γεωγραφίας μέ τίς ἀνθρωπιστικές ἐπιστήμες... συμβάλλει στήν κατάργησι τῆς πολιτιστικῆς ἀντιλήψεως πού στηρίζεται στήν ἰδέα τοῦ ἔθνους ὡς ἀποκλειστικοῦ κέντρου πολιτιστικῆς καί πολιτικῆς ἱστορίας, καί σπῆδιεύρυνσι τοῦ πλαισίου τῆς ἱστορικῆς ἐξελιξεως καί τῆς ἀλληλεπίδρασεως μεταξύ τῶν διαφορῶν ἐθνικῶν πολιτισμῶν, καί γι' αὐτό προτείνει νά ἐπεκταθῇ ἡ ἀντικατάστασι αὐτή καί στόν τομέα τοῦ προσανατολισμοῦ, ὥστε νά κατανοηθοῦν καλύτερα τά ἱστορικά φαινόμενα" (Ἐλεύθετύπος 25-7-83).

Ἀποκάλυπτα πλέον, ἐξανδραποδισμός τῶν ἱερῶν ἀξιῶν τοῦ παρελθόντος καί ἀποστροφή πρὸς κάθε τί εὐρωπαϊκό, προσφέρονται γιά τοὺς νέους Εὐρωπαίους ἀπό τοὺς σημερινούς φορεῖς τῆς Παρακμῆς. Καταβαράθρωνσι τῶν ὑψηλῶν ἰδεῶν τῶν δραματισμῶν τῆς ἐνωμένης Εὐρώπης. Καί τό μέλλον τῆς Εὐρώπης στό ἔλεος τῶν... φήφων. Γιά τήν ἱστορία καί μόνο ἀναφέρουμε ὅτι οἱ.... ἐκλεκτοὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ εὐ-

ρωβουλευτές μας ψηφίσαν θετικά στήν εἰσήγησι, βάζοντας τήν ὑπογραφή τους στή θανατική καταδίκη τῆς Ἑλληνικῆς Εὐρώπης.

ΙΣΠΑΝΙΚΑ ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΑ

"Ἐπαναστατικά" σοσιαλιστικά νέα καταφθάνουν ἀπό τήν ὁμοιοπολιτευόμενη Ἰσπανία: "Δέν εἶναι πλέον ἀδύκημα ἡ ἐμπορία καί ἡ χρῆσι τῶν ναρκωτικῶν καί ἀποφυλακίζονται ὅσοι ἀπό τοὺς πολῖτες εἶχαν συλληφθεῖ μέ τίς κατηγορίες αὐτές". Ἐπρεπε λοιπόν νά ἀποκτήσῃ σοσιαλιστική κυβέρνηση ἡ Ἰσπανία γιά νά ἀκολουθήσῃ καί αὐτή τόν ἀνετο καί φαρδύ δρόμο τῆς Παρακμῆς· τόν ἴδιο ἀκριβῶς δρόμο πού χάραξαν καί ἀκολουθήσαν ὅλες οἱ ὑπολοιπες δημοκρατικές χώρες τῆς Δύσεως.

καί ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΑ

Ἀλλά καί ἐμεῖς ἐδῶ δέν πᾶμε καλύτερα. Μετά τοὺς τρεῖς ἀναρχικούς στοὺς ὁποίους δόθηκε χάρι ἀπό τήν... κυβέρνησι τῆς Ἀλλαγῆς (ὅπως γράψαμε στό προηγούμενο τεῦχος μας), ἔγινε ἤδη δεκτὴ ἀπό τόν πρόεδρο τῆς δημοκρατίας (!) ἡ αἴτησι τοῦ περιβόητου Μουντῆ γιά μείωσι τῆς ποινῆς του. Ἔτσι λοιπόν σε 2-3 χρόνια θά εἶναι καί πάλι ἐλεύθερος. Καί μέ τά σημερινά σημεῖα ἀναφορᾶς εἶναι φυσικό κάτι τέτοιο, ἀφοῦ ἕνας... δημοκρατικός πολίτης σάν τόν Μουντῆ πού κυνηγήθηκε ἀπό τή Χούντα δέν ἐπιτρέπεται νά σαπίξῃ στή φυλακή· ἄσχετα, ἂν μπροστά στό παρελθόν του θά ὥχριοῦσαν ἀρκετοὶ ἀπό τοὺς τροφίμους της. Κουράγιο λοιπόν ναρκομανεῖς, φονιάδες, βιαστές καί λοιπά μιᾶσματα. Μέ λίγο συνδικαλισμό ὅλα γίνονται..

ΡΑΛΛΟΥ ΜΑΝΟΥ

Ἡ στήλη νοιώθει σήμερα τὴν ἀνάγκη νὰ πῇ δύο λόγια γιὰ μιὰ μεγάλη Ἑλληνίδα πού σέ ὅλη τῆς τή ζωῆ προσέφερε καὶ προσφέρει καὶ σήμερα δημιουργικὸ ἔθνικὸ ἔργο. Πρόκειται γιὰ τὴν ἐξαίρετη χορογράφο Ραλλοῦ Μάνου, πού τόσα προσέφερε στὸν Ἑλληνικὸ χορὸ μέ τίς σπουδαῖες μελέτες τῆς καὶ ἔρευνες πάνω στὴν ἀρχαία μας κληρονομιά. Ἡ Ραλλοῦ Μάνου γεννήθηκε τὸ 1915 στὴν Ἀθήνα. Τὸ 1941 τῆς δίδεται ἡ εὐκαιρία νὰ ἀρχίσῃ τὴν λαμπρὴ σταδιοδρομία τῆς, ἀνοίγοντας σχολὴ χοροῦ καὶ ρυθμικῆς γυμναστικῆς. Τὰ ἔτη 1948 - 1952 διετέλεσε χορογράφος τοῦ Ἑθνικοῦ Θεάτρου. Καταξιωμένη πλέον στὸν τόμέα τῆς κάνει τὸ σπουδαῖο βῆμα μαζί μέ ἄλλους καλλιτέχνες τὸ 1950 καὶ ἰδρύει τὸ καλλιτεχνικὸ σωματεῖο "Ἑλληνικὸ Χορόδραμα", τοῦ ὁποῦ διευθύνει τὸ χορευτικὸ τμήμα ἕως σήμερα. Ἐχει γράφει πολλὰ χοροδράματα, τὰ σπουδαιότερα τῶν ὁποίων εἶναι "Πανδώρα", "Ὁρφέας καὶ Εὐρυδίκη", "Μήδεια", "Μαρωφίλη", "Βάκχες", "Τὸ τραγούδι τοῦ νεκροῦ ἀδελφοῦ", "Μαρσύας", κ. ἄ. Ἐπίσης ἔγραψε χορογραφίες γιὰ τραγωδίες καὶ κωμωδίες, ὅπως: "Ὁρέστεια", "Ὁβρύπους", "Ὀρνίθες", "Νεφέλαι", "Εὐρήνη".

Ἡ τεράστια σημασία τοῦ ἔργου πού συνετέλεσε ἡ Ραλλοῦ Μάνου φάνηκε ὁλοκληρωμένη σέ μιὰ σειρά ἐκπομπῶν στὴν τηλεόρασι, πού προβλήθηκε πρόσφατα μέ τὸν γενικὸ τίτλο: "Ἡ ἐξέλιξι τοῦ Ἑλληνικοῦ χοροῦ, ἀπὸ τὴν ἀρχαιότητα ὡς σήμερα". Αὐτὴ ἡ σειρά ἦταν πράγματι μιὰ ἀπὸ τίς ἐλάχιστες ὁάσεις μέσα στὴν πνευματικὴ ἔρημο τῆς ἐλληνικῆς τηλεοράσεως. Ἀλλά εἶναι συγχρόνως καὶ ὁ καθρέφτης τοῦ μεγαλείου τῆς ἐξαιρε-

τῆς Ἑλληνίδας χορογράφου ἀποτελώντας τὸ ἀπόσταγμα μιᾶς πολυετοῦς προσπάθειας, μελέτης καὶ ἔρευνας πάνω στὴν πατρογονικὴ μας κληρονομιά. Στὸ ἔργο τῆς αὐτὴ ἡ Ραλλοῦ Μάνου δείχνει σαφέστατα τὴν κληρονομικὴ πολιτιστικὴ σύνδεσι τῶν νεοελληνικῶν ἐπιτευγμάτων τοῦ πνεύματος καὶ τῆς τέχνης μέ ἐκεῖνα τῶν ἀρχαίων. Ἡ προσπάθειά τῆς δὲν εἶναι περιορισμένη μόνο στὰ πλαίσια τοῦ χοροῦ, ἀλλὰ περιλαμβάνει κι ὅλους τοὺς ἄλλους τομεῖς τῆς ἀνθρώπινης πολιτιστικῆς δραστηριότητος. Παρακολουθώντας τὸ θαυμάσιο αὐτὸ ἔργο ὁ Ἕλληνας θεατὴς νοιώθει μέσα του νὰ ξυπνοῦν ὅλα τὰ πατρογονικά κληρονομικά ἔνστικτα, πού βρίσκονταν σε λανθάνουσα κατάσταση, ἀποκοιμισμένα ἀπὸ τίς ξενόφερτες πνευματοδιαβρωτικὲς επιρροές. Καὶ νοιώθει νὰ ζῇ τὴν παλιὰ ἐκείνη ἐποχὴ, τὴν ἐποχὴ τῶν ἡρώων καὶ τὴν ἐποχὴ τῶν μεγάλων πνευμάτων, τῆς ὁποίας ὅμως συνεχιστὲς εἴμαστε ἐμεῖς οἱ ἄθλιοι νεοῖ Ἕλληνες μιμητὲς ξένων προτύπων, μέ ἐλάχιστες ἐξαιρέσεις. Μία ἀπὸ τίς ἐξαιρέσεις εἶναι καὶ ἡ Ραλλοῦ Μάνου.

Γνωρίζοντας πὺς τὰ πολλὰ λόγια κάνουν κακὸ καὶ δυσареστοῦν ἕναν ἄνθρωπο πού σ' ὅλη του τὴ ζωὴ πρόσφερε ἀθόρυβα τὸ ἔθνικὸ του ἔργο, μακριὰ ἀπὸ τὰ φῶτα τῆς διαφημιστικῆς ἐπικαιρότητας, κλείνω ἐδῶ

τὸ ἐλάχιστο αὐτὸ ἀφιέρωμα στὴν μέγιστη Ἑλληνίδα Ραλλοῦ Μάνου, με τὴν ἐλπίδα νὰ βρεθοῦν κάποτε πολλοὶ καὶ πολλὲς γιὰ ν' ἀκολουθήσουν τὸν δρόμο τῆς.

ΚΑΤΟΡΘΩΜΑΤΑ... ΝΕΟΕΛΛΗΝΩΝ

Σ' ἕνα ἀπὸ τὰ πρῶτα τεύχη τοῦ περιοδικοῦ μας εἴχαμε ἀσχοληθεῖ μέ τὸν "πολύ" σκηνοθέτη Σπύρο Εὐαγγελᾶτο, αὐτὸν τὸν ἐνσυνεήδητο δολιοφθορέα τοῦ Ἑλληνικοῦ πνεύματος, καὶ τὸ περίφημο ἔργο του (παρωδία τέχνης) "Ἰφιγένεια ἐν Αὐλίδι", στὸ ὁποῖο παρουσιάζεται ἡ Ἰφιγένεια ὡς... αὐτοκτονήσασα ἀηδιασμένη ἀπὸ τὴν πατριδοκαπηλεία τοῦ πατέρα τῆς καὶ ἀηδιασμένη ἀπὸ τίς κοινωνικὲς δομές τῆς ἐποχῆς. Τότε εἴχαμε στιγματίσει τὴν Πολιτεία πού παρεχώρησε τὸ θέατρο τῆς Ἐπιδαύρου γιὰ νὰ δοθοῦν οἱ παραστάσεις τοῦ ἔργου. Σὰν νὰ μὴ ἔφτανε ὅμως αὐτὸ ἔρχεται μέ τὴ σειρά τῆς καὶ ἡ ἐλληνικὴ τηλεόρασι, μέσω τῆς νεοφώτιστης ΕΡΤ-2, νὰ παρουσιάσῃ τὸ αἰσχρὸ αὐτὸ ἔργο καὶ μάλιστα ὕστερα ἀπὸ μεγάλη διαφήμισι καὶ πολλὲς τυμπανοκρουσίες. Συνεχίζει λοιπὸν τὸ ἐλληνικὸ δημοκρατικὸ κράτος νὰ βοηθᾷ καὶ νὰ συμπαραστέκεται τὸν Σπύρο Εὐαγγελᾶτο καὶ σέ κάθε ἄλλο ξεθεμελιωτὴ ἱερῶν ἀξιών, στὸ νὰ ἐπιτελέσῃ τὸ ἐθνοδημητικό ἔργο του. Καὶ εἰς ἀνῶτερα λοιπόν.

ΔΗΛΩΣΕΙΣ

"Ὅταν τὸ ἀρχαῖο πνεῦμα καταντᾷ μέσο πνευματικῆς "μαστούρας", ἐμφανίζονται δηλώσεις, ὅπως αὐτὴ τοῦ ἠθοποιοῦ Νικήτα Τσακίρογλου "Τὴ βρύσκω με τὸν Ὀρέστη"! Ὑποννοεῖ φυσικά, τὴν περίφημη τραγωδίαν τοῦ

Εὐριπίδη, ὁ ὁποῖος, σύγουρα, ἂν γνώριζε ὅτι οἱ τραγωδίες του θὰ χρησίμευαν γιὰ νὰ τῇ..... βρίσκουν διάφοροι... καλλιτέχνες ἀπόγονοί του, θὰ σκεφτόταν πολὺ γιὰ νὰ τίς γράφῃ.

ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΗ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ

ΑΝΑΤΡΟΠΗΣ

**Γράφει ο
Γιώργος Βλάχος**

Ἡ φιλελεύθερη οἰκονομία, ἀπ' ὅτι ἔχει δείξει μέχρι σήμερα τοῦλάχιστον ἡ πορεία της, εἶναι ἐπιρρεπὴς στὶς περιοδικές διακυμάνσεις μέ ἀποτέλεσμα πολλές φορές νά δημιουργοῦνται ἀμφιβολίες γιὰ τὴν δυνατότητα ἐπιβιώσεως της. Εἶναι γνωστός ὁ οἰκονομικός κύκλος μέ τὰ μέγιστα καὶ τὰ ἐλάχιστα του, μέ τὶς ἀνακάμψεις καὶ τὶς ὑφέσεις του. Ἡ ἔλλειψη αὐτῆς σταθερότητας μέ τὰ προβλήματα πού τὴν ἀκολουθοῦν, τὴν ἀνάγκασε νά αὐτομετατραπεῖ σέ μεικτὴ οἰκονομία ὅπου μέ διάφορους κρατικούς παρεμβατισμούς ἀντιμετωπίζεται κάπως το τυχαῖο καὶ τό ἀπρόοπτο. Οἱ οἰκονομολόγοι στην προσπάθειά τους νά ἐξασφαλίσουν ἓνα σταθερό ρυθμό ἀναπτύξεως μέ ταυτόχρονη ὀλική ἀπασχόληση ἔχουν ἐπινοήσει διάφορους μεθόδους - τεχνάσματα μέ τὶς ὁποῖες προσπαθοῦν νά θεραπεύσουν τὸν τομέα τῆς οἰκονομίας που νοσεῖ. Οἱ μέθοδοι αὐτές διακρίνονται σέ δύο κατηγορίες νομισματικῆς καὶ δημοσιονομικῆς φύσεως.

Ἡ νομισματικὴ πολιτικὴ ἀσκεῖται ἀπὸ τὴν Κεντρικὴ Τράπεζα (Τράπεζα τῶν Τραπεζῶν) σέ συνεργασία μέ τὴν κυβέρνηση καὶ περιληπτικά εἶναι ἡ ἐξῆς: "Ἄν ἡ οἰκονομικὴ δραστηριότητα σημειώνει κάμψη καὶ οἱ ἐργάτες ἀρχίζουν νά βρῶσιν δουλειά μέ δυσκολία, τό Συμβούλιο τῆς Κεντρικῆς Τράπεζας θά ἐπιδιώξει ν' αὐξήσῃ τὴν ποσότητα τοῦ χρήματος καὶ τὶς πιστώσεις. "Ἄν ὅμως ὑπάρχει κίνδυνος ἡ συνολικὴ δαπάνη νά αὐξηθεῖ ὑπερβολικά μέ ἀποτέλεσμα ν' αὐξάνουν οἱ τιμές καὶ οἱ ἐπιχειρήσεις νά μὴν βρῶσιν ἐρ-

γάτες, τότε ἡ Κεντρικὴ Τράπεζα κάνει ὅ,τι μπορεῖ γιὰ νά περιορίσῃ τὴν ποσότητα τοῦ χρήματος καὶ τῶν πιστώσεων. Ἡ νομισματικὴ πολιτικὴ "πλέει μέ τὸν ἄνεμο" σ' ὅ,τι ἀφορᾷ τὶς τάσεις τῆς συνολικῆς ζητήσεως, μέ στόχο τὴν ἐπίτευξη τοῦ ἀρίστου δυνατοῦ ρυθμοῦ αὐξήσεως τοῦ πραγματικοῦ προϊόντος καὶ τῆς σταθερότητας τῶν τιμῶν. Ἐνημερωτικά μόνο ἀναφέρουμε ὅτι ἡ Κεντρικὴ Τράπεζα χρησιμοποιεῖ γιὰ τὴν ἐφαρμογὴ τῶν ἀνωτέρω τὶς ἐξῆς μεθόδους: α) συναλλαγές ἀνοικτῆς ἀγορᾶς, β) πολιτικὴ προεξοφλητικοῦ ἐπιτοκίου καὶ γ) μεταβολές ποσοστῶν τῶν ὑποχρεωτικῶν διαθεσίμων τῶν Τραπεζῶν (πού τὴν ἔχουν Τράπεζα). Ἐνα ἀπλό παράδειγμα ἀντιπληθωρικῆς δράσεως τῆς Κεντρικῆς Τράπεζας, εἶναι τό παρακάτω. Ἡ Κεντρικὴ Τράπεζα : α) μειώνει τὰ διαθέσιμα τῶν Τραπεζῶν, γεγονός πού β) προκαλεῖ πολλαπλασιαστικὴ μείωση στό σύνολο τοῦ τραπεζικοῦ συστήματος, τό ὁποῖο γ) κάνει τὴ χρηματοδότηση ἀκριβή (ὑψηλά ἐπιτόκια) καὶ δύσκολη, πράγμα πού δ) περιορίζει τὶς ἐπενδυτικὲς δαπάνες τοῦ ἰδιωτικοῦ καὶ δημόσιου τομέα, τό ὁποῖο ἔχει ὡς συνέπεια ε) νά ἀσκηθεῖ πολλαπλασιαστικὴ ἀντιπληθωρικὴ ἐπίδραση στό χρηματικὸ εἰσόδημα καὶ τὶς τιμές.

Ἡ Δημοσιονομικὴ πολιτικὴ ἀσκεῖται ἀπὸ τὴν κυβέρνηση καὶ ἔχει ὡς ἀντικείμενο τὸν καθορισμὸ τῶν δημοσίων δαπανῶν καὶ τῆς ἐπιβαλλομένης φορολογίας. Μείωση φόρων καὶ αὐξηση δημοσίων δαπανῶν λ.χ. πού τὰ δύο μαζὶ σημαίνουν δημοσιονομικὴ πολιτικὴ ἐλλειμματικοῦ προϋπολογισμοῦ ἔχουν ὡς ἀποτέλεσμα τὴν αὐξηση τοῦ ἀκαθάριστου ἐθνικοῦ προϊόντος.

Ἡ συνδυασμένη ἄσκηση δημοσιονομικῆς καὶ νομισματικῆς πολιτικῆς ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα τὴν μείωση τῶν διακυμάνσεων τοῦ οἰ-

κονομικοῦ κύκλου ἀλλὰ ὄχι καί τήν κατάργησή του. Μ' αὐτόν τόν τρόπο οἱ μεικτές οἰκονομίες ἀποκτοῦν τήν δυνατότητα νά βάλουν τέρμα σε χρόνιες ὑφέσεις καί καλπάζοντες πληθωρισμούς. Τά προβλήματα ὅμως τῆς χασματικῆς οἰκονομικῆς ἀνισότητος καί τῆς ἀνεργίας παραμένουν. Παράδειγμα συνδυασμένης ἀσκήσεως δημοσιονομικῆς καί νομισματικῆς πολιτικῆς στίς μέρες μας εἶναι ὁ μονεταρισμός. Ὁ μονεταρισμός πού συνίσταται σέ μείωση δημοσίων δαπανῶν, μείωση φόρων καί περιορισμό κυκλοφορίας τοῦ χρήματος ἔχει σαν στόχο τήν καταπολέμηση τοῦ πληθωρισμοῦ, ἀλλά δεν λύνει τουλάχιστον βραχυπρόθεσμα τό πρόβλημα τῆς ἀνεργίας. Σημαντική ἐπιτυχία ἔχουν στήν καταπολέμηση τοῦ πληθωρισμοῦ μέ μονεταριστική πολιτική οἱ κυβερνήσεις θάτσερ καί Ρέγκαν, ὅπου ὅμως τό κύμα ἀνεργίας διογκώνεται διαρκῶς.

Ἡ ἐπιτυχία τῶν ἀνωτέρω μέτρων, που σέ κάποιο ποσοστό τους εἶναι θεωρητικά, ἐξαρτᾶται πρακτικά ἀπό τήν ἱκανότητα τῆς ἐκάστοτε κυβερνήσεως νά τά ἐφαρμόσει μέ ἀκρίβεια καί συνέπεια καί ἀκόμη ἀπό τήν ἱκανότητά της νά πείσει τοὺς ἐργαζόμενους γιά τήν ἀναγκαιότητά τους. Ὁ ἐργαζόμενος λαός, λόγω ἀδρανείας καί λόγω κάποιας ἔμφυτης δυσπιστίας ἄλλοτε μεγάλης καί ἄλλοτε μικρῆς, ἀντιδρᾷ ἀρνητικά τίς περισσότερες φορές σέ μιᾶ ἀλλαγὴ τῆς οἰκονομικῆς πολιτικῆς, εἰδικά ὅταν θίγονται κεκτημένα δικαιώματά του. Ἐπίσης ἡ ἐπιτυχία τῶν ἀνωτέρω μέτρων ἐξαρτᾶται καί ἀπό τή σχετική θέση τῆς ἐξεταζομένης καπιταλιστικῆς χώρας ἐν σχέσει μέ τό παγκόσμιον σύστημα.

Ἡ ἱκανότητα συνεποῦς καί αὐστηρῆς ἐφαρμογῆς οἰκονομικῶν μέτρων ἀπό μιᾶ κυβέρνηση εἶναι συνάρτηση ἀφ' ἑνός μὲν τῆς ἀξιοκρατικῆς τῆς συνθέσεως ἀφ' ἑτέρου δέ τῆς ἠθικῆς τῆς ποιότητος καί τῆς πολιτικῆς φιλοσοφίας της. Μιᾶ κυβέρνηση μέ ἱκανά καί ἠθικά στελέχη πού δέχεται τίς γνώμες ὅλων τῶν παραγωγικῶν τάξεων, ἀλλά ἀφ' ἧς στιγμῆς ληφθεῖ κάποια ἀπόφαση προχωρᾷ ἀνεπηρέαστη πλέον ἀπὸ ἀντιδράσεις καί πιέσεις στην ἐφαρμογή της εἶναι ὅπωςδήποτε ἡ καταληλότερη γιά νά φέρει σέ αἴσιο πέρας τό οἰκονομικό της ἔργο.

Μιᾶ ἐργατοῦπαλληλική τάξη μέ σωστή δομική ἱεράρχηση, μέ συνδικαλισμό ἀπαλλαγμένο ἀπὸ κομματικές σκοπιμότητες καί μέ ἀναπτυγμένο αἷσθημα εὐθύνης εἶναι ἱκανή νά καταλάβει καί νά ἐφαρμόσει τίς ἀπαιτούμενες ἀλλαγές γιά τήν ἐξυγίανση τῆς οἰκονομίας.

Ἕνας ἐπιχειρηματικός κόσμος μέ ἀναπτυγμένη ἐθνική συνείδηση (τό κεφάλαιο στήν ὑπηρεσία τοῦ ἔθνους καί ὄχι τό ἔθνος στήν ὑπηρεσία τοῦ κεφαλαίου) μπορεῖ νά ἐναρμο-

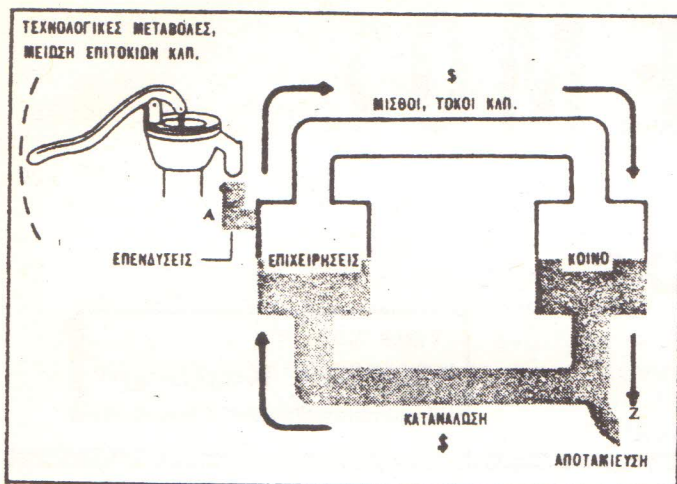
νισθεῖ μέ τήν κυβερνητική πολιτική (νομισματική καί δημοσιονομική) καί νά συμβάλει στήν ἐπιτυχῆ ἀντιμετώπιση τῶν οἰκονομικῶν προβλημάτων.

Μιᾶ χώρα μέ ἐξωστρεφῆ οἰκονομία εἶναι πολύ δύσκολο, ἔστω καί ἂν συντρέχουν οἱ τρεῖς ἀνωτέρω παράγοντες, νά ἀντιμετωπίσει μιᾶ οἰκονομική κρίση. Τά ὁποιαδήποτε μέτρα λαμβάνει, σέ μικρό ποσοστό ἐπηρεάζουν τήν οἰκονομία της, διότι εἶναι φυσικό λόγω τῆς οἰκονομικῆς τῆς ἐξωστρέφειας τά μέτρα νά ἀφορῶν σέ μεγαλύτερο ποσοστό τίς σχέσεις της μέ τίς ἄλλες χώρες. Σ' αὐτή τήν περίπτωση καί οἱ ἄλλες χώρες λάμβάνουν ἀντίστοιχα μέτρα πού αὐτομάτως ἐξουδετερώνουν τά προηγηθέντα.

Παρατηροῦμε λοιπόν ὅτι εἶναι δυνατόν σέ μιᾶ φιλελεύθερη οἰκονομία μέ ἰσχυρή Κυβέρνηση, ἐθνικά συνειδητοποιημένη ἐπιχειρηματική τάξη, ποιολογική ἐξελιγμένη ἐργατοῦπαλληλική τάξη καί αὐτόνομη οἰκονομία μέ μικρή ἐξωτερική ἐξάρτηση, νά ἀντιμετωπίζονται τά οἰκονομικά προβλήματα καί νά ἐπιτυγχάνεται αὕξηση ἢ ἔστω ὄχι μείωση τοῦ ἐθνικοῦ προϊόντος ταυτόχρονα μέ μιᾶ σχετική σταθερότητα τιμῶν.

Πολλές καπιταλιστικές χώρες που συγκεντρώνουν σε κάποιο ποσοστό τίς παραπάνω προϋποθέσεις ἀνταπεξέρχονται δύσκολα ἢ εὐκολα στίς παγκόσμιες οἰκονομικές κρίσεις, διαφεύδοντας τραγικά τις προβλέψεις τοῦ Μάρξ περί οἰκονομικῆς τους καταρεύσεως.

Αλλά τό φιλελεύθερο καθεστῶς στήν ἀντιπαράθεσή του μέ τό μαρξιστικό ἢ ἂν προτιμᾶτε ἔχοντας τήν ἴδια ρίζα μέ τό μαρξιστικό (ὕλισμό) ἔχει παρασυρθεῖ στήν ψευδῆ ἀντίληψη ὅτι ὅλα τά προβλήματα ἔχουν σάν ἀφετηρία οἰκονομικά αἷτια. Ἀποτέλεσμα αὐτῆς τῆς τοποθετήσεως εἶναι τό ὅτι ναί μὲν ἀντεκλειμενικά διαθέτει τήν ἱκανότητα ἐπιβιώσεως, στήν πραγματικότητα ὅμως ἀπειλεῖται (τό ἀστικό καθεστῶς) μέ ἀνατροπή κάτω ἀπὸ τό βάρος τῶν συσσωρευμένων πολιτικῶν καί κοινωνικῶν προβλημάτων. Τά πολιτικά προβλήματα προκύπτουν ἀπὸ τόν ταυτισμό οἰκονομικῆς καί πολιτικῆς ἐξουσίας. Οἱ οἰκονομικά ἰσχυροί λαμβάνουν καί ἀσκοῦν καί τήν πολιτική ἐξουσία (εἴτε οἱ ἴδιοι, εἴτε οἱ ἀντιπρόσωποί τους). Κατ' αὐτόν τόν τρόπο ὅμως δημιουργεῖται δυσαρμονία καί ἀρνητική ἐξέλιξη. Ἀντί ἡ οἰκονομία νά ὑποτάσσεται στοὺς στόχους τῆς πολιτικῆς, ὑποτάσσεται ἡ πολιτική στοὺς στόχους τῆς οἰκονομίας. Ἡ οἰκονομία ἀπὸ μέσον προάγεται σέ αὐτοσκοπό. Τά πάντα, παιδεία, κοινωνική ὁργάνωση, τέχνη κ.λ.π. τίθενται στήν ὑπηρεσία τῆς οἰκονομίας μέ στόχο τήν μεγιστοποίηση τοῦ κέρδους. Ἐπὶ πλέον ἡ ἀνεργία, πού ὅπως εἶδαμε παραπάνω πολύ δύσκολα ἀντιμετωπίζεται

Στό παραστατικό
αυτό σχέδιο, φαίνεται
καθαρά η ευεργετική
έπίδρασι των επενδύσεων
(σημείον Α)
σέ όλους τους τομείς
καί τους φορείς
πού στηρίζουν την οικονομία.

μέ τις διαθέσιμες μεθόδους, εξελίσσεται σε κοινωνική μάλιστα. Ένω κανονικά, σύμφωνα με την υλιστική λογική, ή άνεργία δέν έπρεπε νά αποτελεί πρόβλημα διότι μέ τις παραπάνω μεθόδους τό έθνικό προϊόν μένει σταθερό ή καί αύξάνεται, όποτε είναι δυνατόν νά εξασφαλισθουν κανονικοί μισθοί στους άνέργους (έπιδόματα άνεργίας), στην πραγματικότητα τά πράγματα είναι τελείως διαφορετικά. 'Ο άνθρωπος όσο κι 'αν προσπαθούν νά τον υποβιβάσουν οί διάφορες κοσμοθερίες είναι πρώτα δημιουργικό όν καί κατόπιν καταναλωτικό. 'Η κατανάλωση δέν είναι αύτοσκοπός αλλά άπλή κινητήρια δύναμη στην προσπάθεια δημιουργίας. 'Ο Γκάντι έλεγε ό-τι ό έργάτης έχει περισσότερο ανάγκη την εργασία, παρά τό μεροκάματο της εργασίας. Οί έθνικοσοσιαλιστές ταυτίζουν την έλευθερία μέ την δυνατότητα δημιουργίας....

'Η καπιταλιστική κοινωνία έκτροχιασθεΐσα ήδη όριστικά ταυτίζει τον μελλοντικό της παράδεισο μέ την "Κοινωνία της Αφθονίας" όπου ό καθένας θά έχει ό τι χρειάζεται (τό αντίστοιχο του κομμουνιστικού παραδείσου). Στην πραγματικότητα όμως ή κοινωνία της άφθονίας κάθε άλλο παρά παράδεισος είναι, καί όσοι πλέον είσήλθαν σ' αυτήν αναζητούν τον καινούργιο παράδεισο στά ήρεμιστικά ή αναζητούν μέ τή βοήθεια προσωπικών ψυχιάτρων νά ξαναβρουν την χαμένη προσωπικότητά τους.

Στην κατάληξη της αναζητήσεώς μας αύτης, μπορούμε νά πούμε άνεπιφύλακτα ότι στό φιλελεύθερο καθεστώς ή οικονομία έξελιχθεΐσα από άπλό μέσο σέ τελικό αύτοσκοπό, έφερε τρομακτική άναστάτωση στην κοινωνική ανέλιξη μέ αποτέλεσμα νά μήν κινδυνεύει τόσο τό οικονομικό σύστημα, όσο οί κοινωνικές δομές. Κι αυτό είναι τό χειρότερο....

ΟΙ... ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΥΝΕΧΙΖΟΝΤΑΙ

(από την 'Ελευθεροτυπία)

Ο ΠΟΛΕΜΟΣ

β' μέρος

ΤΟΥ
Κώστα Καρδαρά

Δ. ΠΟΛΕΜΟΣ ΚΑΙ ΕΙΡΗΝΗ

Τί είναι τελικά ή "εἰρήνη", ἐκτός φυσικά ἀπό μιά λέξι - "φετίχ", ἓνα σύνθημα συγκινησιακά φορτισμένο στό ὑπέρτατο βαθμό καί κατά κόρον χρησιμοποιούμενο, ἀπό τούς φορεῖς τῶν κατεστημένων ἰδεολογιῶν;

Ἐνῶ πλῆθος ἀνθρώπων ψελλίζει ἢ ὠρύεται γιά τήν "Εἰρήνη" ἀδυνατοῦν νά τῆς ἀποδώσουν ἓνα συγκεκριμένο αὐτοδύναμο ὄρισμό.

Κατεβλήθη προσπάθεια νά δοθῇ κάποιος ὄρισμός ὅπως: "Κατάστασις ἀγαθῶν σχέσεων καί ὁμονοίας μεταξύ συγκεκριμένων ομάδων ἀνθρώπων καί κυρίως μεταξύ κρατῶν" (ΕΓΚΥΚΛΟ-ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΛΕΞΙΚΟΝ ΗΛΙΟΥ). Παραμένει ὅμως καί ἐπιμένει τό ἀδιαμφισβήτητο γεγονός ὅτι:

α) Οἱ διδόμενοι "ὄρισμοί" (ὅπως ὁ ἀνωτέρω) εἶναι ἢ περιγραφικοί ἢ ἀρνητικοί ἢ καί τά δύο.

β) Ἡ ὑπό παντός νοῦ σύλληψι τῆς ἐννοίας "εἰρήνη", ἔχει καθαρά ἀρνητικό χαρακτήρα (: ἡ ἀνυπαρξία πολέμου).

Ἐχει ἤδη ἀναλυθῇ καί ἀποδειχθῇ ὅτι:

1) Πρώτη ὕλη τοῦ ἱστορικοῦ γίνεσθαι ἀποτελεῖ ἡ ἀέναος καί ἀτελεύτητος πάλη τῶν Ἑθνῶν καί τῶν Φυλῶν.

2) Ὁ Πόλεμος, ὑπό τήν μορφή τῆς ἐνόπλου συρράξεως, ἀποτελεῖ ἐκφρασι τῆς πάλης τῶν Ἑθνῶν καί τῶν Φυλῶν.

Σάν ἄμεσο συμπέρασμα τῶν ἀνωτέρω, συνάγεται ὅτι ἡ εἰρήνη σάν μορφή τοῦ ἱστορικοῦ γίνεσθαι, ἀποτελεῖ ἐκφρασι τῆς πάλης τῶν Ἑθνῶν καί τῶν Φυλῶν διαφορετική ἀπό τόν Πόλεμο.

Συνάγεται δηλαδή ὅτι ἡ Εἰρήνη εἶναι ἐκφρασι τῆς πάλης τῶν Ἑθνῶν καί τῶν Φυλῶν δι' ἄλλων μέσων πλὴν τῆς ἐνόπλου συρράξεως.

Τό συμπέρασμα τοῦτο οὔτε πρωτότυπο οὔτε νέο εἶναι. Γνωστό εἶναι ὅτι ὁ Πλάτων ἀποκαλεῖ τήν Εἰρήνην, ἀκήρυκτον Πόλεμον:

"ἢ γάρ καλοῦσι τῶν ἀνθρώπων οἱ πλεῖστοι εἰρήνην, τοῦτ' εἶναι μόνον ὄνομα, τῷ δ' ἔργῳ ἀεὶ Πόλεμον ἀκήρυκτον" ("Νόμοι" Α' 626).

Ἡ παραδοχή αὕτη, πολύ γενικώτερα παραδεκτή, ἀπ' ὅτι προσπαθοῦν νά μᾶς πείσουν, μεταξύ τῶν σπουδαιοτέρων φιλοσόφων μᾶς ὁδηγεῖ συμπερασματικά στήν γενίκευσι διὰ τοῦ ὁρισμοῦ:

- Εἰρήνη εἶναι μιά μορφή τῆς πάλης τῶν Ἑθνῶν καί τῶν Φυλῶν ἡ ὁποία χαρακτηρίζεται ἀπό τήν ἀπουσία ἐνόπλου συρράξεως (δηλ. Πολέμου).

Ἡ ἐννοια λοιπόν τήν ὁποία τῆς ἔχουν σήμερον προσδώσει, ἀποκαλύπτεται ἀπατηλή καί διαστρεβλωτική τῆς πραγματικότητος.

Ὅπως ἀκριβῶς πίσω ἀπό τήν γαλήνια ἡρεμία τοῦ παραδοσιακοῦ "εἰρηνικοῦ" βουκολικοῦ τοπίου, κρύβεται ἓνας διαρκῆς ἀνελέητος ἀγὼν τῶν ἐπὶ μέρους ὄντων διὰ τήν ὑπαρξιν, ἀγὼν τοῦ ὁποίου τό διαρκές ἀποτέλεσμα εἶναι ἡ σέ δυναμικὴ ἰσορροπία ἀρμονία, ἡ ὁποία καί προσδίδει τήν ὁμορφίαν στό τοπίο, ἔτσι καί πίσω ἀπό τίς εἰρηνικές περιόδους τῶν λαῶν ὑπάρχει ἡ καθορίζουσα κατάσταση, ἡ διαρκῆς πάλη τῶν Ἑθνῶν καί τῶν Φυλῶν σέ μίαν ἀπό τίς ἐκφράσεις τῆς.

Ἐχουν ὑπό τῶν "φιλειρηνιστῶν" ἐξαρθῇ τὰ πλεονεκτήματα τῆς εἰρήνης καί ἔχουν ἀντιθέτως ἀμαυρωθεῖ σάν περίοδοι παντοειδοῦς καταπτώσεως αἱ πολεμικαὶ περίοδοι.

Χάριν τῆς ἀληθείας ἐπιβάλλεται νά γραφῇ ὅτι τοῦτο δέν συμβαίνει.

Ὅλες οἱ ἰδιότητες τοῦ ἀνθρωπίνου ὄντος οἱ ὁποῖες γενικά χαρακτηρίζονται "εὐγενεῖς" καί "ἀνώτερες" ὅπως ἡ αὐτοθυσία, ἡ ἀνιδιοτέλεια, μέ λίγα λόγια οἱ αὐτοὑπερβατικές του τάσεις εὐρίσκονται σέ ὑπέρτατη ὀξύνσι σέ πολεμικές περιόδους.

Ἐνῷ ἀντίθετα τό κλίμα τῆς εἰρηνικῆς περιόδου εὐνοεῖ τήν ἀνάπτυξιν τῶν αὐτοεπιβεβαιωτικῶν του τάσεων, τῶν ὑλιστικῶν δηλαδή καί ἀτομικιστικῶν παρορμήσεων.

Τό ποιός ἀκριβῶς εἶναι ὁ ἐκάστοτε συγκερασμός τῶν τάσεων αὐτῶν ἐξαρτᾶται ἀπό τήν Φυλετική ὑπόστασιν, τήν πολιτιστική στάθμην καί τό πολιτιστικό στάδιο τοῦ Λαοῦ.

Συμπεραίνουμε λοιπόν εὐκόλως, ὅτι ὁ Πόλεμος ἀποτελεῖ ἀναπόσπαστο μέρος τῆς οἰκονομίας τῆς Φύσεως, τήν ἀσφαλιστική δικλείδα πρὸς διατήρησιν τῆς ψυχικῆς καί σωματικῆς εὐρωστίας, τῆς ἐσωτερικῆς ἐνότητος καί τῆς μεταξύ των διαφοροποιήσεως τῶν Ἑθνῶν καί τῶν Φυλῶν, χαρακτηριστικά τὰ ὅποια ἀποτελοῦν τήν ἐγγύησιν τοῦ μέλλοντος τῆς Ἀνθρωπότητος.

Παρά τό ὅτι σήμερα ὁ " φιλειρηνισμός " ἀποτελεῖ ὄπλο διεξαγωγῆς τοῦ Πολέμου ἐναντίον τῶν Λαῶν ἀπό τίς κατεστημένες ἰδεολογίας καί τὰ συμφέροντα πού τίς " πρακτορεῦουν ", θά ἀπετέλει ἀδικία νά μή ἀναγνωρισθῇ καί ὅτι αἱ περίοδοι Εἰρήνης γιά ἕναν Λαόν εἶναι περίοδοι παραγωγικότητος.

Πότε ὅμως συμβαίνει τοῦτο; Μόνον ὅταν ἡ Εἰρήνη ἀποτελεῖ "περίοδο ἀφομοιώσεως τῶν πλεονεκτημάτων τοῦ τελευταίου πολέμου" (6).

Ὅταν δηλαδή ἔχει καταστῇ συνείδησι ὅτι ἡ Εἰρήνη, εἶναι μία μορφή, ὅπως καί ὁ Πόλεμος, τῆς ἀενάου πάλης τῶν Ἑθνῶν καί τῶν Φυλῶν.

Ε. Ο ΦΙΛΕΙΡΗΝΙΣΜΟΣ

Τό φαινόμενο τοῦτο θά ἐξετασθῇ ἰδιαίτε-
 ρως διότι ὡς ἔχει ἤδη ἀναφερθῇ καί θά ἀπο-
 δεიχθῇ ἐν συνεχείᾳ, ἀποτελεῖ ἕνα ἀπό τὰ κύ-
 ρια μέσα ἠθικῆς πνευματικῆς καί πολιτικῆς
 καταδυναστεύσεως τῶν Λαῶν, ἀπό τὰ Κατε-
 στημένα Πλέγματα.

Ὅπως καί ἡ Εἰρήνη, δύναται νά νοηθῇ μό-
 νον περιγραφικῶς ἢ καί ἀφαιρετικῶς.

Κατά τόν ἐπικρατέστερον ὀρισμόν (Δ. Εὐ-
 αγγελίδης (12)).

- "Φιλειρηνισμός εἶναι: Σύνολο ἀπόψεων,
 ἐπιθυμιῶν καί θεωριῶν τῶν ὁποίων τό
 τό κύριον καί οὐσιαστικόν γνῶρισμα

εἶναι ἀντίδρασις πρὸς τό φαινόμενον
 τοῦ Πολέμου".

Ἡ ἐξάπλωσις τοῦ κύματος τοῦ φιλειρηνι-
 σμοῦ στίς ἡμέρες μας ἔχει τρία κυρίως ση-
 μεῖα ἐκκινήσεως:

- 1) Τόν Σιωνισμό καί τίς παραφυάδες του
- 2) Τίς Χριστιανικές ὁργανώσεις καί αἰ-
 ρέσεις
- 3) Τόν Μαρξισμό, ὑπό τήν ποικιλίαν τῶν
 πολιτικῶν του μορφῶν.

Ἡ ἐξήγησις τοῦ γεγονότος αὐτοῦ, εὐρίσκε-
 ται στήν κοινή Ἑβραϊκή προέλευσιν τῶν "ρευ-
 μάτων" αὐτῶν, εἰδικώτερα δέ γιά τόν Μαρξι-
 σμό καί τόν Σιωνισμό, ὅτι ἀποτελεῖ ἰσχυρό-
 τατο διαβρωτικό ὄπλο στόν ἀγῶνα τους ἐνα-
 ντίον τοῦ Εὐρωπαϊσμοῦ.

Θά ἐξετασθῇ ὅμως ἀναλυτικώτερον ἡ πρα-
 γματική θέσι τῶν πηγῶν αὐτῶν τῶν φιλειρηνι-
 κῶν "ναμάτων" ἐπὶ τοῦ συγκεκριμένου θέ-
 ματος.

1. ΣΙΩΝΙΣΜΟΣ

Ἀποτελεῖ ὅπωςδήποτε ψυχοπολεμική νίκη
 τοῦ Σιωνισμοῦ, ἡ διὰ τῶν μέσων τοῦ παγκό-
 σμια ἐξάπλωσις, τοῦ μύθου τοῦ "ἄκακου φιλετ-
 ρηνικοῦ Ἑβραίου", πού πάντοτε σύρεται ἀπό
 τούς "κακούς" τοῦ κόσμου τούτου σάν πρόβα-
 το στήν σφαγή.

Γιά ἕνα σοβαρό ὅμως μελετητή, εἶναι γνω-
 στό ὅτι οἱ πρόγονοι καί ἀπόγονοι τοῦ Ἰού-
 δα, ἀποτελοῦν ἕναν ἀπό τούς ἀγριώτερους Λα-
 οὓς στήν ἀνθρώπινη ἱστορία.

Ἡ "Παλαιά Διαθήκη" ἡ μυθολογία καί ἱ-
 στορία τους (πού ὑποχρεώνονται τά Ἑλλη-
 νόπουλα νά γνωρίζουν καλά), ἀποτελεῖ πλημ-
 μυρίδα ἐξιστορήσεως πολέμων, σφαγῶν καί λε-
 ηλασιῶν ὅπου μεγάλη εἶναι καί ἡ βοήθεια τοῦ
 ...θεοῦ τους τοῦ μοχθηροῦ, κακοῦ καί ἀγ-
 ρίου Γιαχβέ ("καθ'εἰκόνα καί ὁμοίωσιν").

Οἱ παραινέσεις τῶν προφητῶν τους (κη-
 ρύγματα μίσους καί προτροπές σφαγῆς τῶν ἀλ-
 λοφύλων) δίδουν τό ἠθικό ἔρεισμα τῆς πο-
 ρείας τους στούς αἰῶνες, πορείας πού
 αἰῶνιοι μάρτυρες της θά μένουν οἱ αἱματη-

ρές εκατόμβες από τούς ξεκοιλιασμένους και πριονισμένους άμαχους Έλληνες τής Κύπρου και τής Κυρηναϊκής μέχρι και τά φρικτά παραμορφωμένα και καμένα από βόμβες φωσφόρου κορμάκια τών παιδιών τής Παλαιστίνης.

Αποτελεί μακρηγορία ή οϊαδήποτε περαιτέρω άνάλυσι όταν άλλωστε οί ιστορικές μαρτυρίες είναι προσιτές σ'οϊονδήποτε μελετητή σέ ποικιλία μελετών και συγγραφών.

Συνδυάζοντας τά γεγονότα, γνωστού όντος ότι ό Σιωνισμός αποτελεί τήν κυριώτερη πηγή διασποράς άντιπολεμικού πνεύματος στους Λαούς, οδηγούμεθα εύθως στό συμπέρασμα ότι ή διασπορά αύτή, αποτελεί για τόν Σιωνισμό ένα επιπλέον όπλο στόν άμείλικτο πόλεμο του έναντίον τών Εύρωπαϊκών λαών ένα όπλο άπείρως χρησιμώτερο από όποιοδήποτε άλλο έφεύρημα βιολογικού θανάτου (χωρίς φυσικά νά μειονεκτή ούτε στήν χρήσι αύτών τών τελευταίων).

2. ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΣ

Όπωςδήποτε αποτελεί πηγή διασποράς φιλειρηνικού πνεύματος. Τουτό για τρεις κυρίως λόγους:

- α) Τό πνεύμα του ίσοπεδωτισμού πού διέπει τόν πρό - Εύρωπαϊκό και τόν μή - Εύρωπαϊκό Χριστιανισμό.
- β) 'Η χειραγωγήση τών Χριστιανικών εκκλησιών από Σιωνιστικά στοιχεία (βλ. Μ. Pinay, "Η Έβραϊκή 5η Φάλαγξ στόν Χριστιανικό Κόσμο", D. Eckart "Σιωνισμός" κλπ.)
- γ) 'Η δημιουργία υπό τών Σιωνιστών πλήθους παραοργανώσεων και αίρέσεων κατ' όνομα Χριστιανικών.

Από τήν ιστορία γνωρίζουμε ότι ό Χριστιανισμός στήν πολιτική του έκφρασι άπέτέλεσε τό λάβαρο και τήν ήθική δικαιολογία άναριθμήτων πολέμων και πράξεων βίας είτε

στήν Έλληνική μας Βυζαντινή Αυτοκρατορία είτε στους άλλους Εύρωπαϊκούς Λαούς (Σταυροφορία - Κατάκτησι Άμερικής - 'Ιερά Έξέτασι κλπ.). Άλλά και στήν Φιλοσοφική του έκφρασι είναι λάθος νά πιστεύεται γενικώς ότι ό Χριστιανισμός δέν άποδέχεται τόν Πόλεμο και τήν βία.

Η σύγχυσι δημιουργήθηκε τά πρωτοχριστιανικά χρόνια και όφείλεται στήν διάδοσι του Χριστιανισμού από Έβραίους και στήν διαστρέβλωσι (σκοπίμη ή μή ;) του νοήματος τής διδασκαλίας του από αυτούς.

Στήν πραγματικότητα ή μελέτη τών κειμένων του άφ'ένός και άφ'έτέρου τό πνεύμα τό όποιο προσέλαβε από τήν παραδοχή και άφομοίωσί από τούς Εύρωπαϊκούς Λαούς μέ τήν συνακόλουθη όπωςδήποτε σ'αύτή φιλοσοφική του επέκτασι και επεξήγησι από Εύρωπαίους Χριστιανούς μελετητές, άποδεικνύουν περίτρανα τό γεγονός ότι ό Χριστιανισμός άποδέχεται τόν Πόλεμον υπό ώρισμένες προϋποθέσεις.

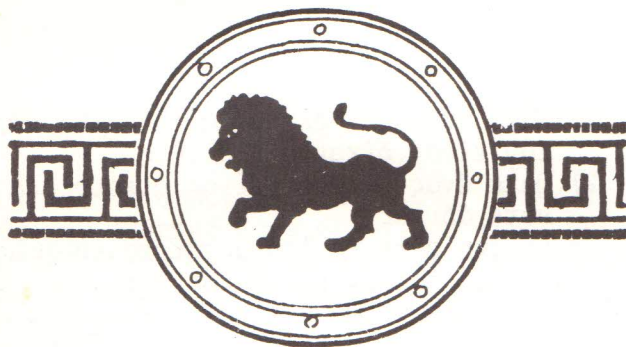
Ο Δ. Καψάλας (10) έχει ειδικά ασχοληθεί μέ τό θέμα αυτό. Σέ ειδικό κεφάλαιο τής μνημονευομένης μελέτης του άποδεικνύει ότι:

- 1) Θεωρητικώς (ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ) ό Χριστιανισμός δέν καταδικάζει τήν δίκαιη αλλά μόνον τήν άδικη βία.
- 2) 'Η Καθολική Έκκλησία όχι μόνο δέν καταδικάζει αλλά έπαινει κάθε πράξι βίας πού σκοπό έχει τήν ύπηρέτησι του Χριστού.
- 3) 'Η άποψι τής Όρθοδόξου Έκκλησίας είναι ότι:
 - α) Τό μίσος στρέφεται έναντίον καταστάσεων και όχι προσώπων, έναντίον του "κακού" και όχι τών φορέων του.
 - β) Διά τήν εξάλειψι του "κακού" άναγκαστικά δέχεται τήν άσκησι βίας έναντίον τών φορέων του.
 - γ) Τα κριτήρια για τήν άποδοχή τής βίας είναι ποσοτικά (φονεύονται λίγοι για νά επιζήσουν πολλοί) και ποιοτικά (έπαινος και παραδοχή τής αυτοντίας και του φόνου τών παιδιών τών γυναικών του Ζαλόγγου - Άγιοποίηση νεανίδος πού αυτοκτόνησε για νά μή βιασθή).

Οί λόγοι τής μέσω του Χριστιανισμού διασποράς του φιλειρηνικού πνεύματος είναι βασικά δύο:

- α) 'Η δόλια μεθόδευσι του Σιωνισμού ή όποια εντάσσεται στα γενικώτερα Σιωνιστικά σχέδια.
- β) 'Η έκφύλισι ή παρεξήγησι τής Χριστιανικής διδασκαλίας. Θά πρέπει βεβαίως νά σημειωθί ότι ό Χριστιανισμός ίσοπεδωτικός από τήν γέννησι και φύσι του έμπεριέχει τό

άντιπολεμικό πνεῦμα μέσα του τό ὁποῖον δύ-
νεται νά ἐξωτερικευθῇ ὑπό ὠρισμένας συνθῆ-
κας ἐκφυλισμοῦ καί παρακμῆς. Τοῦτο βεβαίως
ἐκμεταλλεύονται τά κατεστημένα πλέγματα
στούς δόλιους σκοπούς των.

3. ΜΑΡΞΙΣΜΟΣ

Εἶναι γνωστό τό "άντιπολεμικό" μένος τῶν
κάθε εἴδους Μαρξιστῶν.

Ἰδρύουν καί πλαισιώνουν μέ τήν συμμε-
τοχή τους κάθε άντιπολεμική καί φιλειρηνι-
κή κίνησι.

Εἶναι ἀλήθεια ὅτι ὁ Μαρξισμός ἀποτελῶ-
ντας μιά ἀπό τίς κυριάρχες ἰδεολογίες τοῦ
Συστήματος τοῦ Ἰσοπεδωτισμοῦ ἔχει ἐγγενῇ
τήν ιδιότητα τοῦ φιλειρηνισμοῦ τῆς ἰδεολο-
γίας του.

Βεβαίως τοῦτο δέν εἶναι τόσο ἀπόλυτο (ὅ-
σο τουλάχιστον θά ἤθελαν οἱ Μαρξισταί νά
εἶναι) στήν πραγματικότητα.

Μέ βάσι τόν δικό του τρόπο καί μεθόδους
ἐρμηνείας ὁ Μάρξ εἶχε ἐξηγήσει τήν ἱστορία
σάν καταγραφή τῆς πάλης ἀντιμαχομένων ὁ-
μάδων. "Ὅσον ἀφορᾷ δέ γιά τόν ἴδιο τόν Μαρ-
ξισμό, δέν ἦταν μόνο ὁ Λένιν (ὅπως ἀφελῶς
πιστεύουν ὠρισμένοι σαλονο-σοσιαλίζοντες)
ἀλλά καί ὁ ἴδιος ὁ Μάρξ πού πίστευε στήν
μεθοδολογία τῆς βίαιης ἀνατροπῆς γιά τήν ἐ-
πικράτησί του.

Γράφει ὁ Μαρξιστής Ernst-Fischer (11):
"Γενικά ὁ Μάρξ...παρέμεινε πιστός στήν
ἀποψη...ὅτι ἡ βία εἶναι στό πλευρό κάθε
κοινωνίας πού στά σπλάχνα της φέρνει μιά
νέα κοινωνία"
καί στό ἴδιο ἔργο ἰδοῦ οἱ λόγοι τοῦ ἰδίου
τοῦ Μάρξ:

"Θά προχωρήσουμε ἐναντίον σας μέ εἰρη-
νικά μέσα ὅπου εἶναι δυνατόν καί μέ τήν
δύναμη τῶν ὅπλων ὅπου εἶναι ἀναγκαῖο"
(Μάρξ - "Εγκελς" "Ἀπαντα")

Εἶναι φυσικά σέ ὅλους γνωστό ὅτι καί ὁ
Λένιν τάσσεται ὑπέρ τῆς ὀργανωμένης ἐνό-
πλου ἐξεγέρσεως πρᾶγμα, ἄλλωστε πού καί στήν

πρᾶξι ἐφήρμοσε μέ ἐπιτυχία.

Καί ὁ Μάο-Τσε-Τούγκ ἀκόμη εἶναι ὑπέρμα-
χος τῆς βίας σάν μεθόδου ἐπικρατήσεως.

Γράφει (13) :

"Δέν εἶναι ἡ ἐπανάστασι οὔτε κανένα ἐ-
πίσημο γεῦμα, οὔτε λογοτεχνικό γράψιμο
ἢ ζωγραφική, οὔτε κέντημα. Δέν μπορεῖ νά
γίνη μέ λεπτότητα μέ τόση ἄνεση κι ἀβ-
ρότητα, οὔτε μέ τόση μετριοπάθεια, εὐ-
γένεια, περιποιήσεις περιορισμούς καί με-
γαλοφυχίες. Ἡ ἐπανάστασι εἶναι μιά ἀν-
ταρσία εἶναι πράξη βίας μέ τήν ὁποία μιά
τάξη ἀνατρέπει μιά ἄλλη"

Ὁ Μαρξισμός ἐπομένως οὔτε στήν θεωρία
πολύ δέ περισσότερο στήν πρᾶξι δέν εἶναι φι-
λειρηνικός.

Ποῖοι εἶναι οἱ λόγοι ὅμως τοῦ "φιλειρηνι-
κοῦ" προσωπείου καί τῆς "φιλειρηνικῆς" δρά-
σεως τῶν πολιτικῶν του συγκροτήσεων καί
τῶν κάθε εἴδους ὁπαδῶν του;

Ὁ κυριώτερος λόγος, εἶναι ὅτι ὁ Μαρξ-
ισμός ἀποτελεῖ τήν κυριάρχη ἰδεολογία συγ-
κεκριμένου συνασπισμοῦ κρατῶν, μέ συγκε-
κριμένες ἐπεκτατικές βλέψεις.

Ἀποτελεῖ επομένως, ὁ φιλειρηνισμός
μέσον διεισδύσεως σέ μή κατεχόμενες χῶρες
καί μέσον ἐκ τοῦ ἀσφαλοῦς, ἀποδυναμώσεως
(μέσω τῆς διασπορᾶς του) ἀντιπάλων Λαῶν.

Διά τοῦτο ἄλλωστε καί οἱ παντοειδεῖς φι-
λειρηνικές ὀργανώσεις ἀποτελοῦν συνήθη τρό-
πο δράσεως τῶν ἀπανταχοῦ Κομμουνιστικῶν
Κομμάτων.

Ἐν κατακλείδι δυνάμεθα νά εἰπῶμε, ὅτι
ὁ φιλειρηνισμός καί ἡ διασπορά του στούς
Λαούς ἀποτελεῖ:

1) Ἀποτελέσμα τῆς ἐκφυλιστικῆς ἐπιδρά-
σεως τῶν κατεστημένων ἰδεολογικῶν ρευμάτων
στούς Λαούς τοῦ σύγχρονου Κόσμου.

2) Τεράστιο ὄπλο τῶν Κατεστημένων πλεγ-
μάτων στόν ἀγῶνα τους γιά πνευματικό, ἡ-
θικό καί υἱικό ἐξανδραποδισμό τῶν Λαῶν.

Ἐκεῖνο τό ὁποῖο καταδικάζεται στόν φι-
λειρηνισμό ἔχει διττή ὑπόστασι:

1) Διά τῆς διασπορᾶς παρόμοιου πνεύ-
ματος διακινδυνεύεται τό ἐτοιμοπόλεμο

ένός Λαού. Καί τοῦτο διότι ὁ Πόλεμος δέν εἶναι ἀπλῶς καί μόνον μία ἀναμέτρηση ὀπλῶν καί μηχανῶν ὅπως δολίως διαδίδεται, διότι τότε θά ἦτο ἀνύπαρκτος. Σέ μία τέτοια περίπτωσι ὅπως ἄλλωστε γράφει καί ὁ Von Clausewitz (6) θά ὑπῆρχε διακανονισμός τῆς διαφορᾶς δι'ένός μαθηματικοῦ τύπου καί θά ἦτο περιττή ὁποιαδήποτε διεξαγωγή πολέμου.

Ὁ Πόλεμος ἀποτελεῖ ἀναμέτρηση Λαῶν στό ψυχικό, τό πνευματικό καί δευτερευόντως στό υλικό ἐπίπεδο.

Ὁλόκληρη ἡ Ἑλληνική Ἱστορία ἀποτελεῖ παράδειγμα αὐτοῦ τοῦ γεγονότος.

Ἡ διάδοσι φιλειρηνικῶν ἰδεῶν ἐπομένως ἀποτελεῖ προδοσία κατὰ τοῦ Λαοῦ καί τοῦ ἔθνους.

Ὁ Πρωθυπουργός ἄλλωστε τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους σήμερα, Α. Γ. Παπανδρέου, γνωστῆς ἰδεολογικῆς τοποθετήσεως, ἀποδέχθη τήν ἰσχύ τοῦ ρητοῦ: "Ἐάν θέλης εἰρήνην, προετοίμαζε πόλεμον", ὅταν εἰς τό διαγγελμά του τῆς 1/1/83 πρὸς τίς Ἑνοπλές Δυνάμεις τῆς Χώρας εἶπε μεταξύ ἄλλων, ὅτι τό ἐτοιμοπόλεμο τοῦ Στρατοῦ μας, συνέβαλε ἀποφασιστικά, στήν διατήρησι τῆς εἰρήνης στήν περιοχή μας. (Ἐφημερίδες)

2) Ἐπειδή στή σημερινή πολιτική πραγματικότητα ἡ διάδοσι τοῦ φιλειρηνισμοῦ ὑπηρετεῖ εἴτε Σιωνιστικά σχέδια ἐκφυλισμοῦ τῶν Λαῶν ἢ ἐπεκτατικά σχέδια τῆς Κομμουνιστικῆς Ρωσσίας, ἀποτελεῖ ἐθνική προδοσία ἢ διάδοσι παρομοίων ἰδεῶν καί ἔτσι πρέπει νά ἀντιμετωπίζονται.

Γράφοντες τά ἀνωτέρω δέν παραγνωρίζομε τήν κατὰ τήν ἐκμετάλλευσιν τοῦ Πολέμου ἢ ὁποία γίνεται ἀπό πολιτικούς ἢ οἰκονομικούς παράγοντες, οἱ ὁποῖοι ἄς σημειωθῇ ἐλέγχονται καί αὐτοί ἀπό τίς ἴδιες δυνάμεις οἱ ὁποῖες διασπείρουν τίς φιλειρηνικές ἰδέες.

Στό σύνολό τους βέβαια ὅλ'αὐτά ἀποτελοῦν ἀπόρροια τῆς στερήσεως τῶν Λαῶν τῆς φυσικῆς τῶν ἀξιοκρατικῆς ἡγεσίας.

Τακτικός ἄλλωστε σκοπός τοῦ ἀγῶνος μας εἶναι ἡ καταπολέμησι τῶν κατεστημένων θεσμῶν καί δομῶν, πού φέρουν στίς θέσεις-κλειδιά τῆς ἐξουσίας τῶν Λαῶν, ἀνθρώπους καί ὁμάδες φερέφωνα τῶν φορέων τοῦ ἐκφυλισμοῦ, καί τῆς παρακμῆς.

ΣΤ ΠΟΛΕΜΟΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

1. ΤΟ ΔΙΚΑΙΟΝ ΤΟΥ

ΠΟΛΕΜΟΥ

Στό τμήμα αὐτό θά ἐξετασθῇ:

- 1) Κατά πόσον ὁ Πόλεμος αὐτός καθ' ἑαυτόν εἶναι δίκαιος ἢ ἄδικος
- 2) Πότε ἕνας Πόλεμος εἶναι δίκαιος καί πότε ἄδικος

Ἡ μελέτη αὐτή θά ἦτο ματαιοπονία ἂν δέν ὑπῆρχε ἡ διά δολίων μέσων καί διά δολίους σκοπούς ἐξάπλωσι τοῦ ἀντιπολεμικοῦ πνεύματος στοὺς Λαοὺς στίς ἡμέρες μας ὅπως ἔχει προηγουμένως ἀναλυθῇ.

Καί τοῦτο διότι ὁ Πόλεμος εἶναι ἕνα γεγονός, τό ὁποῖο συμβαίνει σ' ὅλη τήν ἀνθρώπινη ἱστορία σ' ὅλες τίς φυλές καί ἀνεξάρτητα ἀπό φιλοσοφικές δοξασίες.

Ἐχει ἤδη ἀποδειχθῇ καί ἀναλυθῇ ἐπαρκῶς ὅτι οἱ κυριώτερες δυνάμεις - πηγές διασπορᾶς τοῦ ἀντιπολεμικοῦ πνεύματος εἰς τοὺς Λαοὺς, δηλαδή ὁ Σιωνισμός, ὁ Χριστιανισμός καί ὁ Μαρξισμός ἀποδέχονται ὑπό ὠρισμένας προϋποθέσεις τήν ὑπαρξιν δικαίου πολέμου (ἐφ' ὅσον ἀποδέχονται, χρησιμοποιοῦν καί ἐπαινοῦν τήν βία σέ ὠρισμένες περιπτώσεις).

Ὁ Δ. Καψάλας (10) τοποθετεῖ τό θέμα ὡς ἑξῆς:

"Ὁ πόλεμος εἶναι βιαία πρᾶξις διὰ τῆς ὁποίας ἐπιδιώκεται ἡ κυριαρχία ἐπὶ τοῦ ἀντιπάλου.

Ἡ ἄσκησις βίας, σκοπὸν ἔχουσα τήν ἐπιβολήν μιᾶς θελήσεως ἀπὸ ἄλλης, εἶναι ἀναπόσπαστον χαρακτηριστικὸν τῆς ἀνθρώπινης συμπεριφορᾶς.

Ἀκόμη καί οἱ πολέμιοι τῆς βίας, ἐδέχθησαν εἰς τινὰς περιπτώσεις τήν ἀναγκαιότητα τῆς διακρίνοντες "νόμιμον" (δίκαιον) καί "παράνομον" (ἄδικον) βίαν. Κατ' ἐπέκτασιν καί ὁ πόλεμος ὡς πρᾶξις βίας διεκρίθη εἰς δίκαιον καί ἄδικον"

Τό συνεπαγόμενο πλέον ἐρώτημα εἶναι τό ἑξῆς:

-Βάσει ποίων κριτηρίων εἶναι δυνατόν, ἂν εἶναι, νά χαρακτηρισθῇ ἕνας Πόλεμος "δίκαιος" ἢ "ἄδικος";

Ἀνεφέρθη ἤδη ὅτι ὁ Πόλεμος εἶναι ἕνα γεγονός, μιᾶς ἐκδήλωσι τῆς φύσεως τῶν ὄντων καί ὑπάρχει ἀντικειμενικά ἀνεξαρτήτως οἰασδήποτε ἀναλύσεως.

Ἀποτελεῖ διαστρέβλωσι τῆς πραγματικότητος καί ἐθελούφλωσι ἢ προσπάθεια διὰ τήν διάκρισιν τοῦ Πολέμου σέ "δίκαιο" ἢ "ἄδικο"

Ὁ Πόλεμος δηλαδή, σάν γεγονός ἀφ' ἑαυτοῦ καί αὐτομάτως συμβαίνων καί εἶναι δι-

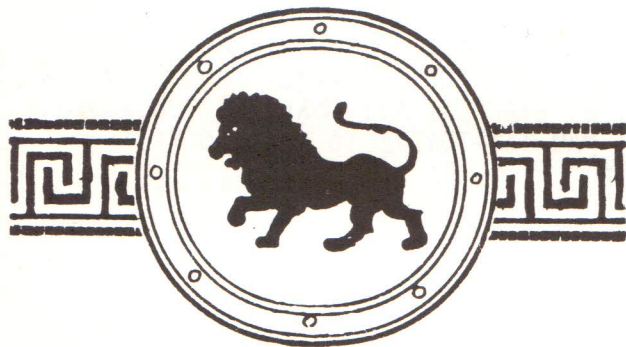
καλος ἀντικειμενικά καί δίκαιον δημιουργεί.

Ο Δ. Δημόπουλος γράφει επί του θέματος (6):

"....Τά δικαιώματα τῶν λαῶν ἐπὶ τῶν διαφόρων ἐδαφῶν ἔχουν μόνον δι'αυτοὺς ἀξίαν (...). Δὲν πρόκειται δηλαδή περὶ δικαιωμάτων ἀπορρεόντων ὑπὸ Διεθνοῦς τινός Δικαίου ἀλλὰ περὶ μορφῶν ἐκφράσεως τῶν ἐθνικῶν ἐπιθυμιῶν. Πρόκειται περὶ μορφῶν ἐθνικῶν ἀπαιτήσεων καί ὄχι περὶ διεθνῶν ἀρχῶν (...)

Διεθνὲς δίκαιον δὲν ὑπάρχει, οὔτε εἶναι δυνατόν νὰ ὑπάρξῃ. Τό δίκαιον ἀποσκοποῦν εἰς τὴν ἐξυπηρέτησιν ὑπερτέρου τινός ὄντος, ρυθμίζει τὴν συμπεριφορὰν τῶν ὑφισταμένων αὐτοῦ μονάδων. Οὔτε ὑπέρτερον τοῦ "Ἐθνους" ὄν ὅμως ὑπάρχει οὔτε τὰ "Ἐθνη" συνεργάζονται διὰ τὸ καλὸν ὑπέρτερον τινός ὄντος. Τὰ "Ἐθνη" ἀγωνίζονται πρὸς ἀλλήλα. Μόνος συνεκτικός δεσμός τῆς "Ἀνθρωπότητος" εἶναι οἱ ἀγῶνες τῶν λαῶν. "Ἀρα μεταξύ τῶν κρατῶν-ἐκφραζόντων τοὺς λαοὺς - δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἔχωμεν Νόμους Συνεργασίας, οὐδέ Δίκαιον ἀλλὰ μόνον "Κανόνας Ἀγῶνος".

Ἡ συζήτησις ἐπομένως τῆς σχέσεως Πολέμου καί Δικαίου μετατοπίζεται εἰς τὴν συζήτησιν καί διερεύνησιν τῶν "ἐνδοπολεμικῶν" κανόνων δικαίου ἢ ὅπως ὁ Δ. Δημόπουλος γράφει τῶν "Κανόνων Ἀγῶνος".

2. ΠΟΛΕΜΙΚΟΝ ΔΙΚΑΙΟΝ

Θὰ ἐπιχειρηθῇ εἰς τὸ παρόν τμῆμα ἡ ἀνάλυσις τοῦ τί εἶδους "Κανόνες Ἀγῶνος" πρέπει νὰ διέπουν τὰ ἐμπόλεμα μέρη, βάσει ποίων κριτηρίων νὰ θεσπίζονται καί διὰ ποίου τρόπου νὰ ἀποφευχθῇ ἡ παραβίασίς των.

Πρέπει νὰ σημειωθῇ ὅτι οἱ κανόνες αὐτοὶ εἶναι συνυφασμένοι τρόπον τινα στό ὅλο "τελετουργικόν" τοῦ Πολέμου, ποικίλλοντες μέχρι ἐνός βαθμοῦ ἀπὸ λαοῦ εἰς λαόν, ἀπὸ ἐποχῆς εἰς ἐποχὴν καί ἀπὸ τόπου εἰς τόπον.

Ὁ G. Bouthoul παρατηρεῖ (1):

"Ὅπως δὲν ὑπάρχει κοινωνία, ὅσονδήποτε πρωτόγονος καί ἂν εἶναι χωρὶς μιά ἐν-

γενῇ νομικὴν δοξασίαν, οὕτω δὲν ὑπάρχει πόλεμος χωρὶς κανόνας ἀορίστους ἢ ἀκριβεῖς, οἱ ὅποιοι πρωτανεύουν εἰς τὴν ἐναρξιν τῶν ἐχθροπραξιῶν καί εἰς τὸ τέλος των. Ἀκόμη καί εἰς τοὺς πρωτογόνους λαοὺς, ὁ πόλεμος εἶναι πάντοτε ἓνα συμβόλαιον ὑπαγόμενον εἰς νόμους ἢ συνηθείας. Ἡ κήρυξις πολέμου σημειώνει τὴν ἐν ἰσχύϊ θέσιν μιᾶς ἰδιαιτέρας νομικῆς καταστάσεως. Μιὰ νέα τάξις σχέσεων ἀρχίζει, ἡ ὁποία διαρκεῖ μέχρι τῆς εἰρήνης".

Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῶν Ὀμηρικῶν ἐπὶ καὶ παλαιότερων εἶναι γνωστὴ ἡ ὑπαρξις κανόνων κοινῆς ἀποδοχῆς μεταξύ τῶν ἐπιπολέμων μερῶν, ὡς πρὸς τὸν τρόπο διεξαγωγῆς τοῦ πολεμικοῦ ἀγῶνος. Παρά τὸ ὅτι ἐκείνη τὴν ἐποχὴν ἡ ἀνθρωπότης δὲν εἶχε ἀκόμη.... "ἐφεύρει" τὸν "ΟΗΕ" καί ἄλλους ὀργανισμοὺς διεθνοῦς "κύρους", ἦτο ἀνύπαρκτος ἡ παράβασις τῶν κανόνων αὐτῶν.

Τὸ γεγονὸς αὐτὸ ἀδιανόητο γιὰ πολλοὺς στὴν ἐποχὴ μας, ἐξηγεῖται μόνον ἂν ληφθῇ ὑπ'ὄψιν τὸ γεγονὸς ὅτι ἦτο μιὰ ἐποχὴ ὀργανικῆς καί ἀρμονικῆς ἐξισώσεως τοῦ λαοῦ μέ τὸ περιβάλλον του καί ὡς ἐκ τούτου οἱ ὁποιοὶδήποτε νόμοι καί κανόνες ἦταν αὐθόρμητα δημιουργήματα καί ἄρα φυσικῶς ἀποδεκτὰ καί ὄχι ἐξωτερικοὶ καταναγκασμοὶ ἀπὸ Ἀρνητικὰ Κατεστημένα ὅπως εἶναι σήμερα.

Μὲ τὴν ἀπόδο τοῦ χρόνου εἶναι φυσικὸ ὅτι ἡ αὐθόρμητη αὐτὴ συμπεριφορὰ εἴτε μέσα ἀπὸ τελετουργικά τυπικά εἴτε μέσα ἀπὸ κώδικες τιμῆς ἢ νόμους πολέμου, θεσμοποιήθηκε μέ ἀποτέλεσμα τὴν "διεθνῇ" κατὰ κάποιον τρόπο θεσπισί συστήματος κανόνων ἀγῶνος. ("Διεθνῇ" μεταξύ ὁμοφύλων βεβαίως).

Ἡ κατὰ τὸν ἀνωτέρω τρόπο θεσμοποίησις τῶν κανόνων αὐτῶν, ὠδήγησε εἰς τὴν θεσπίσιν διεθνῶν συνθηκῶν ὅπως τῆς Χάγης, ὅπου ὀρίζονται διεθνεῖς κανόνες πολέμου οἱ ὅποιοι γενικῶς ἰσχύουν σήμερον. Ἐκεῖνο τὸ ὅποιο πρέπει νὰ παρατηρηθῇ εἶναι ὅτι οἱ κανόνες αὐτοὶ ἐνῶ παλαιότερον γιὰ μόνον φύλακα τηρήσεως των εἶχον τὸ αἶσθημα Τιμῆς τῶν ἐμπολέμων, οὐδέποτε παρεβιάζοντο καί τοῦτο διότι ἦσαν προϊόντα τῆς ἐσώτερης νευρο-ψυχικῆς δομήσεως τῶν λαῶν.

Σήμερα ἀντιθέτως, πού ἡ παραβίασίς τους ἐπισύρει ἐκτὸς τῶν ἄλλων καί διεθνεῖς "κυρώσεις" παραβιάζονται κατάφωρα καί τοῦτο ὅπως γράφει ὁ Δ. Δημόπουλος (6):

"λόγω χαμηλοῦ πολιτιστικοῦ ἐπιπέδου ἐνίων λαῶν ἢ ἀδιαφορίας ἄλλων μεγάλων τοιούτων".

Ἐμεῖς θὰ προσθέταμε καί θὰ συμπληρώναμε καί λόγω πλήρους ἀποπροσαρμογῆς τῶν λαῶν ἀπὸ τὸ περιβάλλον ἀλλὰ καί λόγω τοῦ ὅτι τὰ σύγχρονα Κράτη-Δεινόσαυροι δὲν ἐκπροσωποῦν τίποτε ἄλλο ἀπὸ τὴν δίψα τους γιὰ

τυφλή δύναμη και ως εκ τούτου οι κανόνες αυτοί είναι δι'αυτά ένα ξερό γράμμα νόμου και τίποτε άλλο.

Είναι όπωσδήποτε τουλάχιστον τραγελαφικό, οι ίδιοι έκεينوι άνθρωποι, που διέπονται από τις ίδιες αρχές και υπηρετούν τα ίδια καθεστώτα που έριξαν την 'Ατομική Βόμβα στη Χιροσίμα και στο Ναγκασάκι, που έσοπέδωσαν τό Βερολίνο, τό 'Αμβούργο και τη Δρέσδη μέ συμβατικά όπλα, που διέπραξαν τό έγκλημα του Δάσους του Κατύν, οι έντολεις της σφαγής του Ντιέν-Μπιέν-Φού, οι Δήμιοι του Λαού της Τσεχοσλοβακίας, της Ούγγαρίας, του 'Αφγανιστάν και τόσων ακόμη, νά άποτελούν σήμερα τούς θεματοφύλακες τηρήσεως των "Κανόνων 'Αγώνος".

Γιά μιá ακόμη φορά προβάλλει έπιτακτικό τό αίτημα για την άπόδοσι στους Λαούς της φυσικής των άξιοκρατικής ήγεσίας για μιá Φυσική "μεταξίωσι" των "άξιων" που διέπουν σήμερα τις ύποκριτικές μας κοινωνίες.

Χρειάζεται συνειδητός άγώνας για την έπάνοδο των Λαών σε κατάσταση έξισώσεως μέ τό έπιλεκτικό περιβάλλον.

Μόνον τότε.....

Σημείωσι:

Θά άποτελέσει χαρά και έκανοποίησι τόσο του συγγραφέως του άρθρου όσο και της συντακτικής έπιτροπής της "Φ.τ.Λ." ή έπικουωνιά μέ τούς άναγνώστες του περιοδικού εΐτε για την συμπλήρωσι και έπικύρωσι των άπόψεων του άρθρου τούτου, οι όποϋες είναι πάντα άνοικτές σε οιαδήποτε καλόπιστη κριτική.

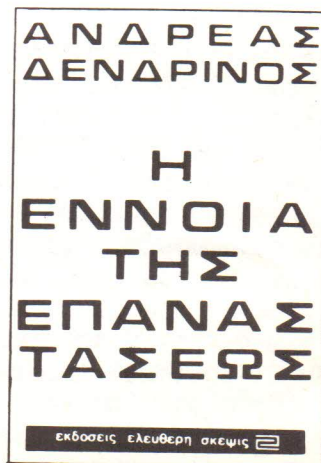

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

'Αναφέρονται τά έργα των όποίων έλήφθησαν αυτά στά άποσπάσματα και όχι όλα τά σχετιζόμενα μέ τό θέμα.

- 1) GASTON BOUTHOU: Πραγματεία περί Πολεμολογίας-Κοινωνιολογία των Πολέμων
- 2) ΑΡΘΟΥΡ ΚΑΙΣΛΕΡ: 'Ιανός
- 3) ΑΝΔΡΕΑΣ ΔΕΝΔΡΙΝΟΣ: 'Εθνοκρατία, Τί είναι τί πιστεύει.
- 4) CONRAD LORENZ: 'Επιθετικότητα
- 5) ΛΕΝΙΝ: 'Ιμπεριαλισμός. Τό τελευταίο στάδιο του Καπιταλισμού.
- 6) Δ. ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ: 'Η Νέα Τάξις.
- 7) GEORGES SOREL: Σκέψεις πάνω στη βία.
- 8) ΑΛΑΙΝ ΝΤΕ ΜΠΕΝΟΥΑ: Οι ιδέες στα 'Ορθά.
- 9) ΖΑΚ ΜΟΝΟ: Τύχη και άναγκαιότητα.
- 10) Δ. ΚΑΨΑΛΑΣ: 'Ο Κατακτητής 'Αλέξανδρος.
- 11) ΕΡΝΣΤ ΦΙΣΕΡ: Τί εΐπε πραγματικά ό Μάρξ.
- 12) Δ. ΕΥΑΓΓΕΛΙΔΗΣ: Πολιτική 'Ορολογία.
- 13) ΜΑΟ-ΤΣΕ-ΤΟΥΓΚ: Τό κόκκινο Βιβλίο.

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΙΣ: ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΣΚΕΨΙΣ

ΗΘΙΚΗ

Ἀπὸ παλαιὰ ἀνάλυσιν
τοῦ Κων. Γεωργούλη.

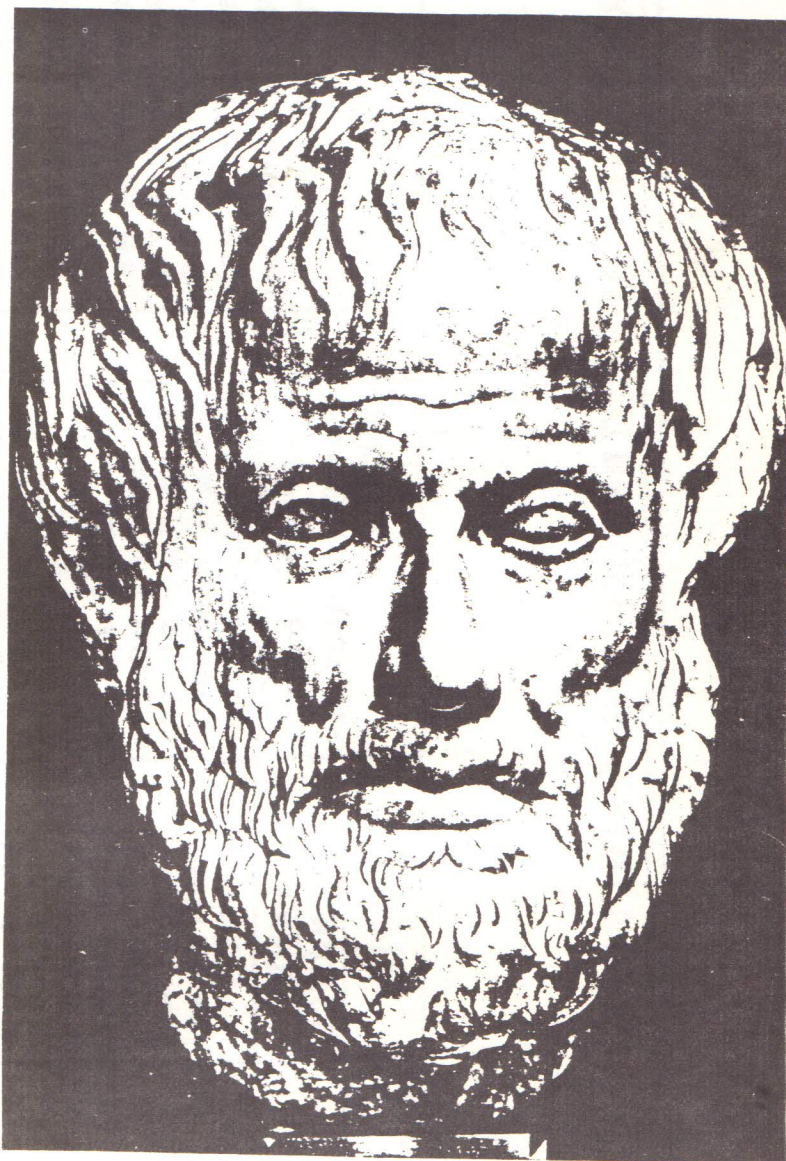
ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ

Ἐπιλογή, διασκευὴ
τοῦ Γιώργου Βλάχου.

Ἡ ἠθικὴ κατατάσσεται στὴν ομάδα τῶν ἐπιστημῶν, πού ἔχουν σκοπὸ νὰ ἀναζητήσουν καὶ νὰ καθορίσουν τοὺς κανόνες τῆς πρακτικῆς συμπεριφορᾶς τοῦ ἀνθρώπου ὡς ἰδιώτου καὶ ὡς μέλους τῆς πολιτικῆς κοινότητος. Διαφέρουν οἱ ἐπιστῆμες αὐτές πού καλοῦνται πρακτικὲς ἀπὸ τὶς θεωρητικὲς, διότι ἔχουν ὡς θέμα τους τὶς πράξεις τῶν ἀνθρώπων πού ἔχουν τὸ χαρακτηριστικὸ τῆς ἐνδεχομενικότητος. Ἀνήκουν δηλαδὴ στὴν περιοχὴ τοῦ δυνατοῦ καὶ ἐνδεχομένου, ἐξαρτωμένες ἀπὸ τὶς προτιμήσεις τοῦ ἀνθρώπου. Οἱ θεωρητικὲς ἐπιστῆμες ἀσχολοῦνται μὲ τὴν ἀνεύρεση τῶν ἀντικεινῶν ἀληθειῶν, οἱ πρακτικὲς ἔχουν ὡς θέμα τὶς πράξεις τῶν ἀνθρώπων, ἐφ' ὅσον αὐτὲς προέρχονται ἐκ τῆς ἐλευθέρως ἐκλογῆς τοῦ καὶ δύναται νὰ ἐκτελεσθοῦν ἢ νὰ μὴν ἐκτελεσθοῦν.

Γενικῶς ἡ ἀριστοτελικὴ φιλοσοφία ἐμφανίζεται ὡς μάθησις ἀφ' ἐνός μὲν ἀνθρωπολογικῆς, ἀφ' ἑτέρου δὲ καὶ κανονιστικῆς, ἐπιδιώκουσα νὰ καθορίσει ποιά εἶναι ἡ ἀρίστη κατὰ πόρον πράξις καὶ ὁ ἀριστὸς ἠθικὸς βίος.

Ἡ ἠθικὴ εἶναι ἡ ἐπιστήμη πού ἐξετάζει τὴν πρακτικὴ συμπεριφορὰ τοῦ ἀνθρώπου ὡς ἰδιώτου. Γιὰ νὰ καθορισθεῖ λοιπὸν τὸ θέμα τῆς πρέπει νὰ προβοῦμε στὴν ἀνάλυσιν τῶν πράξεων πού ἐκτελεῖ ὁ ἄνθρωπος ὡς ἠθικὸ ὄν. Ποιὸ εἶναι τὸ ἀντικείμενο τὸ ὁποῖο ἐπιδιώκει ὁ ἄνθρωπος κατὰ τὴν πρακτικὴν του συμπεριφορὰ; Ἄν θεωρήσουμε ὁποιαδήποτε ἀνθρώπινη πράξις θὰ διαπιστώσουμε ὅτι εἶναι ἐνέργεια τείνουσα στὴν πραγμάτωση κάποιου σκοποῦ. Τοὺς σκοποὺς δυνάμεθα νὰ διακρίνουμε σὲ δύο κατηγορίες. Ὑπάρχουν σκοποὶ τοὺς ὁποίους ἐπιδιώκουμε ὄχι γιὰ νὰ μείνουμε σ' αὐτούς, ἀλλὰ νὰ φθάσουμε δι' αὐτῶν

Ὁ μέγας Σταγειρίτης
φιλόσοφος, ἓνα ἀπὸ τὰ
γιγάντια πνεύματα
τοῦ Ἑλληνισμοῦ.

"ΑΙΟ ΚΑΤΑ ΜΕΝ ΤΗΝ
ΟΥΕΙΑΝ ΚΑΙ ΤΟΝ ΑΟ-
ΤΟΝ ΤΟΝ ΤΙ ΜΗ ΕΙΝΑΙ
ΑΕΤΟΝΤΑ ΜΕΙΟΤΗΣ
ΕΣΤΙΝ Η ΑΡΕΤΗ
ΚΑΤΑ ΔΕ ΤΟ ΑΡΙ-
ΣΤΟΝ ΚΑΙ ΤΟ ΕΥ-
ΑΚΡΟΤΗΣ"
(ΗΘ. ΝΙΚ. 1107a.5)

ΕΥΑΙΩΝΙ	ΜΕΙΟΤΗΣ	ΥΠΕΡΒΟΛΗ
ΑΕΙΛΙΑ ΑΝΑΙΩΝΕΙΑ ΑΝΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΜΙΚΡΟΠΡΕΠΕΙΑ ΜΙΚΡΟΥΧΙΑ ΑΘΑΟΤΙΑΙΑ ΑΟΡΤΑΙΑ ΕΙΡΕΝΙΑ ΑΥΤΟΙΚΙΑ ΑΥΣΚΟΙΑ ΚΑΤΑΝΑΕΙΣ ΕΠΙΧΑΙΡΕΚΑΚΙΑ	ΑΝΑΡΕΙΑ ΣΦΟΡΟΣΥΝΗ ΕΜΕΛΕΘΕΡΙΟΤΗΣ ΜΕΤΑΟΡΠΕΝΕΙΑ ΜΕΤΑΔΟΥΧΙΑ ΠΡΑΟΤΗΣ ΔΑΥΘΕΙΑ ΕΥΠΡΑΓΕΛΕΙΑ ΦΙΛΙΑ ΑΙΔΕΣ ΝΕΜΕΛΙΣ	ΘΡΑΣΟΣ ΑΚΟΑΛΙΑ ΑΥΣΤΕΙΑ ΑΝΕΠΟΚΑΛΙΑ ΧΡΗΝΟΤΗΣ ΦΙΛΟΤΙΜΙΑ ΑΥΤΟΤΙΜΙΑ ΑΑΖΩΝΕΙΑ ΒΕΜΟΔΟΧΙΑ ΚΟΛΑΚΕΙΩ ΑΝΑΙΣΧΥΝΤΙΑ ΘΕΟΝΟΣ

Η ΜΟΙΚΗ ΑΡΕΤΗ
ΕΙΝΑΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΡΟ-
ΣΤΟΜΕΝΗ ΕΚ
ΤΗΣ ΠΡΟΑΙΜΕΛΕΣ
ΗΤΙΣ ΚΡΑΤΕΙΤΑΙ
ΕΙΣ ΜΙΑΝ ΑΕΙΩΝΗ-
ΤΑ ΙΣΤΙΚΗΝ ΜΕ-
ΛΗΝ ΗΤΙΣ ΜΕ-
ΛΟΤΗΣ ΚΑΘΟΡΤΕ-
ΤΑΙ ΥΠΟ ΤΟΥ ΑΟ-
ΤΟΥ ΙΥΜΕΝΕΙ
ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΚΑΘΟΡ-
ΤΟΝ ΤΟΝ ΟΥΟΝ
ΘΑ ΕΛΙΘΕ ΕΙΣ ΘΕΟ-
ΝΗΜΟΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥ.

ΕΝΕΡΓΗ-
ΤΗΣΙΣ

ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΒΑΛΕΙ ΜΟΙ-
ΚΗΝ ΑΟΤΟΝ ΕΝΘΑ ΑΙ
ΜΟΙΚΑΙ ΑΡΕΤΑΙ ΕΙ-
ΝΑΙ ΕΝΟΤΑΣΙΑ
ΑΙΔΡΟΥΣ ΚΑΙ ΔΑΥΡ-
ΑΙΔΡΟΥΣ ΤΕΛΕΩΣ.

ΑΙΔΙΡΕΙΣ

ΕΥΔΑΙΜΟΝΙΑ
ΕΚΑΣΤΟΥ ΟΝΤΟΣ
ΕΙΝΑΙ Η ΑΝΕΛΠΟΔΙ-
ΣΤΟΣ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙ-
ΗΣΙΣ ΕΚ ΜΕΡΟΥΣ
ΑΥΤΟΥ, ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ
ΑΙΑ ΤΟ ΟΠΟΙΟ ΕΙ-
ΝΑΙ ΠΡΟΕΡΙΣΜΕ-
ΝΟ.

ΕΠΙ-
ΛΟΓΗ

ΕΥΔΑΙΜΟΝΙΑ ΤΟΥ
ΑΝΘΡΩΠΟΥ
ΕΙΝΑΙ Η ΑΝΕΛΠΟΔΙ-
ΣΤΗ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙ-
ΗΣΙΣ ΕΚ ΜΕΡΟΥΣ ΤΟΥ,
ΕΚΕΙΝΟΥ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ
ΤΟ ΟΠΟΙΟ ΜΠΟΡΕΙ
ΜΟΝΟΝ ΑΥΤΟΣ ΝΑ
ΚΑΝΗ ΑΠΟ ΟΑΝ ΤΗ
ΑΛΛΗ ΖΕΑ ΤΟΙΟΥ-
ΤΟΝ ΕΡΓΟΝ ΕΙΝΑΙ
Η ΨΥΧΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑ
ΚΑΤΑ ΛΟΓΟΝ.

ΕΠΙ-
ΛΟΓΗ

ΕΥ ΤΩΝ ΛΟΓΙΚΩΝ
ΕΡΓΩΝ ΠΟΥ ΔΥΝΑ-
ΤΑΙ ΝΑ ΕΠΙΤΕΛΕ-
ΣΗ Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ
ΤΕΛΕΙΩΤΕΡΟΝ ΕΙΝΑΙ
ΤΟ ΚΑΤ' ΑΡΕΤΗΝ.

ΕΝΕΡΓΗ-
ΤΗΣΙΣ

Η ΑΡΕΤΗ ΕΙΝΑΙ ΣΤΑ
ΘΕΡΑ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΔΕΙΑ
ΕΝΑΙΟΥ ΑΠΟΚΤΗΘΕΙΝ
ΥΠΟ ΤΗΣ ΨΥΧΗΣ ΚΑ-
ΤΟΝΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΤΗΤΟΣ
ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΝΟΥ ΑΣ-
ΚΗΣΕΩΣ.

ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΤΕΧΝΗ	ΦΡΟΝΗΣΕΩΣ	ΣΟΦΙΑΣ
ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΒΑΛΕΙ ΜΟΙ- ΚΗΝ ΑΟΤΟΝ ΕΝΘΑ ΑΙ ΜΟΙΚΑΙ ΑΡΕΤΑΙ ΕΙ- ΝΑΙ ΕΝΟΤΑΣΙΑ ΑΙΔΡΟΥΣ ΚΑΙ ΔΑΥΡ- ΑΙΔΡΟΥΣ ΤΕΛΕΩΣ.	ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΒΑΛΕΙ ΑΙΔΡΟΤΙΚΩΝ Α- ΡΕΤΩΝ ΕΝΘΑ ΜΙ ΑΙΔΡΟΤΙΚΑΙ Α- ΡΕΤΑΙ ΕΙΝΑΙ Α- ΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΔΙΑΝΟΗΤΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ- ΤΗΤΟΣ.	ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΒΑΛΕΙ ΑΙΔΡΟΤΙΚΩΝ Α- ΡΕΤΩΝ ΕΝΘΑ ΜΙ ΑΙΔΡΟΤΙΚΑΙ Α- ΡΕΤΑΙ ΕΙΝΑΙ Α- ΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΔΙΑΝΟΗΤΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ- ΤΗΤΟΣ.	ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΒΑΛΕΙ ΑΙΔΡΟΤΙΚΩΝ Α- ΡΕΤΩΝ ΕΝΘΑ ΜΙ ΑΙΔΡΟΤΙΚΑΙ Α- ΡΕΤΑΙ ΕΙΝΑΙ Α- ΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΔΙΑΝΟΗΤΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ- ΤΗΤΟΣ.

ΕΠΙ-
ΛΟΓΗ

Η ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΤΗΣ
ΨΥΧΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑ
ΠΡΟΤΕΛΕΙ ΤΗΝ ΥΠΕ-
ΣΤΗΝ ΕΥΔΑΙΜΟΝΙΑΝ.

ΑΝΘΡΩ-
ΠΟΙΑ

ΥΠΕΣΤΗ ΜΟΝΗ
ΕΝΑΚΟΛΟΥΘΗΜΑ
ΤΗΣ ΥΠΕΣΤΗΣ
ΕΥΔΑΙΜΟΝΙΑΣ.

ΛΟΓΙΚΟ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΝΟΗΣΙ ΤΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ

σέ άλλο άπώτερο σκοπό. Υπάρχουν λοιπόν σκοποί πού χρησιμεύουν ως μέσα για τήν έπίτευξη άλλων σκοπών. Αυτόνοήτο είναι ότι μεγαλύτερη αξία έχει πάντοτε ό σκοπός έν συγκρίσει μέ τά μέσα διά τών όποίων επιδιώκεται. "Αν έξετάσουμε τίς πράξεις τών ανθρώπων θά βεβαιωθούμε ότι αποτελούν άλυσίδα άλληλοδιαδόχων σκοπών. Η μία πράξη γίνεται για τήν άλλη καί αύτή για τήν τρίτη. καί ούτω καθεξής. "Αν δεχθούμε ότι ή σειρά τών σκοπών προχωρεί έπ'άπειρον, δέν είναι δυνατό νά υπάρξει ποτέ σκόπιμη πράξη. Πρέπει νά δεχθούμε ότι υπάρχει κάποιος τελικός σκοπός τής ανθρώπινης πρακτικής δραστηριότητας, έν όφει τοϋ όποιου έκτελούνται όλες οι σκόπιμες πράξεις. Τοιοϋτος έσχατος σκοπός είναι τό άγαθό, τό όποιο άποτελεί τόν στόχο όλων τών επιδιώξεών μας. Η έπιστήμη ή όποία έχει τήν άρμοδιότητα νά καταστήσει φανερό ποιό είναι τό ύψιστον άγαθόν (τό άριστόν) καί πώς δύναται νά άποκτηθεί από τόν άνθρωπο είναι ή ήθική. Τό άγαθόν λέγει ό 'Αριστοτέλης δέν έχει ενιαίο τύπο τόν όποιο διακρίνοντας θά ήδυνάμεθα νά γίνουμε εύτυχείς αλλά ποικίλει κατά τά είδη τών έπιστημών. "Άλλο είναι τό άγαθόν προκειμένου περί τής ίατρικής, τής στρατηγικής, τής ύφαντικής κ.ο.κ. "Αν συγκρίνουμε τά πολλαπλά αύτά άγαθά, θά δοϋμε, ότι έχουν τό κοινό χαρακτηριστικό ότι είναι άντικείμενα τής προτιμήσεώς μας " αίρετά ". Συγχρόνως όμως έμφανίζονται άποτελούντα κάποια ιεραρχία. Όσα είναι μέσα, παραπέμπονται σέ άλλα άνώτερα, δέν είναι τέλεια. Όσα όμως αποτελούν αύτοσκοπό είναι τέλεια. "Όστε τό ύψιστον άγαθόν είναι έκείνο τό όποιο προτιμούμε ως αύτοσκοπό "καθαυτό" θεωρούντες τοϋτο "τέλειον" καί "αϋταρκές".

Ποιό όμως άγαθό έμφανίζει αύτά τά χαρακτηριστικά; Στο έρώτημα αυτό όλοι δίνουν, κατά τόν 'Αριστοτέλη, τήν άπάντηση ότι τέτοιο άγαθό είναι ή εύδαιμονία. Διότι καί εκείνοι οι όποιοι δέχονται ως ύψιστα άγαθά είτε τήν ήδονή είτε τήν πολιτική δύναμη ή τήν άπασχόληση μέ τήν έπιστήμη (θεωρία) τά θεωρούν ως μέσα διά τών όποίων επιτυχάνεται ή εύδαιμονία τής ζωής. Αύτή άποτελεί τό τέλος τής άρετής. Συνεπώς πρέπει ή έπιστήμη τής ήθικής νά διερευνήσει τήν έννοια τής εύδαιμονίας. Για νά λύσει τό πρόβλημα τοϋτο ό 'Αριστοτέλης χρησιμοποiei τήν πλατωνική άντίληψη, κατά τήν όποία ή εύδαιμονία εκάστου όντος έγκείται στην άνεμπόδιση έκ μέρους αύτοϋ έπιτέλεση τοϋ έργου για τό όποιο είναι προωρισμένο.

Πρέπει λοιπόν, για νά καθορίσουμε τήν ανθρώπινη εύδαιμονία, νά ανακαλύψουμε τό έργο για τό όποιο είναι ό άνθρωπος προω-

ρισμένος. 'Ός έργο προσιδιάζον στόν άνθρωπο θά θεωρήσουμε μόνο τήν λειτουργία εκείνη, τήν όποία κατ'έξαίρεση άπ'όλα τά άλλα όντα έπιτελεί ό άνθρωπος. Η ζωή καί ή αύξηση δέν δύναται νά ληφθούν ως τοιοϋτο γνώρισμα, διότι υπάρχουν καί στά ζώα. Επίσης καί ή λειτουργία τών αίσθήσεων δέν είναι άποκλειστικό χαρακτηριστικό τοϋ ανθρώπινου γένους. Υπάρχει όμως στόν άνθρωπο ένα γνώρισμα τό όποιο τόν διακρίνει από τά άλλα ζώα. Αυτό είναι τό ότι ή ανθρώπινη ζωή καθορίζει τίς πράξεις της σύμφωνα μέ τόν λόγο. Στόν άνθρωπο υπάρχει κάποια δύναμη, ό λόγος, ή όποία ρυθμίζει τήν συμπεριφορά του σύμφωνα μέ προκαθορισμένο σχέδιο. Επίσης υπάρχει στόν άνθρωπο καί μιá δεύτερη δύναμη, ή όποία κατανοεί τό υπό τοϋ λόγου προτεινόμενο σχέδιο καί συμμορφώνεται πρός αύτό. Τό έργο άρα τό όποιο έχει νά έπιτελέσει ό άνθρωπος είναι "ψυχής έέργεια κατά Λόγον". Κάθε όμως έέργεια δύναται νά έπιτελεσθεί σέ διάφορους βαθμούς τελειότητας. Μεταξύ τών διαβαθμίσεων τής τελειότητας, μετά τής όποιας έπιτελείται κάποιο έργο, άυτόνοήτο είναι ότι θά προτιμήσουμε εκείνη πού έμφανίζει ύπεροχή, τήν "κατ'άρετήν" όπως έλεγαν στην γλώσσα τής έποχής εκείνης οι παλαιοί Έλληνες. "Όστε τό έργο τοϋ ανθρώπου, τό όποιο συνιστά τήν εύδαιμονία του είναι "ψυχής έέργεια κατ'άρετήν", ή σύμφωνη μέ τήν άρετή έέργεια τής ανθρώπινης ψυχής, διά τής όποιας ό άνθρωπος άποδίδει τό έργο διά τό όποιο είναι προωρισμένος. "Ο 'Αριστοτέλης άποδεικνύει ότι καί οι λαϊκές άντιλήψεις κατά βάθος είναι σύμφωνες μέ τόν ύπ'αυτοϋ διατυπωθέντα όρισμό. Στούς ύποστηρίζοντες ότι ή εύδαιμονία είναι ή άρετή δίνει τήν άπάντηση ότι δέν είναι ή άρετή εύδαιμονία, αλλά εύδαιμονία είναι ή ενεργητικότητα εκείνη πρός τήν όποία τείνει ή άρετή. Πρός τούς ταυτίζοντες τήν εύδαιμονία μέ τήν ήδονή, άπαντά ότι ή ήδονή είναι άπλό έπακολούθημα τής εύδαιμονίας. Πρός εκείνους δέ οι όποιοι λέγουν ότι ή εύδαιμονία είναι ταυτόσημη μέ τόν πλοϋτο καί τά υλικά άγαθά, δίνει τήν άπάντηση ότι ό πλοϋτος καί τά έξωτερικά άγαθά άποτελούν μόνο τήν προϋπόθεση για νά υπάρξει εύδαιμονία. Είναι προφανές ότι ή άριστοτελική ήθική άντιτίθεται πρός τά εύδαιμονικά συστήματα, τά όποια θεωρούν ως ύψιστον άγαθόν τήν άπόλαυση. Τό ήθικόν ίδεώδες τοϋ 'Αριστοτέλη είναι όχι ή άπόλαυση αλλά ή ενεργητικότητα. Εύδαιμων είναι ό άνθρωπος ό όποιος ύψώνει στόν μεγαλύτερο βαθμό τής άποδοτικότητάς της τήν άπόδοση τής ανθρώπινης δραστηριότητας, θεωρούμενης ως έκδηλώσεως τοϋ ανθρώπου ως λογικοϋ όντος. 'Αφ'έτέρου ή άριστοτελική ήθική δέν έμφανίζει τήν άύστηρότητα

τῶν ἀσκητικῶν συστημάτων, διότι ἀναγνωρίζει τὴν ἀξία τῶν ὑλικῶν ἀγαθῶν ὡς προϋποθέσεων γιὰ τὴν ἀπόκτηση τῆς εὐδαιμονίας καὶ θεωρεῖ ὡς παρακολούθημα τῆς εὐδαιμονίας καὶ τὴν ἡδονή. Οὕτω λέγει ὁ Ἀριστοτέλης ὅτι ὁ ἄνθρωπος πού ζεῖ στὴν χειρότερη φτώχεια δὲν δύναται νὰ εἶναι εὐδαίμων. Ὡς πρὸς τὴν ἡδονή λέγει τὰ ἀκόλουθα: Ἐπιφέρει ἡ ἡδονὴ ὁλοκλήρωση τῆς ἐνέργειας ὅχι ὡς ποιότητα ἐνυπάρχουσα ἐντὸς τῆς ἐνέργειας, ἀλλὰ ὡς κάτι τὸ ὁποῖο ἐπιπροστίθεται σ' αὐτὴ ὅπως ἀκριβῶς ἡ ὠραιότητα ἀποτελεῖ ἐπακολούθημα τῆς νεότητος. Ὁ Ἀριστοτέλης ἀπορρίπτει τὴν ἀσκητικὴ ἀναληγσία καὶ ἀναγνωρίζει τὴν ἀξία τὴν ὁποία ἔχουν τὰ ἐξωτερικὰ καὶ φυσικὰ ἀγαθὰ. Τὸ μικρὸ παιδί δὲν δύναται νὰ ἔχει εὐδαίμονα βίον, διότι δὲν εἶναι ἀναπτυγμένες οἱ πνευματικὲς τοῦ δυνάμεις. Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ γιὰ τὸν διανοητικῶς ἢ σωματικῶς ἀνάπηρο. Χρησιμοποιοῦντες νεωτερικοὺς ὁρους θὰ λέγαμε ὅτι ὁ Σταγυρίτης κατατάσσει τὰ ἀγαθὰ σὲ ἱεραρχικὴ κλίμακα ἀναλόγως τῆς συμβολῆς τοῦ στήν πραγμάτωση τῆς εὐδαιμονίας, θεωρουμένης ὡς ἀνεποδίστου ἐκδηλώσεως τῶν εὐγενεστέρων ἐνεργειῶν τὰς ὁποίας δύναται νὰ ἐπιτελέσει ὁ ἄνθρωπος. Οὕτω ἡ ἀριστοτελικὴ ἠθικὴ θέλει νὰ ὑψώσει τὸν ἄνθρωπο στὸ ἠθικὸ ἰδεῶδες, λαμβάνουσα ὑπ' ὄψιν ὅλες τὶς ἀπαιτούμενες ὑλικὲς προϋποθέσεις. Δὲν εἶναι ἓνα σύστημα τυπολογικόν, ἀλλὰ γνωρίζει νὰ ἐκτιμᾷ τὴν ἠθικὴν πραγματικότητα καὶ ἀπὸ τὴν ἀποψη τοῦ ὑλικοῦ της περιεχομένου. Ἀφοῦ λοιπὸν τὸ κύριο γνῶρισμα τοῦ εὐδαίμονα βίου εἶναι ἡ συμμόρφωση τῆς ψυχικῆς μας ἐνεργητικότητος πρὸς τὴν ἀρετὴ, εἴμαστε ὑποχρεωμένοι γιὰ νὰ προχωρήσουμε στὶς ἠθικὲς μας ἀναζητήσεις νὰ δείξουμε τί εἶναι ἀρετὴ. Κατὰ τὸν Ἀριστοτέλη οἱ ἀρετὲς εἶναι ἕξεις ἀξίες ἐπαίνου. Ὅταν λέμε ἕξη στὴν ἀριστοτελικὴ ὁρολογία ἐννοοῦμε μιὰ ἀποκτηθεῖσα διὰ τῆς ἐπανειλημμένης λειτουργίας ἱκανότητα νὰ ἐπιτελοῦμε κάποιον ἐνέργημα. Διὰ τῆς ἐπαναλήψεως μιᾶς λειτουργίας ἐπέρχεται ἐπὶ τῶν ὁργανικῶν ὑλικῶν συστατικῶν κάποια μεταβολὴ ποιητικὴ, ἡ ὁποία τὰ καθιστᾷ ἱκανὰ, νὰ ἐκτελοῦν εὐκολώτερα καὶ τελειότερα τὴν παραπάνω λειτουργία. Ἄρα ἕξη εἶναι σταθερὴ ποιότητα ἀποκτηθεῖσα ἀπὸ τὴν ψυχὴν, δυνάμει τῆς ὁποίας ἐκτελεῖ κάποιον ἐργον. Ἐκ τούτου προκύπτει ὅτι ἡ ἀρετὴ δὲν εἶναι κάποια φυσικὴ προδιάθεση, ἀλλὰ κάτι τὸ ὁποῖο ἀποκτᾶται κατόπιν πρακτικῆς ἐνεργητικότητος καὶ ἐπίμονης ἀσκήσεως. Γι' αὐτὸ καὶ χαρακτηρίζεται ὡς ἀξία ἐπαίνου ψυχικὴ διάθεση. Ἡ ἀρετὴ λοιπὸν ἀποκτᾶται ὅχι διὰ τῆς διδασκαλίας ὅπως ἡ θεωρητικὴ γνώση, ἀλλὰ μέ τὴν πράξη. Ἐπειδὴ δὲ οἱ ἀρετὲς ἀναφέρονται στὴν

ἐνεργητικότητα τοῦ ἀνθρώπου, ἂν θελήσουμε νὰ τὶς ὑποδιαιρέσουμε, πρέπει νὰ λάβουμε ὑπ' ὄψιν μας σὲ πόσες μεγάλες κατηγορίες δυνάμεθα νὰ διακρίνουμε τὴν ἀνθρώπινη ἐνεργητικότητα. Εἴπαμε ἤδη ἀνωτέρω ὅτι διακρίνουμε στὸν ἄνθρωπο δύο ἐνεργητικότητες. Ἡ μία εἶναι ἡ ἐνεργητικότητα τοῦ λόγου καὶ ἡ ἄλλη ἐκεῖνη ἡ ὁποία πεύθεται στὸν λόγο καὶ ἐκτελεῖ τὶς ἐπιταγές του. Ἡ πρώτη ἀναφέρεται γενικῶς στὴν διανοητικὴ ἐνέργεια καὶ ἡ δευτέρη στὴν βουλευτικὴ ἠθικὴ πράξη. Καὶ οἱ ἀρετὲς λοιπὸν θὰ διαιρεθοῦν σὲ δύο μεγάλες ομάδες. Στὴν πρώτη ομάδα κατατάσσουμε τὶς "διανοητικὲς" ἀρετὲς οἱ ὁποῖες εἶναι ἡ σοφία καὶ ἡ φρόνηση καὶ στὴν δευτέρη ομάδα ταξιθετοῦμε τὶς ἠθικὲς ἀρετὲς, οἱ ὁποῖες σχετίζονται μέ τὶς ἐκδηλώσεις τῆς βουλήσεως καὶ ἐν γένει μέ τὸν ἠθικὸ βίον. Οἱ διανοητικὲς ἀρετὲς ἔχουν τὴν γένεσίν τους στὴ διδασκαλία, οἱ ἠθικὲς ὅμως προκύπτουν ἐκ τοῦ διαρκοῦς καὶ ἀδιαλείπτου ἐθισμοῦ, ἕξ ἕθους" καὶ γι' αὐτὸ καλοῦνται ἠθικὲς. Ὁ ἐθισμός κατὰ τὸν Ἀριστοτέλη δὲν εἶναι δυνατὸς στὰ φυσικὰ ὄντα. Δὲν δυνάμεθα νὰ συνηθίσουμε ἓνα λίθο νὰ μὴν πέφτει πρὸς τὰ κάτω. Ἐξ ἀντιθέτου ὁ ἄνθρωπος εἶναι τὸ κατ' ἐξοχὴν ἐπιδεκτικὸ ἐθισμοῦ ὄν. Ἐχει μέν φυσικὴ προδιάθεση νὰ δεχθεῖ τὶς ἀρετὲς ὁ ἄνθρωπος ἀλλὰ γιὰ νὰ γίνουν σταθερές του ἕξεις πρέπει νὰ παρεμβληθεῖ τὸ ἕθος, ὁ σταθερὸς πρακτικὸς ἐθισμός.

Ὁ ὁρισμὸς τὸν ὁποῖο δύνει σχετικὰ μέ τὶς ἠθικὲς ἀρετὲς ὁ Ἀριστοτέλης εἶναι ὁ παρακάτω: Εἶναι λοιπὸν ἡ ἀρετὴ ἕξη (σταθερὴ ψυχικὴ διάθεση) ἡ ὁποία ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν προαίρεση νὰ κρατεῖται σὲ μιὰ μεσότητά σχετικὴ μέ ἑμᾶς, ἡ ὁποία μεσότης καθορίζεται ἀπὸ τὸν λόγον, σύμφωνα μέ τὸν καθορισμὸ τὸν ὁποῖο θὰ ἔδινε ἓνα φρόνιμος ἄνθρωπος. Ὡς πρῶτο χαρακτηριστικὸ τῆς ἀρετῆς, θεωρεῖται τὸ "προαιρετικόν", δηλ. τὸ ὅτι ἔχει τὴν ἀρχὴν τῆς στήν ἐλεύθερη προαίρεση. Ὡς δευτερο χαρακτηριστικὸ τῆς ἀναφέρεται τὸ ὅτι αὐτὴ "συνίσταται σὲ μιὰ μεσότητά ἡ ὁποία εἶναι ἀνάλογος μέ ἑμᾶς. Τὸ χαρακτηριστικὸ αὐτὸ ἀναλύεται σὲ δύο γνωρίσματα, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ πρῶτο εἶναι ὅτι ἡ ἀρετὴ εἶναι μεσότητά, καὶ τὸ δεύτερο ὅτι ἡ μεσότητά αὐτὴ δὲν εἶναι ἀπόλυτη ἀλλὰ ἐν σχέσει μέ ἑμᾶς. Τρίτο δὲ χαρακτηριστικὸ ἀποτελεῖ τὸ ὅτι ἡ μεσότητά καθορίζεται διὰ τοῦ ὀρθοῦ λόγου, ὥπως τὸν καθορίζει ὅχι ὁποιοσδήποτε ἄνθρωπος, ἀλλὰ ὁ φρόνιμος καὶ σπουδαῖος.

Κατὰ πρῶτον λοιπὸν πρέπει νὰ καταστήσουμε σαφές τί ἐννοεῖ ὁ Ἀριστοτέλης θεωρῶν τὴν ἀρετὴ μεσότητά. Ἡ κατ' αὐτόν τὸν τρόπο καθοριζομένη ἀρετὴ εἶναι τὸ ὀρθὸ μέτρο τὸ ὁποῖο εὐρίσκεται μεταξύ δύο ἀντιθέ-

των άκροτήτων, έκ των οποίων ή μία έμφανί-
ζει "έλλειψη" και ή άλλη "ύπερβολή". Έτσι
π.χ. ή ανδρεία άποτελεϊ τό όρθό μέτρο με-
ταξύ της δειλίας ή οποία συνίσταται στην
έλλειψη και τοϋ θράσους τό όποιο συνίστα-
ται στην ύπερβολή. Κατά τόν αυτόν τρόπο ή
σωφροσύνη άποτελεϊ τό μέσον μεταξύ άνα-
σθησίας και άκολασίας, ή έλευθεριότης με-
ταξύ άνελευθερίας και άσωτείας. Η μεγαλο-
πρέπεια είναι τό μέσον μεταξύ μικροπρέ-
πειας και άπειροκαλίας, και ή μεγαλοφυχία
μεταξύ της μικροφυχίας και της χαυνότητος.
Μεταξύ της άφιλοτιμίας και της φιλοτιμίας
παρεμβάλλεται ως μεσότητα κάποια άρετή για
τήν όποία ή γλώσσα δέν έχει είδική έκφραση.
Η πραότητα είναι τό μέσον μεταξύ της άορ-
γησίας και όργιλότητος, ή αλήθεια μεταξύ
είρωνείας και άλαζονείας, ή εύτραπέλεια με-
ταξύ άγροικίας και βωμολοχίας, ή φιλία με-
ταξύ δυσκολίας και κολακείας, ή αιδώς με-
ταξύ καταπλήξεως και άναίσχυντίας και ή νέ-
μεσις (δηλ. άγανάκτηση) μεταξύ έπιχαιρεκα-
κίας και φθόνου. Αν θεωρήσουμε τόν άνωτέ-
ρω πύνακα βλέπουμε ότι περιλαμβάνει τέσσε-
ρις ομάδες άρετών. Στην πρώτη ομάδα πε-
ριέχονται τρεις άρετές σχετικές μέ τόν φόβο
και την εύφυχία: 1) ή ανδρεία, 2) ή σωφρο-
σύνη, 3) ή πραότητα. Η δεύτερη ομάδα πε-
ριλαμβάνει τέσσερις άρετές σχετικές μέ την
χρήση των ύλικών αγαθών και την διαχείρηση
της δυνάμεως: 1) την έλευθεριότητα, 2) την
μεγαλοπρέπεια, 3) την μεγαλοφυχία και 4)
την άρετή την περιεχομένην μεταξύ φιλοδο-
ξίας και άποστροφής προς τίς τιμές. Στην
τρίτη ομάδα περιέχονται τρεις άρετές άνα-
φερόμενες στις κοινωνικές σχέσεις των άν-
θρώπων: 1) την αλήθεια, 2) την εύτραπέλεια
3) την φιλία. Στην τέταρτη ομάδα κατατάσ-
σονται δύο άρετές σχετικές μέ την συναι-
σθηματική θέση την όποία λαμβάνει ο άνθρω-
πος έν όψει της καταστάσεως των συνανθρώ-
πων του: 1) ή αιδώς και 2) ή νέμεσις δηλα-
δή ή δίκαιη άγανάκτηση. Εάν προσέξουμε σ'
όλες αυτές τίς ομάδες θα διαγνώσουμε ότι δι'
έκάστης άρετής έπιδιώκεται ή κυριαρχηση έ-
νός ώρισμένου είδους συναισθημάτων μέ στό-
χο νά καταστοϋμε ικανοί νά πράξουμε τό όρ-
θό, χωρίς νά έπηρεαστοϋμε από την ψυχική
ταραχή στην όποία είναι δυνατό νά μās φέ-
ρει ή συναισθηματική επίδραση.

Η αντίληψη τοϋ Άριστοτέλη ότι ή άρετή
είναι μεσότητα προεκάλεσε πολλές φορές τά
είρωνικά σχόλια πολλών πολεμίων της ήθι-
κής του θεωρίας, οι όποιοι τοϋ έπιρρίπτουν
τήν μομφή ότι προσπαθεϊ νά λύσει τά ήθικά
προβλήματα μέ την εύκολη μέθοδο της συμβι-
βαστικής λύσεως. Αν υπερεντεινόμενη ή άν-
δρεία φθάνει στην ύπερβολή και γίνεται θρά-
σος, δηλ. κακία, δέν συνάγεται τό παράλογο

συμπέρασμα ότι ή ένταση τοϋ βαθμοϋ της ά-
ρετης καθίσταται άφορμή νά περιπέσει αυτή
σέ κακία. Τοιουτοτρόπως φρονούν πολλοί έκ
των έπικριτών καταλύεται ο άξιολογικός χα-
ρακτήρας της άρετης. Ο Έδιος ο Άριστοτέ-
λης δίνει την άπάντηση στό δεύτερο βιβλίο
των "Ηθικών Νικομαχείων". "Διά τοϋτο ως
πρός μέν την ούσία της και τό όρισμό, ο ό-
ποιος έκφράζει την όντότητά της, ή άρετή
είναι μεσότητα, από της άπόφews όμως τοϋ
άρίστου και της τελειότητας είναι άκρότη-
τα". Κατά τό όντολογικό περιεχόμενο, δηλα-
δή κατά την άξιολογική της ύλη, είναι ή
άρετή μεσότητα, αλλά κατά τόν άξιολογικό της
χαρακτήρα είναι κάτι τό άπόλυτο, τό όποιο
δέν έπιδέχεται καμμιά επί πλέον ύπερβολή.
Κατά συνέπεια τό νόημα τοϋ άριστοτελικού ό-
ρισμοϋ της άρετης ως μεσότητας είναι ότι ή
άρετή από όντολογικής μέν άπόφews είναι με-
σότητα εύρισκομένη μεταξύ άπροσδιοριστίας
της ύπερβολής και έλλείψεως, από άξιολογι-
κής όμως πλευράς θεωρουμένη είναι ύψιστη
τελειότητα μή έπιδεχομένη περαιτέρω ύπερ-
βολή, άλλ'ένέχουσα τό χαρακτηριστικό τοϋ
άπολύτου. Θεωρούμενες στή βαθύτερή τους ού-
σία οι ήθικές άρετές είναι άξιολογες συν-
θέσεις προκύπτουσες όχι από την κατά βαθμό
έξύψωση ενός μόνο άξιολογικοϋ στοιχείου, αλ-
λά έκ της όργανικής συνδέσεως δύο καθ' ύλη
άντιθέτων άξιολογικών στοιχείων. Η άν-
δρεία π.χ. δέν είναι ούτε άλόγιστο θρά-
σος, ούτε ύπολογισμένη προφύλαξη, διότι τό-
σο ή άλόγιστη τόλμη όσο και ή δειλία καθ'
αυτάς λαμβανόμενες στεροϋνται άπόλυτης ά-
ξίας. Είναι ή σύνθεση ή άπαρτιζόμενη έξ άμ-
φοτέρων.

Στόν δοθέντα όρισμό των άρετών ή μεσό-
τητα δέν θεωρεϊται άπόλυτη, αλλά είναι με-
σότητα έν σχέσει μέ "έμās", δηλαδή μέ τόν
άνθρωπο ως ύποκείμενο της ήθικής πράξεως.
Ο φρόνιμος άνθρωπος έχει την άρμοδιότητα,
νά προβεϋ στόν καθορισμό της μεσότητας αυ-
της. Όστε ή μεσότητα ποικίλει κατά τίς πε-
ριστάσεις και τά πρόσωπα, ως προς τόν κα-
θορισμό της όμως κατάλληλος είναι ο φρόνι-
μος, δηλαδή ο ύψωθείς ήδη διά της πράξεως
σέ ήθική προσωπικότητα. Προαπαιτεϊται άρα
εύστοχη κρίση για νά άντιληφθεϊ ο άνθρωπος
σέ κάθε δεδομένη περίσταση ποιά πράξη εί-
ναι έναρκτη.

Ο Άριστοτέλης άποφεύγει νά παράσχει
έκ των προτέρων άντικειμενικά κριτήρια, άλ-
λά καθορίζει τόν ύποκειμενικό τρόπο της δε-
δικασίας διά της όποιας καθορίζεται έκά-
στοτε τό πρακτέο. Έπειδή δέ σχετικοποιεϊ
τήν άρετή βάσει των συγκεκριμένων περιστά-
σεων, ή ήθική του θεωρία είναι όλως ανθρω-
πιστική άποφεύγουσα κάθε άπάνθρωπη άκαμψία.

Έκτός των ήθικών άρετών κάμνει λόγο ο

Ἀριστοτέλης καί περί τῶν διανοητικῶν. Ἐπειδή ἡ εὐδαιμονία εἶναι ἐνεργητικότητα τῆς ψυχῆς, πρέπει νά μελετήσουμε ὅλα τά εἶδη τῆς ψυχικῆς ἐνεργητικότητος, τόσο ἀπό ἀποψη ἡθική ὅσο καί διανοητική. Οἱ διανοητικές ἐνέργειες ἐφ' ὅσον εἶναι ἐκδηλώσεις τοῦ λόγου, ὁ ὁποῖος καθοδηγεῖ τό ἄλλο μέρος τῆς ψυχῆς, ἀποτελοῦν τίς τυπικές προϋποθέσεις τῆς τυπικῆς πράξεως καί γι' αὐτό πρέπει ἡ ἡθική θεωρία νά προβεῖ στήν ἐξέτασή τους. Ὅπως εἶδαμε παραπάνω κάθε διανοητική ἐνέργεια ἐκδηλώνεται ἢ ὡς κατασκευή ἀντικειμένων (ποίησις) ἢ ὡς ἡθική πρακτική ἐνέργεια (πράξις) ἢ ὡς ζήτησις τῆς ἀληθείας (θεωρία). Στίς ἐνέργειες αὐτές, τίς ὁποῖες ἐκτελεῖ ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου, ἀντιστοιχοῦν κατὰ τόν Ἀριστοτέλη οἱ ἀρετές τῆς τέχνης, τῆς φρονήσεως, τῆς ἐπιστήμης καί τοῦ νοῦ. Ἐξ αὐτῶν ἡ μέν τέχνη καί φρόνησις ἀναφέρονται στό τμήμα ἐκεῖνο τοῦ ὄντος τό ὁποῖο ἐμφανίζει ἀστάθεια καί συμπτωματοκτικότητα, ὁ νοῦς ὅμως καί ἡ ἐπιστήμη ἐξετάζουν τίς αἰώνιες καί ἀμετακίνητες ἀλήθειες. Ἐξ αὐτῶν ὁ μέν νοῦς ἀντιλαμβάνεται δι' ἐνοράσεως τίς πρῶτες καί θεμελιώδεις ἐπιστημονικές ἔννοιες, ἡ δέ ἐπιστήμη ἀσχολεῖται μέ τήν ἀποδοτική διερεύνησις τῆς ἀλήκειας. Ἐάν λάβουμε ὑπ' ὄψιν τήν ἀξία τῶν σκοπῶν τοῦς ὁποῖους προτίθεται νά πραγματοποιήσῃ ἐκάστη τῶν διανοητικῶν ἀρετῶν, προκύπτει καθορισμένη βαθμολογική διαβάθμιση, ἡ ὁποία ἀρχίζει με τήν τέχνη, προχωρεῖ στή φρόνησις, ὑψώνεται στήν ἐπιστήμη καί ἀποκορυφώνεται στό νοῦ. Ἡ τέχνη εἶναι δύναμις ἡ ὁποία μᾶς καθιστᾷ ἱκανούς νά κατασκευάσουμε κάτι βοηθούμενοι ἀπό καθωρισμένο κανόνα. Ἡ φρόνησις εἶναι δύναμις σύμφωνη μέ τήν ἀλήθεια, ἡ ὁποία μᾶς κάμνει ἱκανούς νά ἐκδηλώνουμε τήν πρακτική μας δραστηριότητα μέ τήν βοήθεια ὠρισμένου κανόνα ἐν σχέσει μέ τά πράγματα τά ὁποῖα εἶναι ἀγαθὰ ἢ κακά γιά τόν ἀνθρώπο. Ἡ ἐπιστήμη καί ὁ νοῦς περιλαμβάνονται ὡς ἀρετές διανοητικές ὑπό τόν περιληπτικό τίτλο τῆς σοφίας ἡ ὁποία ὀρίζεται: "ἐπιστημονική γνώσις καί ἄμεση ἐποπτική ἐνόρασις τῶν ὄντων τά ὁποῖα ἔστανται στήν ὑψιστὴ ἀξιολογική βαθμίδα". Ἡ διανοητική ἐκείνη ἀρετὴ ἡ ὁποία ἔχει συνάφεια μέ τίς ἡθικές ἀρχές εἶναι, κατόπιν τῶν ἀνωτέρω, ἡ φρόνησις θεωρουμένη ὅχι ὅπως ἀπό τοῦς Πλατωνικούς ὡς θεωρητική, ἀλλά ὡς πρακτική σοφία. Διὰ τοῦ διαχωρισμοῦ τῆς σοφίας ἀπό τῆς φρονήσεως ὁ Ἀριστοτέλης διαφωνεῖ μέ τόν Σωκράτη, ὁ ὁποῖος θεωροῦσε τήν ἀρετὴ γνῶσις. Ἡ ἡθική ἀρετὴ κατὰ τόν Ἀριστοτέλη δὲν συνίσταται στή γνῶσις μόνο τοῦ ἡθικοῦ κανόνα ἀλλά ἀπαιτεῖ τήν διὰ τοῦ πρακτικοῦ ἐθισμού καθυποταγή τοῦ ἀλόγου τμήματος τῆς ψυχῆς στίς ἐπιταγές τοῦ λόγου.

Τό ὑψιστον ἰδεῶδες τῆς ζωῆς: Διὰ νά ἀποβεῖ ὁ ἀνθρώπος εὐδαίμων εἶναι ἀπαραίτητο οἱ ἐνέργειες τῆς ψυχῆς του νά εἶναι σύμφωνες μέ τήν ἀρετὴ. Ἐπειδὴ ὅμως οἱ ἀρετές εἶναι πολλῶν εἰδῶν προβάλλει τό ἐρώτημα ποῦ ὁ εἶδος ἀρετῆς δύναται νά καταστήσῃ τόν ἀνθρώπο πραγματικά εὐδαίμονα. Ἄν πρόκειται νά διαλέξουμε τήν ἀσκήσις κάποιας ἀρετῆς ἡ ὁποία νά ἀποτελεῖ τήν εὐδαιμονία, εἶναι φανερό ὅτι θά πρέπει νά προτιμήσουμε ἐκείνη τήν ἀρετὴ τῆς ὁποίας ἡ ἀσκήσις ἀποτελεῖ ἔσχατο καί ὑψιστο σκοπό. Ἄν συγκρίνουμε τίς ἀρετές θά δοῦμε ὅτι τήν ἀνώτατη θέσις κατέχει μεταξύ αὐτῶν ἡ σοφία. Ἡ φρόνησις εἶναι κατωτέρας τάξεως ἀρετὴ, ἡ ὁποία εἶναι χρήσιμη γιά νά μᾶς κάμνει ἱκανούς νά ἀποκτήσουμε τὴν σοφία. Τήν ὑψίστην ἀρα εὐδαιμονία θά μᾶς παράσχει ἡ θεωρητικὴ τῆς ψυχῆς ἐνέργεια. Ἡ ἐνέργεια λοιπόν τοῦ νοῦ ἡ σύμφωνη μέ τήν ἀρετὴ ὁ ὁποία προσιδιάζει σ' αὐτόν ἀποτελεῖ τήν τέλεια εὐδαιμονία. Ἡ οὕτω νοουμένη θεωρητικὴ ἐνέργεια κατ' ἀνάγκη λέγει ὁ Ἀριστοτέλης, συνοδεύεται καί ἀπὸ τήν τελειοτάτη κατ' εἶδος ἡδονή. Ὅπως εἶδαμε παραπάνω, ἡ γνήσια ἡδονή, προκύπτει ἀπὸ τήν ἀνεμπόδιστη ἐνέργεια τῆς κατὰ φύσιν ἔξεως. Ἄρα εἶναι ἀδύνατον, ὅταν ἐνεργεῖ ἀνεμπόδιστα σέ μᾶς ὁ νοῦς, ὡς θεωρητικὴ ἐνέργεια, νά μὴ συνοδεύεται ἡ δραστηριότητά του αὐτὴ ἀπὸ τό ὑψίστης καθαρότητος εἶδος τῆς ἡδονῆς. Τά ἄλλα εἶδη τῆς ἡδονῆς καί ἰδίως οἱ σωματικές εἶναι συγκεχυμένες καί ἱκανές νά προσελκύσουν πρὸς τό μέρος τοῦς ἀνδράποδα καί τοῦς βαναύσους. Μόνο ἡ ἐκ τῆς θεωρητικῆς, φιλοσοφικῆς γνώσεως προκύπτουσα ἡδονὴ ἐμφανίζει καθαρότητα, σταθερότητα καί αὐτάρκεια. Κατ' ἀκολουθίαν τό ὑψιστο ἰδεῶδες εἶναι ὁ θεωρητικὸς βίος. Ὁ πρακτικὸς βίος εἶναι ἀπλὸ προπαρασκευαστικὸ στάδιο προωρισμένο νά μᾶς φέρει στή θεωρητικὴ ἐνατένισις. Ὑπερέχει ἀκόμη καί ἀπὸ τόν πολιτικὸν καί ἀπὸ τόν στρατιωτικὸν βίον, ὡς καί τὰ δύο αὐτὰ εἶδη φαίνονται νά προβαδίζουν κατὰ τό κάλλος καί τήν μεγαλοπρέπεια. Ἀλλὰ τόσο ὁ πολιτικὸς ὅσο καί ὁ στρατιωτικὸς βίος εἶναι ταγμένοι νά ὑπηρετοῦν ἀπώτερους σκοπούς. Γι' αὐτό μόνο ὁ θεωρητικὸς βίος ἀποτελῶν ὑψιστο σκοπὸν καί ἐμφανίζων αὐτάρκεια δύναται νά θεωρηθεῖ ὑψιστο ἰδεῶδες. Ὁ Ἀριστοτέλης εἶναι ἀρετὰς πραγματιστὴς ὥστε νά γνωρίζει ὅτι ὁ ἀνθρώπος στὸν κόσμον αὐτό δὲν δύναται νά διαγάγει διαρκῶς θεωρητικὸν βίον: "Ὁ δέ τοιοῦτος (δηλ. ὁ θεωρητικὸς) βίος πρέπει νά εἶναι ἀνώτερος ἀπὸ τόν βίον ὁ ὁποῖος εἶναι σύμμετρος μέ τίς ἀνθρώπινες δυνάμεις· διότι θά ζήσει κατὰ τόν τρόπο αὐτό ὅχι ἐπειδὴ εἶναι ἀνθρώπος, ἀλλ' ἐπειδὴ ὑπάρχει μέσα του κάτι τό ὁποῖο εἶναι θεῖον. Ὅσο δέ ὑπερέχει

τό θεῖο τοῦτο στοιχεῖο ἀπό τό σύνθετο ἐκ σώματος καί ψυχῆς ἀνθρώπινο ὄν, τοσοῦτο ὑπερέχει καί ἡ ἐνέργειά του (δηλ. ἡ θεωρητική ἐνέργεια) ἀπό τήν ἐνέργεια τήν σχετική μέ τήν ὑπόλοιπη ἀρετή, δηλαδή τήν ἠθική". Τό οὕτω νοούμενο ἰδεῶδες εἶναι προσπάθεια νά ὑψωθεῖ ὁ θνητός ἄνθρωπος στήν ἀθανασία. Καθῆκον τοῦ ἀνθρώπου εἶναι νά μή φρονεῖ ἀνθρώπινα καί θνητά ἀλλά νά ὑψώνεται, ἐφ' ὅσον εἶναι δυνατόν, στήν ἀθανασία καί νά κάμνει τά πάντα γιά νά ζεῖ σύμφωνα μέ τίς ἐπιταγές τοῦ κρατίστου τιμήματος τοῦ ἑαυτοῦ του. "Ἀρα ἡ θεωρία ἐπειδή ἐξομοιώνει τόν ἄνθρωπο μέ τό θεό καταντᾷ νά λαμβάνει χαρακτῆρα θρησκευτικῆς διακονίας. Διὰ τοῦτο ὁ Ἀριστοτέλης στό τέλος τῶν Ἠθικῶν Εὐδημίων" τήν ταυτίζει μέ τό "θεόν θεραπεύειν καί θεωρεῖν". Κατ' ἀκολουσίαν ὁ μέ εἰδικώτερη ἔννοια λαμβανόμενος ἠθικός βίος θεωρεῖται ἀπό τόν Ἀριστοτέλη ὅτι παρέχει

στόν ἄνθρωπο δεύτερο κατά βαθμό εἶδος εὐδαιμονίας. Οἱ ἠθικές ἀρετές καί τά ὑλικά ἀγαθά λαμβάνουν ἀξία μόνο διότι εἶναι μέσα διὰ τῶν ὁποίων καθίσταται δυνατό νά ὑψώνεται ὁ ἄνθρωπος διὰ τῆς θεωρίας στήν κατάσταση ἐκείνη τῆς μακαριότητος ἡ ὁποία προσιδιάζει ἐξ ὁλοκλήρου στό θεό: "Στούς θεούς ὁ βίος εἶναι ἐξ ὁλοκλήρου μακάριος, στούς ἀνθρώπους ὁμως ὑπάρχει ἡ μακαριότητα ἐφ' ὅσον ὑπάρχει σ' αὐτούς κάποια ὁμοιότητα μέ αὐτή (δηλ. τήν θεωρητική ἐνέργεια)". Ἐκ τῶν ἄλλων ζῶν οὐδέν εἶναι μέτοχον εὐδαιμονίας, διότι οὐδέν εἶναι μέτοχον θεωρίας". Ἡ ἐνέργεια τοῦ θεοῦ ὁ ὁποῖος εἶναι τό μακαριότατο τῶν ὄντων εἶναι ἡ θεωρία γι' αὐτό καί ἡ εὐδαιμονία, συμπεραίνει ὁ Σταγυρίτης, εἶναι "θεωρία τις" ἐνορατική, κατοχή τοῦ συνόλου τῆς εἰδολογικῆς πραγματικότητος, συνυφασμένη μέ τό αἶσθημα ὑψίστης ἐνεργητικότητος καί μακαριότητος.

ΕΘΝΙΚΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

Τό

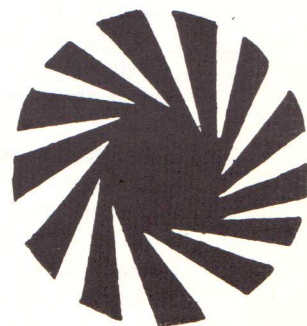
Κίνημα

Προορισμός τοῦ Ἑλλήνος εἰς τόν κόσμον αὐτόν, ἦτο καί εἶναι εἰς κάθε ἐποχήν σήμερα καί αὐριόν ὁ ἐξανθρωπισμός τῆς οἰκουμένης.
ΠΕΡΙΚΛΗΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΤΟΧΟΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΣΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΟΥ ΕΘΝΟΥΣ

ΟΤΕ Η ΑΡΕΤΗ ΕΝΙ

Ἄχιλλεύς θεροσίτην ἀναιρεῖ, λοιδορηθεὶς πρὸς αὐτοῦ
καὶ ὄνειδισθεὶς τὸν ἐπὶ τῇ Πενθεσίλειᾳ λεγόμενον
ἔρωτα.

Πύργους πέρθει μέ γνωστικούς καρπούς.
Δαίμων ἀγάμβροτος μέ υπερφίαλο κόρυθο.
«Ἀντίλοχε τὸν δίφρο στῆθι, ὅτι ἡ ἐκπρόσωπος
τῆς Ἑκάτης, ἡ θνητὴ κῆρα προσφέρεται»

Τεῖχος χιονοβραχιονάτα καὶ λιγνασταράγαλα κορμιά.
Σφάζει χωρὶς ἀναπαμό κι' αὐτές σωριάζονται στή
γῇ ξερνώντας αἶμα, γιομίζοντας σβουινές τὰ στόματα
καὶ τὰ ρουθούνια ὀλοῦθε.

Αὐτὴ λιοντάρι, φίδι φωτιά, καὶ νερό.
Ἡ τελευταία θνητὴ της ἀντίδρασι,
ὅτι οἱ κῆρες στήν παράδοσι ὀφείλουν
ν' ἀντιστέκονται.

Τοῦ θεοεἰκελου τό ἀσημοκαρφοπλούμιστο
σπαθὶ μανίζει. Τό σκουτάρι της πέφτει
στό χῶμα, ὅτι εἶναι σίγουρη πῶς δέν θά
φτερουγίζει στὸν Ἄδη, διχῶς αἴσθησι καὶ θύμῃσι καμιά.

Ὁ Τερπικέραυνος κελαινέφης ἔταξέ της τόν.
Βαρειά ἡ ἀνταλλαγὴ ἡ θεϊκιά.
«Ἀχνογελόχαρη μόνο μέ τό αἶμα σου,
ὁ θαλασσόθρεφτος θά σέ δεχθῇ γιὰ σκλάβο»

Τὸν χρυσαφένιο θώρακα ξεσχίζει ὁ πτολίπορθος
Τὰ σπλάχνα της, ἀπ' τὴν πληγὴ τὴν χαίνουσα,
με βιά ξηλώνει, τὴν θεϊκιά ἀμβροσία που σταλάζει
νά γευθῇ.

Δίγουβη κοῦπα γέμισε, ὅταν βαριά ἀπὸ πῶματα
βρῶμα τοὺς τυράννισε. Οἱ ψυχές π' ὁσμίστηκαν
μαῦρο αἶμα καὶ λαχτάρισαν νά πιοῦν γιὰ νά
ξαναγυρίσουν στήν ζωὴ, τοὺς περιζώσαν.

Ἐνα σπαθὶ ἀκόμη. Πλάτη μέ πλάτη ἡ καλλίσφυρη
ὑπερασπίζεται τίς θεμίες καὶ τὸν μελανόκαρδό της,
ὅτι θέλει κόπο ἢ κατὰκτησις τῶν Ἰλισίων.

Οἱ ἄρπιες φευγάτες καὶ ὁ μακελάρης τὴν
σβουρίζει πάλε χάμου καὶ ἀπ' τὸν κυκνοτράχηλόν
της νέο αἶμα κυλᾷ στό χῶμα, δύναμι γιὰ τοὺς
Ἀνταίους καὶ στό λάρυγγά του ἡ τελευταία
θνητὴ τέρψη γυναίκας.

Δέν περιμένει τὴν ἀμοιβή της Ἀρετῆς, ὅτι παράδεισος
δέν ὑπάρχει στίς παραποτάμιες καβαλάρισες.
Πάραυτα, βαθειά ἀπ' τίς κόγχες τοῦ χρυσοῦ
κράνους, πράσινες ἀνταύγειες διήφοβων ὀφθαλμῶν
γένεψαν καταφατικά. «Θά βρεθοῦμε στήν
Ὀυγία ὠριόκομη».

ΝΙΚΑ ΤΗΝ ΗΘΙΚΗΝ

Ἄντιοχον τόν νεώτερον μετά τῆς Ἑταιρικῆς ἵππου καί τῶν ὑπασπιστῶν κατόπιν ἐπιστῆναι τοῖς θηρίοις. Ἔθηκε δέ ἐν τοῖς ἐπιπέδοις κατά τό λαιόν τῶν πολεμίων ἔχοντα τήν κατάφρακτον τῶν Ἑταίρων ἵππον, τοῦτον ἐκ τῆς ὀρεινῆς ἐπενεχθέντα τρέψασθαι τοὺς ἵππεας τῶν πολεμίων καί καταδιώκειν, τὰς δέ φάλαγγας, μάχην ποιεῖν ἰσχυράν καί πιεζομένης ἀναχωροῦσι ἐπὶ πόδα, ὅτι οὐ ῥάδιον ἀμύνεσθαι· οὐκέτι δυνατόν ἦν τῆς καταφράκτου ἵππου τῶν Μακεδόνων κρατεῖν.

Ἀναταραχὴ εἰς τό ἄντρον τοῦ Διονύσου. Νοῦς ἀπελευθερωθεὶς ἐν τῇ Σελήνῃ - Ἀστάρτη διὰ τοὺς δαιμονολάτρας πολεμίους τοῦ Σετ - ἐκ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ καί μηκέτι θνητός καταστάς, τῇ ἐπεμβάσει τοῦ δευτέρου θανάτου, ἐντολήν ἔλαβε καί στρατιώτης ὧν περιῖπταται τῶν σπηλαίων.

Ἐνδύεται τήν ψυχὴν του καί ἄρχειται τήν πῶσιν πρὸς τὴν Μητέρα, οὐχὶ ἐκ τῶν ἡδονῶν ἐλκόμενος, ὅτι πολεμιστὴς ἐστὶ, ἂν καὶ ὡς Μακεδνός κυριαρχεῖται, ὑπὸ τῆς δίψης τοῦ αἵματος καί τῆς σαρκός, ἀλλὰ διότι ἐκ τοῦ ὑπερτάτου Ἥλιου τὴν διαταγὴν ἔλαβεν

Καυσίαν Φρυγικὴν φέρει, ὅτι τό αἷμα τῶν ἐπανασαρκωμένων κοχλάζει καί διὰ τοῦτο ἀπεχθάνεται τό Βοιωτικόν κράνος, ἂν καὶ λόγοι σκοπιμότητος τό πάλαι ἐπέβαλον τὴν χρῆσιν του. Θῶραξ καί κνημίδες διὰ βενδικῆς χρυσοκόνεως ἐγχευέθησαν καί ἡ πέλτη τό ἀρχέγονον σύμβολον φέρει, ἵνα ἀναγκάξῃ τοὺς Γαλιαίους ὅπως ἀποστρέφουν τὰ βδελυρὰ των βλέματα.

Ἐν μέσω τῆς Μητρὸς καί τῶν λεόντων ἐμφανίζεται, ὅτι ἀνεξαρτήτως τύπου ἢ Ἀξιόκερσα τὸν προστατεύει· ἄμβροτις πλέον, ὁ χρόνος καί ὁ χώρος οὐδόλως ἐπηρεάζουν τὸν καὶ ἤδη ὁ ναός τοῦ Σολομῶντος σίεται καί οἱ Μακκαβαῖοι ὠχριοῦν ἀναμνησκόμενοι δέος τό παλαιόν, ὅτι τόπος μαγικός ἐστὶ καί εὐκόλως ἐκδηλώνεται ἡ ἀνάπλασις τῶν παραστάσεων. Ὁ Πανεπόπτης Κρηταγενὴς κατέρχεται ἵνα λάβῃ τὸν θρόνον, ὅτι ὁ θεός τῶν Γαλιαίων δέν δύναται νά ἀντιπαλαίῃ τον, ἀπέλειπον-δὲ εἰς αὐτόν οἱ προφῆται καί οἱ κατάλληλοι πολέμαρχοι ὅπως ἀντιταχθοῦν τοῦ Σελευκίδου. Τὰ ἐπουράνια τάγματα τῆς Σιών, διαθέτουν ρομφαίας παντελῶς ἀδυνάτους εἰς τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν Παιόνων ἱππέων, τοῦ διὰ δευτέραν φοράν ἀποφασισμένου τὸν ναόν νά καταστρέψῃ Ἀντίοχου.

ΕΥΜΕΝΗΣ

Από τις εκδόσεις "Ελεύθερη Σκέψις" εξέδωθη και το νέο βιβλίο του φυλακισμένου αγωνιστή Αριστοτέλη Καλέντζη. Διαφορετικό στο περιεχόμενό του το βιβλίο αυτό, αφού περιέχει λογοτεχνικά και καλλιτεχνικά δημιουργήματα του Έλληνα πολιτικού κρατούμενου. Μέσα όμως από τα δημιουργήματα αυτά, παραμένει άσβεστο το δριμύ κατηγορώ του ενάντια στους σάπιους δημοκρατικούς θεσμούς και δόξλαμπρη ή έλπίδα του για ένα καλύτερο, πραγματικά Έλληνικό αθρίο. Μπορούμε άπερίφραστα νά πούμε ότι ο Αριστοτέλης Καλέντζης ΜΕ το βιβλίο του αυτό, εισέρχεται θριαμβευτικά στο χώρο των εκφραστών της νέας ευρωπαϊκής κουλτούρας.

ΜΟΛΙΣ ΕΞΕΔΟΘΗ

MAURICE BARDECHE

**ΣΥΓΧΡΟΝΟΙ
ΚΑΙΡΟΙ**

ελευθερη σκεψις

ελευθερη σκεψις
ελευθερη σκεψις
ελευθερη σκεψις

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ -
- ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Μαχητική Πνευματική Πρωτοπορεία στον Άγώνα της Έθ-
νικής και Φυλετικής Απελευθέρωσης.
Στήν Αθήνα: Ίπποκράτους 112 τηλ. 3614736
Στήν Θεσσαλονίκη: Φιλικής Εταιρείας 25

ελευθερη σκεψις
ελευθερη σκεψις
ελευθερη σκεψις

ΑΝΔΡΕΑΣ
ΔΕΝΔΡΙΝΟΣ

Η
ΕΝΝΟΙΑ
ΤΗΣ
ΕΠΑΝΑΣ
ΤΑΣΕΩΣ

ΑΘΗΝΑΙ 1980

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΣΚΕΨΙΣ

ΑΛΑΙΝ
ΝΤΕ
ΜΠΕΝΟΥΑ
ΟΙ ΙΔΕΕΣ
ΣΤΑ ΟΡΘΑ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΛΟΓΟΣ
ΑΝΔΡΕΑ ΔΕΝΔΡΙΝΟΥ

ελευθερη σκεψις

ΑΝΔΡΕΑΣ
ΔΕΝΔΡΙΝΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ

ΣΙΩΝΙΣΜΟΣ

ελευθερη σκεψις